

3/1/21

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 27-వ తేది స్థామవారము
శ్రీ క్రోధనామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬.

No. 9
సంచిక ౯౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది



తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.



ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు



చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మీకు వినగ కావలసిన సుతయారు చేసియిచ్చెదము.

మావద్ద మేలురకం కెంపులు, పువ్వురాగములు పచ్చలుచేర్చికట్టబడిన టీకాలు, జవబిళ్లలు యేరకములో వ్రేసెను. ఎంత
సైజులో వ్రేసెను గలవు. లేనివి తయారుచేసి యిచ్చెదము. ఇదిగాక పలురకముల బంగారుగాజులు, గొలుసులు, వెండిచెంబులు,
గొలుసులు, నాజాకు ఫాహానులు మొదలగునవి అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నది. కాసుబంగారు చొక్కపువెండికాపుల మొద
లగువాటికి పూచీనిచ్చెదము.



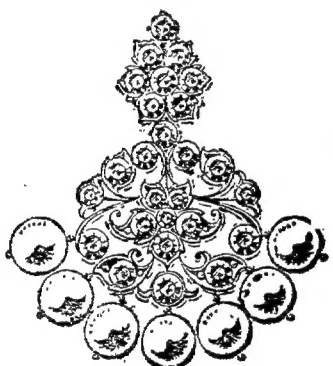
కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్యబ్రదరు, ప్రొవైర్లర్లు.

ఆంధ్రజ్యోతి లరి మాన్యు ఫాక్చరింగు కంపెనీ,

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ.

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

(3)



మంచిపనితనము! సకాలమున ఇవ్వబడును
గడియారము గొలుసులు అన్ని రకములలోను
పెడలుకు ధరించు అన్ని రకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు
మన్నవి. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు
నగలుకూడ మన్నవి. ఒకదాని మాత్రమే కాదు, రెండు, మూడు, నాలుగు
ఇవికీ రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
నగలవర్తకులు,
25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సకలరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు
మన్నవి. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు
నగలుకూడ మన్నవి. ఒకదాని మాత్రమే కాదు, రెండు, మూడు, నాలుగు
ఇవికీ రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
నగలవర్తకులు,
25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీ పాండురంగస్వామి - ఏలూరు

ఈ స్వామివారు ఈనెల 27 తేదీనుండి ఆగస్టు 1వ తేదీవరకు
కోహినూర్ ఫీలుము ఇంద్రసభ ప్రవర్తింతురు
కంపెనీవారు తయారుచేసిన మొహరంపండుగ
అలకచేత ఈ ఫీలుమునకు ఎక్కువ అడ్డ యిచ్చి అతి కష్టము
మీద తెప్పించడమయినది. ఈఫీలుముతో ఈనెల 29 తేదీనుంచి
ఆగస్టు 1 వ తేదీవరకు (మహాదేశభక్తలనియు, త్యాగమూర్తు
లనియు) సాగడబడుచున్న మహమ్మదాలీ, శాకతాలీ, సయ్యద్
హుస్సేన్ ప్రభృతులు, కిషోర్ రాయభారముతో పశ్చిమఖం
డమునకు పోయినప్పుడు బొంబాయి పట్టణమును ఓడరేవు
సభలు, యూరప్ ఖండములో ఓడరేవు నగరములు ఫీలుముల
చూపబడును.

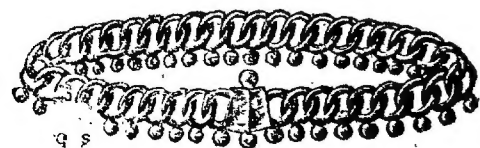
గుత్తా వెంకయ్యచౌదరి,

2248

మేనేజింగ్ ప్రొప్రయిటరు.

వెండికాలుగొలుసులు

మంచి చొక్కపు వెండితో తయారుచేయబడిన వెండి కాళ్ళ గొలుసు చిన్న బిడ్డలకు మొదలు పెద్దవారి సైజు
వరకును. 5 తులములనుంచి 20 తులములవరకు వుండును. ముత్యములు అందముగా కనుపించును. కొలలు తూకము
వివరముగా వ్రాయును.



ఇవిగాక కెంపులు, బంగారు నాగరములు, తోడులు, చంపనరాలు
వస్త్రా నగలున్ను, వెండి విగ్రహములు, వెండిపాత్ర సామానులు, మంచి
వెండి బంగారుతో చేయబడినవి గలవు. నకతూరి ఆర్డరుయిచ్చి మానగల
నాణ్యత పనితనము పరీక్షింపును.
2165

ఇండియన్ జ్యూయెలీమార్బు,

నగర్ పేట, బెంగళూరు శిటి.

వెల్లింగ్టన్ స్వామి

25-7-25 శనివారమునుండి 31-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 అటలు గాత్ర 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8 గం-15 ని॥ కూడ
ప్రవర్తనము గలదు.

పాతీస్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు ఇన్
రూత్ ఆఫ్ రేంజి (కడపటి భాగము)
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

100 కి సం||రము 1 కి రూ 6 లు వడ్డీ చొప్పున 6 నెలల కొకసారి వడ్డీ చెల్లించు పద్ధతిపైనను 30 సం||రములలో సరికిసరి చెల్లించునట్లు చెన్నపురి కార్పొరేషనువారు రూ 2,68,300 ను ఋణమును తీసికొనెదరు. ఋణమునకు సంబంధించిన భూరిషరత్తులు, నిబంధనలు, దరఖాస్తు ఫారము మొదలగునవి రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

తెండ్రుదారులు తాము ఋణమిచ్చుటకు అంగీకరించు మొత్తముపైన 100 కి రూ 5 లు చొప్పున డిపాజిట్టు మొత్తముతోనహా కార్పొరేషను కమిషనరుగారికి 3-8-1925 తేది నాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకులోపుగ చేరునట్లు దరఖాస్తుతో సహా పంపుకొనవలెను.

నిర్ణయించబడు మొత్తము 15-8-1925 తేది లోగా పూర్తిగా చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } ఇ. హెచ్. ఎమ్. బవరు, అక్టింగు మిషనరు.
4-7-1925

సవరములకు, విగ్గులకు జుట్టు

సింహాచలంలో వేలం అమ్మకము

విజయనగరం సంస్థానంలో సింహాచలం కొండపై 1334 స్థలీయందు వసూలయిన పుట్టుకొప్పల జుట్టు అక్టోబరు 3 వ తేదీ శనివారంనాడు సింహాచలం ఊరులో, రైల్వేస్టేషనుకు 3 మైళ్ల దూరమున, వాల్తేరుస్టేషనుకు 7 మైళ్ల దూరమున, వేలం వేయబడును. పెంట్లకులు 3 తరగతులుగ విభజింపబడినవి:—

1 నుండి 1½ అడుగులుగలవి	1498 పానులు
9 నుండి 12 అంగుళములలోపువి	1419 "
9 అంగుళములకు తక్కువ పొడవు గలవి	4150 "

మొత్తం 7067

7067 పానుల బరువుగలది.

ఇంకను వివరములు తెలియగోరువారు సింహాచలం దేవాలయం అమీనాగారికి వ్రాయవలెను.

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అందు ఔషధ సంబంధమైన వస్తువులు

మార్గోపదేశము:—కార్పొరేట్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన వస్తువులన్నిటికంటె శ్రేష్టమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి మన్నింపబడు వానవచ్చెల్లవలెనది. 3 నిర్మలగలపెట్టె 1 కి రూ 0-12-0. మార్గోప్రేయసు దంతహార్దము:—లేత పుల్లలతో దంతభాగమునకుచేయుట అంబరికిని తెలిసినవిషయమే. బ్రహ్మతో మార్గోప్రేయసు దంతహార్దమును శ్రేష్ఠ దంతభావనము చేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు పిండులోగలవు. బుడి 1 కి 0-6-0; చిన్న పొట్టుము 1 కి 0-2-0. మార్గోసాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, చేపము నకు తొలగించి. డబ్బా 1 కి రూ 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0. మార్గోసాటాయిలెట్ శ్రమము, ధనముచే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V. V. KRISHNA IYER, Palghat

రాజకీయరంగము

మహాత్మాగాంధీగారు శాసన నిర్మాణ సభలలోను వారి బయటను కూడ విదేశీయ ప్రభుత్వముతో దౌర్జన్యరాహిత్యమైనట్టియు నిబంధనానుకూలమైనట్టియు యుద్ధమును ప్రారంభింపవలసి యుండునని అంగీకరించినందుకు మన మందరము కృతజ్ఞులమై యుండవలసివచ్చె. ప్రజలలో యాయనకుగల పలుకుబడి మరియొకరైన నాయకులకున్నను తమరుపట్టిన కుండచీటికి మూడేకాళ్లున్నవని తమ తేర్చుకున్న విధానమును మొండిపట్టుతో నిలబెట్టు ప్రయత్నించి, అది సాగనపుడు, కోపావేశముతో తమ పదవులకు రాజీనామాలు నిచ్చి లేచిపోవుదురు. మహాత్ముడు మొదటినుండియు తాను నమ్మినదానిని తిరగరాకుండగ ఆచరణలో పెట్టుచుండినను అపాంభావము లేకమును లేక దేశపరిశీలనను గ్రహించి తోడినాయకుల యభిప్రాయములను నెమ్మదిగా విమర్శించుచు రాజకీయ నౌకను నడిపించుటలో తనవిధానములోని లోపములను సవరించుకొనుచుండును. ఇండియా సెక్రటరీ బర్మిక్ హెడ్డుగారు తన దేశములోని అన్నికక్షలవారలను 1929 సంవత్సరములోగా మన రాష్ట్ర నిబంధనలో యెట్టివారులు చేరినట్లు అంగీకరించినట్లు తెలియించిరి. మనకాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు మహాత్మాగాంధీగారును కూడ తమ నిర్మాణ కార్యక్రమముందే తమకంత నమ్మకమున్న ప్రస్తుతసంగతిసందర్భములలో దేశములోని అన్నికక్షలవారును కలిసి కాంగ్రెసులో చేరి రాజకీయయుద్ధమును చేయవలసిన దని హెచ్చరించుచున్నారు. నూలువడకవలసిన బాధ్యతను మెంబర్లకు లేకుండచేయుచు తన కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవిని వదలలేదు. కార్యవసరములను బట్టి ప్రజలలోను వారి నాయకులలోను కలుగుచున్న యభిప్రాయములను గ్రహించి కార్యసిద్ధి కై తానేర్పరిచిన విధానములో మార్పుల కంగీకరించెను. ఈయన యనుచరులగు శేఖర అసోయ వాదులుకూడ రాబోవు యెన్నికలలో పాల్గొనుదురని నమ్మెదను. ఖడ్గరు ప్రచారమందు తన నమ్మకము వదలకపోయినను, కాంగ్రెసులోని సభ్యత్వమునకు, నూలువడకవలసిన నిర్బంధనను గాంధీగారు తీసివేయుట కంగీకరించెను. ఇదియే ఆయన దూర దృష్టియు, వివేచనాశక్తియు, పరమత సహనము, మొదలగు సద్గుణములు వేయినోళ్ల చాటుచున్నది. గ్రామసంఘశక్తి అభివృద్ధిగాంచుటకు, ఎల్లరును, ఎల్లపుడు పాటుబడవలసియున్నను, పరిపాలకులలో రాజకీయ జగడములు సంభవించినపుడు నిర్మాణకార్యక్రమమున కంతగా అవకాశముండదు. ప్రజలలో ఉత్సాహము, ఆసక్తియు కలిగినపుడు, స్వరాజ్య సంపాదనలో ఒకమెట్టు పైకెక్కుటకు ప్రయత్నించుదురు గాని, నెమ్మది సవాయములలో జరుగవలసిన నిర్మాణకార్యక్రమముందు ప్రజలు మున్నులు కానేరరు. 1920 సంవత్సరములో మహాత్ముని నాయకత్వము క్రిందనే, మనము యెన్నికలలో పాల్గొనలేదు.

కడచిన నాలుగు సంవత్సరముల యనుభవమును బట్టి ఆయన నాయకత్వము క్రిందనే, రాబోవు ఎన్నికలలో అందరను పాల్గొనవలసి వచ్చుచున్నది. రాజకీయ విషయములలో, స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు ఒక రాజబాట యుండనేరదు. తిలకు మహారాజ మార్గమును ఒకప్పుడవలంబింపవలసి వచ్చును. ఇదిగాక, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములు హెచ్చిన కొలదిగాని, గ్రామములలోని నిర్మాణకార్యక్రమముగాని, స్థానిక పరిపాలనముగాని, సంఘ సంస్కరణలుగాని, జయప్రదముగట సంభవించక పోవచ్చును. ఈ కారణమును బట్టియే, గత రెండు సంవత్సరములలోను, రాజకీయ వాతావరణము స్తంభించుటయు, నిర్మాణకార్యక్రమము కృశించుటయు మనము కన్నులార చూచుచున్నాము. పనిలేనివాడు పిల్లితల గొరుగుచున్నట్లు సంఘ ప్రాతినిధ్యము నకును, ఉద్యోగములకును తగవులాడుటయేగాక, అభ్యర్థులు తరుచుగా గౌరవపదవులకు కూడ కొద్దిల కెక్కుట తటస్థపడుచున్నది.

ఇప్పుడుమాత్రము, రాజకీయ విషయములలో మనము చేయునదేమున్నదని కొందరు ప్రశ్నించుచుండురు. మన వోటర్లలో నిజముగా రాజకీయపరిజ్ఞానము, దౌర్జన్యసాహసములు కొంతవరకైన నున్నయెడల, మంగ్రపదవులు మొదలగు నుద్యోగముల నాసింపక, ప్రజల కిట్టింది కలుగజేయు అన్యాయ శాసనములను త్రోసిపుచ్చి మంచి తరుణములలో ప్రతిష్ఠాంధులను కలిగించి, తుదకు తమ పదవులకు కూడా రాజీనామాలునిచ్చి యాద్యంత్య ప్రభుత్వమును నిర్మూలించుటకు ప్రమాణముచేయువారిని ప్రజలు శాసననిర్మాణసభలకు ప్రతినిధులుగా పంపవలెను. అట్లు ప్రమాణముచేసియు తమ వాగ్దానము ప్రకారము నడుచుకొనని వారిని సభ్యత్వమును వదులుకొనునట్లు, బహిరంగ సభల శిర్యావముల మూలమున చేయవలయును. ఇట్టి అహంకారవిధానము నవలంబించలేని ప్రజలు, పన్నులు నిరాకరణము మొదలగు శాసనశిక్కిరగు యోగ్యులెట్లగుదురు? ఎట్టి స్వార్థత్యాగములేని యాస్థల్ల కట్టడియే. బర్మిక్ హెడ్డుగారికి తన జవాబు. రాజీనామాలు నిచ్చిన ప్రతినిధులనే మనము తిరిగియెన్నుకొనవలెను. ఎన్నికలు జరుపక ప్రభుత్వమువారు మరియొక మెంబరును యేర్పరుచుకొన్నను, చట్టము క్రింద ఆయన మన ప్రతినిధికాదు గనుక ఆ యావేశవిభాగములకు ప్రాతినిధ్యములే నట్లే యెంచబడి, ప్రభుత్వమువారే, తమ నిరంకుశత్వ పరిపాలనకు ప్రపంచములో హేళనకు పాత్రులగుదురు. కాబట్టి అసహాయవాదులు స్వరాజ్యవాదులు జాతీయవాదులు మితవాదులు కలిసి వోట్లువేసి యావిధానము నవలంబించనిచో, ప్రజల తప్పే గాని వారి నాయకుల తప్పుకాదు.

24-7-25 } వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు కోపూరు

నక్సన్ దంతచూరము:—పల్ల వ్యాధులను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, నెం. 1, అలంగా త్రవీల్లెపిడి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు



తలవనము, కరముల లంపావము

రక్త

శోమ

శోమ

శోమ

1228

Deschiens' syrup

పిర్రుకు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమున, బలము, నిద్రాశక్తికై, 20,000 మైక్రోబుల్యూకోనియో నామ. దగ్గిపు, శాబ్ద అను మాత్రము, గమనించుము. ఎక్కడను రెక్కడను.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

అభ్యుదయము

దాని ఉపయోగమును గుర్తించి స్వల్పగరకు విక్రయమునకుగూడ పెట్టినాము. మాత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. డయ విటిన్ అనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మాత్రములోనుండే తీసివదార్చును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, తయరోగమును పోగొట్టును. కఫరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. ఔషధయోగములందు గూడ ఉపయోగించుకొనవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుభావనిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గురుత్తును. ఒకసారి వాడిచూడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందుతో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు రేట్లు. తులం 1 0-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ



ప్రతి బిడ్డ తల్లి

ఈ ఆరోగ్యమును, బిడ్డ ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. తన బిడ్డకు యిచ్చు ఆహారమునందు గొప్ప కష్టములు, చిట్కాలు గలవగును. బిడ్డ, తల్లి పాలపై ఆధారపడినప్పుడు

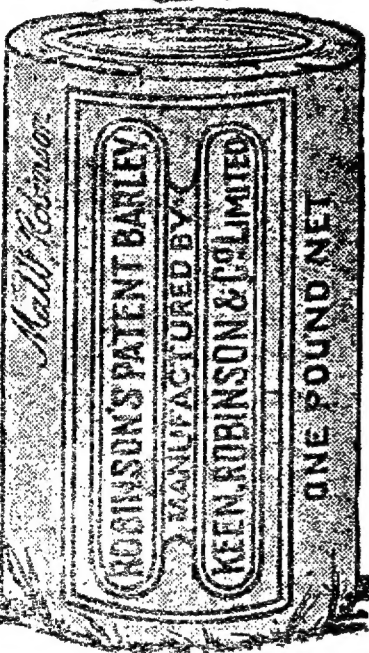
రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారుచేయబడిన గంజిని లేక అల్పహారమును తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి అలవాటు గలుగుచున్నట్లు తెలియను, మరియు బిడ్డకు పాలు ధారాళముగా యిచ్చుటకు విలువ. తల్లి తన బిడ్డకు పాలు యివ్వజాలనప్పుడు

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారుచేయబడిన గంజిని అవు, లేక గజ, లేక మేకపాలు, లేక దబ్బాపాలుతో చేర్చి యిచ్చుట మంచిది. ఇది మిక్చిలీ నుడువారమైన బిడ్డకు కూడ మంచి ఉత్తమ నిమిత్త ఆహారముగా నున్నది. అయితే వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్న రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీగానే యుండవలెను. పలుకొన విలువను ముతో కలపబడి, మిక్చిలీ మరలముగా నుండు పెరల్ బార్లీని వాడుటకు మానుడు.

No. 3.



అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధ మైనది

అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతమైన మందు. ఇది ఇచ్చుచున్నప్పుడు తాగునగుచున్న క్రొత్తమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, దిద్దులు, పోట్లు, తలెక్కులు మొదలగువాఙ్గలకు అమృతాంజనము ప్రభు సహాయముగా చెంటునే పనిచేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిశిలపదార్థములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము చేయుచున్నది.

అన్ని పాపులలో దొరకును

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపొడుము.

మోహినీ తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

ఆంధ్రమహాసభ

1918 సం॥ లో బాపట్ల పురంబున కూడిన ఆంధ్రమహాసభ కడపవరకు ఆంధ్రజాతీయ నిర్వాహమునకై పాటుబడినది. కడప రాష్ట్రీయ సభనుండి ఆంధ్రులు హైందవ రాజకీయములయందు శ్రద్ధతీసికొనినచిర్రీ. నిరాకరణోద్యమమువలన ఆంధ్ర రాజకీయ రంగమునకు వచ్చే వ్యక్తిత్వములును వచ్చెను. రాష్ట్ర రాజకీయ సంస్థ ఏర్పడినది మొదలు ఆంధ్రమహాసభయనిన తెలుగువారిలో లక్ష్యము లేగిపోయినది. కొందరు రాజకీయోద్రేకులు ఆంధ్రసభను రూపుమాపుటకుకూడ యత్నించిరి. ఎట్లాకేలను నియమనిబంధన కార్యక్రమములు లేకయే ఆంధ్రసభ జీవయ్యత గడుపుచున్నది. కడపనుండి జరిగిన ఆంధ్రసభాధ్యక్షులెవ్వరును సభా కార్యవిధానము లిట్లుండవలెనని నిర్వచించియుండ లేదు. కొన్ని రాజకీయ విషయములు కొన్ని వాగ్మయప్రస్తావనలు, మరికొన్ని శిల్పకళా ప్రకంపన చూచాయిగ నిరూపించి వదిలెను వారు. తీర్మానములైనను ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తిని సురంచిగాక రాష్ట్రీయ సభా విషయములనే కొలదిగ సంస్కరించినెడివారు. మదరాసు సమావేశములో తీవ్రకార్యక్రమము కొనసాగించు వేరిట స్థానికసంఘమును పునఃసృష్టించినారు. కాని ఆస్థానికసంఘమువారెట్టి విధమైన అభివృద్ధిని కనుబరచినటుల కన్పట్టదు. ఒక్క రాజకీయాంగోళనముతోనే జాతి వృద్ధికొందదు. రాష్ట్రము(నేషనల్)నకు తమ రాజకీయము ముఖ్యాంశ్యకమైననూ సానిటీ బాటు సాంఘికఆర్థిక కళా,పారిశ్రామిక,వాణిజ్యాది యుద్యమములు జయముగాంచవలెను. భారత వర్ణములో ఆంధ్రజాతి కట్టి స్థానముకలదు. ప్రభుమును బంగాళము తరువారే మహారాష్ట్రము అటుపైన హిందూస్థాన్, పాంచాల, తమిళనాడులరెక్కో ఆంధ్రము. గణనకు వచ్చుచున్నది. మన తెలుగువారుకూడ తోడిరాష్ట్రీయులతో సమానముగలేక మించి విజ్ఞానప్రతిభలు సంపాదించవలదు.

రాజకీయేతర విషయములన్నియు ఆంధ్రసభ నిర్వహించు టుచియు. ఇవిమిథమున్న కార్యక్రమ నిర్వహణను లేకుండుట చేతనే ఆంధ్రమహాసభయవసరమనియు అందుచేతనే జేయమనియు పలువురు చెప్పి సాహించుచున్నారు. వాకు తోచినరీతిని ఆంధ్ర మహాసభా కార్యక్రమ విట్లుండిన బాగుండునని వివరించుచున్నాను:—

1. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్వాహమునకై తిరిగి ఆందోళనము చేయుట.
2. వివిధ ప్రాంతములలోనుండు ఆంధ్రుల స్థితి గతులను కనుగొనుచు వారి యభివృద్ధికై ప్రోత్సహించుట, పరస్పర సంబంధము సర్వదాయించుట.
3. పరిశోధనశాఖను నిర్వహించుట.
4. గ్రంథాలయోద్యమమును ప్రోత్సహించుట.
5. ఆంధ్ర ఇతిహాసముండలిని స్థాపించి దీనిశాఖగనుంచుట.
6. ఆంధ్ర గీర్వాణభాషల యభివృద్ధికై పాటుబడుట.
7. శిల్పకళలను ప్రోత్సహించుట.
8. సాంఘికోత్తరగ పంచమహాసభయనునకై శ్రద్ధవహించుట.
9. ఆర్థికత్రయమున వ్యవసాయక పారిశ్రామిక వాణిజ్యముల యభివృద్ధికై పాటుబడుట.
10. మహిళావిద్య సంగీతము విషయములను ప్రోత్సహించుట.
11. మౌను ఆపన్నివారః ప్రత్యేకనిధి సేర్పరచుటగాని స్వయముగ నివారించుటగాని,
12. ఆంధ్రనిధి.
13. ఆంధ్రరాజధాని
14. గంజాం బళ్లారిఅనంతపురచిత్తూరు జిల్లాలలో ఆంధ్రప్రాంత హద్దులను నిర్ణయించుట.
15. ఖిద్దరు ప్రోత్సహము.

ఈ 15 విషయములను మనవిచేసికొంటిని. బుద్ధిమంతులింకను ముఖ్యవిషయములను చేర్చవచ్చును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సిద్ధింపనున్నదిగాన ఆ విషయము చేర్చలేదు. దేవాదాయ

బిల్లు విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ విషయమునుగూర్చికూడ ఆంధ్ర సభ చర్చింపవచ్చును. సెటిల్మెంటు విషయము న్యవసాయకములో వచ్చునుకదాయని ప్రశ్నేకించియుండలేదు. ఇట్టి విషయములు చాలగలవు. నిరాకరణోద్యమమునకు పూర్వమున్న జిల్లా సంఘములను తిరిగి నిర్మించుచున్నార. పెద్దపెద్ద పట్టణములలో ప్రజాసంఘములు బయలుదేరుచున్నవి. అవియన్నియు ఆంధ్రసభకు ససంఘములుగా నుండిన చాల బాగుండును. ఆంధ్రసభను రాష్ట్రీయ సభతో జరుపుట కభ్యంతరముండదు. ఏలయన ఖిర్మ విషయము చాల ముఖ్యమైనది. రాష్ట్రీయ సభ ఆంధ్ర సభ ఎప్పుడు ఆడము రాదు.

రాజోవు సభకు యిదివరకువలెగాక సన్మానసంఘము వారు నూచించినట్లుగను రాజకీయ నాయకునిగాక వారిననుగలైన యితరులను ఎన్నుకొనవలెను. శ్రీయుతి చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులుగారు ఆంధ్రజాతీయ నిర్వాహిలలో నొకరు. ఆంధ్రత్వము వారియందు మా ర్దిభవించియున్నది. వారిశాశ్వతా మూల్యగ్రంథము ఆంధ్రులచరిత్రకు ఆంధ్రవాద్యమున ఉన్నత స్థానముకలదు. మరియు పంతులుగారు మంచికార్యక్రమమునూ పించగలరు. రాజకీయనాయకుని నిశ్చయించుటలో ఆంధ్రసభా కార్యక్రమమునకు ప్రోత్సహము కలుగునని నమ్మలేము. కాన ఆంధ్రులు ఆవృద్ధచరిత్రకారుడు వీరభద్రరాయుని ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొన గోరెను

సునర్ల శ్రీరామస్వమింహం

బెజవాడ.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దిరోజులవరకు వెల 8-0-0. 2016
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

కాంగ్రెసుజయము ప్రభుత్వ అజయము

జస్తి సుపక్షజయము ప్రభుత్వ విజయము

ఆగస్టు 8 వ తేదీ

6. ముత్యాలపేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

11. సావుకారుపేట

సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

13. ట్రివెలిన్ బేసిన్

ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు

30. మైలాపూరు

కె. భాష్యంగారు

* * * *

ఆగస్టు 15 వ తేదీ

2. తండియూర్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

8. కొత్తాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములనాయుడుగారు

20. ఎగూరు

డా. ఏ. లక్ష్మీపతిగారు

* * * *

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీ

10. ఏనుబావులు

గద్దే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎన్ ప్లనేడ్

డా. బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. కీల్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

* * * *

ఆగస్టు 8 వ తేదీ రానున్నది!

ముత్యాలపేట దేశమునకెల్ల మార్గదర్శకము గావలెను

* * * *

ముత్యాలపేట కాంగ్రెసుసభ

ముత్యాలపేట డివిజనుకు ఆగస్టు 8 వ తేదీ జరుగనున్న పంచరాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలయందు అభ్యర్థిగ నిలిచిన శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుటకు మొన్నటిసాయంత్రం చుట్టూరెట్టిగారి అధ్యక్షతనకేంద్ర బహిరంగ సభజరుపబడెను. ఆదివారము సాయంత్రం ట్రైవెల్ బేసిన్ డివిజనులోను వేదాంతసభ సింగారవేలు శెట్టిగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుటకు జరుపబడెను.

అధ్యక్షులు వి. చుట్టూరెట్టిగారు ప్రభుత్వమున ఉపన్యసించుచు దేశీయసహజనభా పూర్వచరిత్రను, మహాత్ముని నాయకత్వమునుగూర్చి మున్నటిందిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ బోటుజేయవలెనని దేశభావనత్యమును బాపి స్వతంత్రతను సంపాదించుటకు బాటుబడు పక్షముక కాంగ్రెసు సంస్థతప్ప జోకటిలేదు. స్వరాజ్యపక్షమందు తేరినవా రెట్టి ధనవంతులైనను, శ్రీమంతులైనను, ఏకలనునకు జారికి కెందినవారైనను స్వాధీనునడి ప్రజాసేవకేయటయే ముఖ్యోద్యమముగ గలవారు. ఆ సభ 7 నెలలనుంచి జస్తి సుపక్ష మీపురమున అధికార ప్రా

బల్యముగలిగియున్నది. కేవలము ప్రభుత్వోద్యోగములకును, బిరుదులకును, ప్రభుత్వవిందులకును తప్పవేరెట్టి ప్రజోపయోగకరములగు ఉద్యమములకు పాటుబడటవారి యాచారమునకు విరుద్ధము. కార్పొరేషను ప్రస్తుతము ప్రభుత్వాధికారముక్రింద నున్నది. అందు ప్రభుత్వపరినిధి కమిషనరు. వారే ఎల్లకార్యములను నిర్వహించుచుందురు. వారికి ఎట్టి అభ్యంతరము జాపక ప్రభుత్వముకూలముగ తీర్మానములు గావించుటకు జస్తి సుపక్షముతోద్వేషించుచును. కి మనముక క్రితము కార్పొరేషను కమిషనరు జేతము రు 2500 లనుంచి రు 1500 లకు తగ్గింపవలెనని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తీర్మాన ముపాదించగ జస్తి సుపక్షమువారా తీర్మానమును ఎదిరించి ప్రభుత్వాధిమానమును వెల్లడించిరి. ఇంకను అనేకవిషయములలో ప్రజలకుపక్షపాదములగు పనులు గావించిరి గాన మీ కెల్లరకు సౌకర్యములు గలుగవలెననిన, స్వరాజ్యము నభిలషించిన స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు బుర్రా సత్యనారాయణగారికి వోటు జేయవలెను.

శ్రీ|| సురేంద్రనాథ ఆర్యగారు

దేశమునం దిప్పుడు రెండుకక్షలు గలవు. ఆర్యశక్తి, సత్యము, న్యాయము, బీదజనుల ఆదరణగల పక్షముకటి. దంబము, స్వార్థము, అన్యాయము, మోసము, పేద జన నిరాదరణ గలపక్షము మరొకటి. ఇందు సత్య న్యాయపక్షము జయించితిమను. పూర్వముకప్పుడు మన భారతవర్షము శ్రవం చమం దంతెలును అత్యున్నతస్థితి వహించి గురుపీతము నందియుండెను. అట్టిదేశముపరాధినమై భారతీయులు ప్రతిదేశము నందును, స్వదేశమునను అన్యతంత్రులై బానిసలవలె జూడబడుచున్నారు. అట్టి పరప్రభుత్వ నిరంకుశత్యమునకు చేయూత నొసంగ జస్తి సుపక్షమునకు వోటుసంగరాదు. చారిత్రవీడిత జనోజి సాఖ్యమును పాటించనివారు దేశద్రోహులు కావున కాంగ్రెసుపై అభిమానము, దేశాభిమాన ముండినవో కాంగ్రెసు పక్షమునకే వోటుజేయుదు. పార్థసారథిఅయ్యంగారు- బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. రామస్వామిమొదలయినవారు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారును జస్తి సుపక్ష బూటకప్రసరవను వివరించి కాంగ్రెసువారికి వోట్ల నొసంగవలసినవిగ గోరినవిదవ సభ విరమింపబడెను.

* * * *

ట్రివెలిన్ బేసినువద్ద కాంగ్రెసుసభ

యమ్. సింగారవేలు శెట్టిగారికి వోటుజేయుదు

ట్రివెలిన్ బేసిన్ డివిజనులకు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి యగు శ్రీమన్. యమ్. సింగారవేలు శెట్టిగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుటకుగాను నిన్నటి సాయంత్రం గంటలకు ఆరుజానలే క్లర కొవిలవద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. ఆ డివిజనులోని వోటులకు కొందఱపాణినాయుడుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. సభకు ప్రేక్షకులు మిక్కిలముగ వచ్చిరి.

రత్న సభాపతి ముదలియూరుగారు

తమిళమునం దుపన్యసించుచు కాంగ్రెసు చరిత్రను క్లుప్తముగ వివరించి 150 సం||ల నుంచి పరదేశప్రభుత్వ పరిపాలన క్రింద సమస్త శక్తులూచేయబడియున్న దేశము స్వాతంత్ర్యము ను బడయవలెననిన కాంగ్రెసు ఆదేశమును పాలించుట తప్ప గత్యంతరములేదనిరి. మహాత్ము గాంధీ వచించినటుల సంపూర్ణ ఖద్దరు ధారియగు వాడును, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును నమ్మి పెంపొందింప ప్రయత్నించువారును, బీదజనుల సేవకేయవారును, అస్పృశ్యతో నివారా ప్రయత్నములు జేయువారును నగు వారిని మాత్రమే మీరు మీ ప్రతినిధులగు ఎన్నుకొనవలెను. మీ ధన మాన ప్రాణములు ఉపద్రవ స్థితిలోనున్నవి. వానిని కాపాడుకొన జూతురేని కాంగ్రెసుపక్షము సభిక సంఖ్యాకులగు మీ ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనవలెను. ఏదేశము బానిస తన ముందుండి స్వతంత్రతా వర్జితులై ప్రజలుందుకో జ్జ దేశము ఎట్టి భాగ్యవంతులైనను ఉపయోగములేదు. కావున విధిగ సింగారవేలు శెట్టిగారికి వోటుజేయవలెను.

కె. భాష్యం అయ్యంగారు

గతవర్షము కాంగ్రెసువారులు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన పిదపనే కార్పొరేషను సభ్యుల దృష్టి ప్రజలవంతుకు మరలినది. ఆవాటినుండియే ప్రజోపయోగకరములగు పెక్కు పనులునిర్వహింపబడినవి. పన్ను 100-కి 1 1/2 వంతు తగ్గింపబడినది. కమిషనరుగారి జేతమును రు 2,500 లు నుంచి రు 1,500 లకు తగ్గించుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు తీర్మానమును పాదించిరి గాని జస్తి సుపక్షమువారా తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేయక ప్రభుత్వాధిమానమును వహించినందునను, కాంగ్రెసువారు అధికసంఖ్యాకులుగ లేకుండుటచేతను తీర్మాన

ముగాంపబడలేదు. కాంగ్రెసువారు పేదజనులకొరకై తమ సర్వమును త్యజించి పోరాడనిశ్చయించియున్నారు. కావున దేశ గౌరవమును, మహాత్మునిగౌరవమును నిలుపబెట్టవలెనని కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు సింగారవేలు శెట్టిగారికి వోటుజేయవలెను.

మాపి మహమ్మదుగారు

పౌరులకు వోటునొసంగు యధికారము ప్రాముఖ్యముగు పౌరస్వత్వమనియు, అయ్యది సద్వినియోగము జేయబడవలెననియు, కాంగ్రెసు, జస్తి సుపక్షములందు న్యాయాన్యాయములే ను, సత్యాసత్యముల నన్వేషించి, వోటుజేయవలెననియు, ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యము జేమార్చుటకు కాంగ్రెసువారు తమజీవితముల ధారపోయ సంసిద్ధులుగ నున్నారనియు, జస్తి సుపక్షవారి ప్రజావిరుద్ధ కార్యములు బహిరంగ పరుపబడియే యున్నవనియు, దేశద్రోహాగ్రస్థితిని బోగొట్టి భారతవర్షమును స్వతంత్రతయంతముగ నొనర్చవలెనని కాంగ్రెసువారికి వోటుజేయవలెననిరి. ఈ భారతవర్ష ముందెవరో మహామహాలా విర్భవించిరి. అంతమొందిరి. కాని యీ ప్రపంచమందు కాశ్యతముగ నిలుచునది సత్యాసత్యములు. న్యాయాన్యాయములు మాత్రమే. కావున పవిత్రముగు మీమనస్సాక్షికి ద్రోహులుగాకుడు. వంచకుల నాయకుల లోబడకుడు. దయా తాక్షిణ్యము లక్ష్యము లాభిమానములకు పాల్పడిపర్యవూరులుగాకుడు. మిగ్గులములు, వీధులు ప్రభుత్వమువారికి ఆడుమానములు పెట్టబడియున్నవి. అందులకు బాధ్యులు జస్తి సుపక్షమేగాన రాబోవు ఆగస్టు 8 వ తేదీన జరుగనున్న ఎన్నికలలో మీరేకగ్రీవముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటుజేయుదు.

యమ్. సింగారవేలు శెట్టిగారు

చన్నపట్టణమందలి కాంగ్రెసు, భిలాఫత్ సంఘముల వారి యేర్పాటు ననుసరించి వారి యాదేశమునకు విధేయుడైన నేనీ డివిజను కభ్యర్థిగ నిలిచియుంటిని. గత వర్షము కాంగ్రెసు పక్షమునకు కెందినవారు పదుగురు కార్పొరేషనులో కేరీ సంస్కరణము జేయ నుద్దేశించినందున ఈవర్షము నన్నీ డివిజను కభ్యర్థిగ నియమించిరి. తన పక్షము బలహీనముగనున్నచో ఎదుటిపక్షములను నిందించుటయే కర్తవ్యమను న్యాయవాదుల సిద్ధాంతమును జస్తి సుపక్షము వారు రుజువు చేయవలెను. గత చి న 40 సం||ల నుంచి నేను ప్రజాహిత జీవనమునే గడపుచున్నాను. బీదవారలకు నాచేత నెంతో దనుక సాయపడుచున్నాను. బీదవారల కష్టదశయందు ఉచితముగ నూడిగము జేయుటకు సంసిద్ధముగ నున్నాను. పేదల భాష్యభివృద్ధికై మాజీవీరముల గోల్కొపుట కైనను వెనుదీయము. జస్తి సుపక్షము మీ కట్టి వాగ్దాన మొనరించినవో నైనను, కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము సంగీకరించినవారికి మీ వోట్లు నొసంగ గోరెదను. 40 సం||ల క్రితము ట్రిటిపు ప్రభుత్వము నకు అత్యంత భక్తివిశ్వాసములుగల దేశీయులలో మాకుటుంబము ఒకటియని "మదరాసు మెయిలు" పత్రిక ప్రశంసించినది. యువరాజుగారి చన్నపురి ఆగమన సందర్భమందు నేను పట్టణమందలి షాపులెల్లను మూయవలసినదిగ ప్రబోధించిన పిదప 40 సం||ల క్రితము రాజధక్తి యుతులని ప్రశంసించిన ఆ "మదరాసు మెయిలు" పత్రికయే తిరిగి సింగారవేలు శెట్టిగారు రాజద్రోహులలో నొకరని వాకొనియున్నది. కావున ప్రతికక్షులు బల్కెడి అసత్యములకు, పరులపై మోపెడి అపనిదీలకు మీ హృదయము లందు తాపిక మీ కష్టముఖములందు పొల్గొను కాంగ్రెసు పక్షమునకే వోటుజేయవలెను. ఈ డివిజనులో కాంగ్రెసుపక్షము జయమంది తీరునని నాకు భైర్యముగలదు. వివనము వ్రేళ్లపై లెక్కింపదగిన ఏ వివరాలవోటులో జస్తి సుపక్షమునకును మిగిలిన అత్యధిక సంఖ్యాకములకు వోట్లు కాంగ్రెసువారికి కేరినవో ట్రివెలిన్ బేసినులోని పౌరులు దేశభక్తులని దేశమున కంతయు చాటు వీలగునని పల్కిన పిదప సభ ముగింపబడెను.



బీజే బింద్:—నీరేపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నీరేపోయెను. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యౌవనమొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతాననంతులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుండును. 20 మూత్రలు నీ|| 1-కి 2-0-0. వి. వి. చార్జి చేరు.

ఆర్యవైద్యశాస్త్రము,

13, బైరాగిమఠంపేధి, మద్రాసు.

బల్లెనుపొడు ప్రభువు ప్రసంగము

మహాత్ముని వ్యాసము

సాత్త్విక నిరోధమునకు సిద్ధపరచుట

“మహాత్ముని సానమున పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయకత్వము వహించి భారతీయశాసనసభలో ప్రతిఘటనము సాగించుచుందురు. దేశీయులు సాత్త్విక నిరోధము నవలంబించుటకు వలయు పరిస్థితులను కలుగజేయుటకు నేను సర్వశక్తులను వినియోగించి దేశమున పనిచేయుచుందును. ఇట్టిపనియే నాకు ఇతరపనులకంటె బాగుగా కుదురునని తోచుచున్నది.”

చంచకోపన్యాసము

శ్రీ. శ్రేయాన్ స్వధర్మోవిగుణః
పరధర్మాత్సన్వయస్థితాత్,
స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః
పరధర్మో భయావహః.

(శ్రీమద్భగవద్గీత.)

“బల్లెనుపొడు ప్రభువు రెండువిధములచే పంచకోపన్యాస మనబడవచ్చును. రెండవసారి చదివినపుడు మొదటిసారి కనుబడినంత కర్మశ్రమగా కనబడదు గాని రెండవసారి చదివినపుడే ఆకాశాంగ మధికముగను. దానిలోని కాతీన్యము అను ద్విష్టము. అత డెందుల కశక్తుడు. అతనికి తోచినరీతిని లేక యితరు లతనికి తోచినరీతిని అతడు నడిపెను. అతని వాగ్దానములోని ఆర్థకత్వముగూడ పైపై మెరుగే. వానిని నెరవేర్చవలసిన అవశ్యకత ఎన్నడును కలుగదను యుద్వేగము తోనే ఆత డావాగ్దానములను చేసెనని కొంచము పరిశీలించు సంతనే స్పష్టము కాగలదు. అత్యంతాకర్షకముగ దానినే పరిశీలించు. “మీరు విధానమును సిద్ధపరచి పంపుడు. మేమలా చించెదము” అను వాక్యమును చూడుడు. మనము అతిశాగ్రత్రతో సిద్ధపరచి పంపిన విజ్ఞప్తులను వారు యిదివర కెటుల నాచరించుచుండిరి? “శాగ్ర త్రగా పరిశీలించియే నిరాకరించితిమి” అని తిరుగగొట్టుచుండలేదా? 35 ఏండ్లనుండి మన కీవిషయ మనుభవములో నుండలేదా? ఆ అనుభవమువలననే 1920 లో మనము భిక్షాపాత్రను కాలదన్ని స్వయంకృషి పైసనే ఆధార పడుటకు నిశ్చయించితిమి. అందువలన మనజాతి కంఠకును విశాశము కలిగినను మేలేయనిగూడ సంకల్పించితిమి.

ఇండియామంత్రి కోరునది లేఖనాశక్తిగాదు. ధనస్యి ద్యావై పూజ్యమే. అందులకు మన మంగీకరింపవలసి ఆతడు బాగుగా నెరిగి యుండియే అటుల కోరెనని ఆ ఉపన్యాసమువలననే స్పష్టమగుచున్నది. మడ్డిమున సంఘమున అల్పసంఖ్యాకులు ప్రత్యేకముగ పంపిన నివేదికగూడ నాతని యెదుటనేయున్నది. దానియందు సంతకము చేసినవారిలో డాక్టరు సుభ్రా, మహాత్ముదాల్ జిన్నా గార్నిద్దరుగూడ నున్నారు. వీరిద్దరును భారతీయులగు న్యాయవాదులలో నూత్నుబుద్ధి గలవారనివినుతికొనియున్నవారే. వారిద్దరును ఎన్నడు అసహాయోద్యమమున చేరుటయను పాతకము నొడిగట్టుకొనలేదు. వారిలో డాక్టరు సుభ్రాగారు రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వసంఘమున న్యాయశాఖాసభ్యుడుగా మాడ వెనుక పనిచేసియుండినను. వారికి యిండియా మంత్రి యిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమేమి? మీకు వ్యవహారజ్ఞానమేలేదు.” అనియే అతడు నడిపెను. అట్టివో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, రై. పో. వి. ఎన్. వాసశాస్త్రి, మిశ్రాను ఫజిలీహుసేనుగార్లు మున్నగువారు కలిసి సిద్ధపరచిన విధానమును మాత్రమత డాదరించుననుటకేమి నమ్మకముకలదు? మాయకులను సులభముగా వంచించుటకే యిండియా మంత్రి యిటులనుడివెనని స్పష్టమగుటలేదా? ప్రస్తుతస్థితి కనుగుణమున విధానమును న్యాయముగా మనము సిద్ధపరచెదమనియే భావించుచు, అదిగొరతముకొరకయని యిండియామంత్రి ఏలఱతేసింపగూడదు. అత్యల్పమును సంస్కరణమునుమాత్రమే చేయవలసినని అత్యల్ప తేలుపగూడదు? మనకు నాలుగణాలుమాత్రమే కావలసియుండినను మనము ఒకరూపాయిని అడుగవలెను. రూపాయి వడిగినగాని నాలుగణాలు వారియ్యరు. ”అని నేను 25 ఏండ్లలోపు వయసువాడనుగా నుండగనే నేను వింటిని. నాకు సంతకావలెనే అంతనే కొరుకులను దానికొరకు పోరు

టకును సిద్ధపడినవాడనగుటచే నాలుగణాలు కావలసియున్నపుడు రూపాయి నడుగుపద్ధతిని నేనెన్నడును అవలంబించి యుండలేదు. కాని ఆ లోకోక్తియందు చాల సత్యమున్నదని మాత్రము నేను గ్రహించితిని.

బ్రిటిషువారికి పశుబలముయొక్క విలువమాత్రమే బాగుగా తెలిసియున్నదిగాన విధాన మెంత అధ్యాత్మముగానుండినను దానికి ఆధారముగా పశుబలము కనబడినచో బ్రిటిషువారు వెంటనే దానినిగూర్చి ఆలోచించెదరు.

భారతమాత నేవయందే నిరంతరమున మునిగియుండ మన స్టాదరియగు డాక్టరు బిసెంటుగారు చట్టము నిపుడు అంగ దేశమునకు గొనిపోయిరి. చాలమంది సుప్రసిద్ధులగు భారతీయులు దానియందు సంతకముచేసియున్నారు. దానియందు సంతకము చేయనివారుగూడ ఆ విధానమునందలి మరతులు చాలవను కారణమున సంతకములు చేయకపోలేదు. దానిని బుట్టి దాఖలుచేసెదరని నమ్మకమువలననే సంతకములు చేయలేదు. “దానిని బ్రిటిషువారు తప్పక తిరస్కరింతురు. అందువలన భారతదేశమునకు గొప్ప అవమానము కలుగును. ఇట్టి అవమానమును తెచ్చిపెట్టుకొనుటకు మనముగూడ నేల భాగస్వాములము కావలెను” అనియే కొందరు దానిలో సంతకము చేయలేదు. భారత ప్రతినిధులు మిక్కిలి హెచ్చుగానుండునట్టి పక్షమువలనగాని పక్షములవలనగాని సిద్ధపరచబడిన సహేతుకముగ విధానము నామోదించెదనని యిండియా మంత్రి వాగ్దానముచేసినచో వారము రోజులలోపుననే విధానము సిద్ధముకాగలదు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మన్నగువారుగాని ఆతడు నూచించునట్టి మరెవరుగాని బిసెంటుగారి చట్టమున సంతకములు చేసినచో దాని నామోదించెదమని యిండియా మంత్రి యిచ్చడైన వాగ్దానము చేసినచో వారందరిచేతను సంతకములు చేయించుటకు నేనే ప్రానుకొందును. ముఖ్యవిషయమే మనగా ఈ యుపన్యాసమునందు నిస్సాపట్టు మేమియును కనబడుట లేదు.

అందులకు యిండియా మంత్రియం దేమియును తప్పలేదు. దేనిని కొరుకులకును మన మింకను సంసిద్ధులము కాలేదు. కావున బ్రిటిషువారే యియ్యదలచిన దానిని నూచించుచుండవలెను. అది చాలవని తోచినచో మనము తిరస్కరించు చుందుము. ఏది మనకు అందరాని ఫల మని క్రొత్తనేనాని తెలిపెనో అదియే మనము పడదు దగినది. దానికొరక మనము పోరనలయును. దానికొరకే ప్రాముఖ్యముగూడ నవలసలెను. జన్యవాక్కు ఎన్నడును అప్రాప్యము కాజాలను. స్వరాజ్యము మన జన్యవాక్కుని లోకమాన్యుడే మనకు బోధించెను. ఆంగ్లేయులను భారతీయులను గూడ అయోమయస్థితిలో పడియున్నారని బ్రిటిషు దొరతనమువారు భారతీయుల మేలుకొరకు భారతీయుల హక్కులకు ధర్మ్యర్త (బ్రష్టిలు) లని బల్లెనుపొడు ప్రభువు నడిపెను. వారు స్వలాభముకొరకు మనలను బానిసలను చేసెనని మనము తెలుచుచున్నాము. ధర్మకర్తలు హక్కుదారులలో ఆదాయమున 100 కి 75 వంతులు తమ రుసుముక్రింద ఎన్నడును తీసుకొనరు. 9 మతములను 130 భాషలను భారతదేశమునందున్నవి గాన భారతదేశమునందే దెన్నటికిని ఏకజాతీయత (నేషను) యేర్పడదని ఆతడనెను. న్యవహారసంబంధము లన్నిటిలో ను నీ దేశీయుల బాధి నుండి స్వదేశమును కాపాడుటయందును భారతీయులు ఒక్కజాతియే యని మనము నుడువుచున్నాము. అసహాయయోధ్యమము మాహవరాధమని ఆతడు నేను. గాఢనిద్రలో మునిగియున్న దేశీయులను మేల్కొల్పిపెనెదయునుదేశీయులకపారమగుబలమునిచ్చినదియునుగూడ అసహాయోద్యమమే యని మనదేశీయులలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది భావించుచున్నారు. అబలమువలననే స్వరాజ్య

పక్ష మేర్పడినది. హిందూమహమ్మదీయబోధములలో బ్రిటిషు దొరతనమువారు నిస్సాక్షికులుగా నున్నారని ఆతడనెను. మత కలహముల కన్నిటికిని ముఖ్యమున బాధ్యత దొరతనమునకే కలదని దేశీయులందరునుగూడ భావించుచున్నారు. భారతీయులు దొరతనమునకు సహాయము చేయవలెనని ఆతడనెను. మీరు మామేలుకొరినయెడలను మా హృదయములు మారినపుడును మీకు మేము సహాయముచేసెదమని మనకు తెలుపుచున్నాము సంస్కరణములను సాగించుటకు మనలో తగిననాయకు డెవడును జనింపలేదని ఆతడనెను. తక్కిన నాయకుల నందరిని వదలినను గూడ శ్రీనివాసశాస్త్రి, చింతామణిగారిర్లితనను సంస్కరణములను నడుపగలకై గలవారని యొప్పుకొనక తప్పదు గాని వా రెంతటిసద్భావమును చూపినను గూడ వారు సాగింప వీలులేకపోయినది అని మనము తెలుపుచున్నాము ఈ అయోమయస్థితినుండి వెళ్ళినప్పుడు దేశబంధుదాసుగారొక సాధనమును చూపిరిగాని అది అటులనే నిలిచియున్నది.

ఆయన ఎట్టి సద్భావముతో ఆస్థానమును చూపెనో అయి సద్భావముతోనే ప్రాజులు దానిని స్వీకరింతురని తెలుపుట కాధారమేమున్నది? ఇదియే వారికిని మనకును గల భిన్నభృక్వధములు. ఇంక సంగమసానమును కనుగొనుట కవకాశమేమైన కలదా?

కలదు

వారు పాలకులు మనము పాలితులము అను భేదమే అనపాజము. మనము.

పాలితులము అని మనమెంతమాత్రమును భావింపగూడదు. మనకుకొంతెబలముకలిగిననేగాని ఆభారముతోగదు. అట్టిబలమును నకు కలిగినదనియును గాన వత్సరములోపలనే స్వరాజ్యమురాగలదనియును మనము 1921 లో భ్రమసితిమి. ఇప్పుడెవరను అరీతిగా జ్యోతిషముచెప్పజాలరు. దౌర్జన్య విరహితమగు స్వాతిక నిరోధక క్రిని మనముగడిపగలిగినచో పారిశ్రామికభేదముతో లగి సమత్వమేర్పడును. ఇది దైవరంపుగాదు. హానికలదుటగాదు. ఇదినివ్వగలదు సంతకము. నేనిట్టివలపాలకులచర్యలను వెనుకటి వలెనిరసించకపోవుటకు వాక్యక్రిని లేపనాశక్తిని దుర్వినియోగము చేయగూడదను సంకల్పమే కారణముగాని నేకావాయగాని నాలోగల సాత్వికనిరోధక క్రి అందరిందులకారణముకాదు. నేను సంసిద్ధుడనై నిపుడు నిరాఘాటముగా మాటలాడెదను. దుఃఖితులగు భారతీయులకు ముఖ్యముగా వంశలకు దైర్యమును కలిగించుటకును యిండియామంత్రిప్రసంగమువలన వారికెట్టి అవమానదుఃఖము కలిగినదో నాకును అట్టిదేకలిగినదని వారి కెరిగించుటకును మాత్రమే నేనిపుడు బల్లెనుపొడు ప్రభువుప్రసంగము నిటుల విచరించితిని.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు దాసుగారిశాసనమున స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయకత్వమువహించి భారతీయశాసనసభలో ప్రతిఘటనమును సాగించుచుందురు నేను దేశమున సాత్వికనిరోధకావశ్యమును కలిగించుటకు శక్తివందనలేకుండ పనిచేయుచుందును. అదియే నాకుబాగుగా సరిపడుపనియని నేను తెలుచుచున్నాను. “ఇందులకు వ్యాసారంభమున వ్రాయబడిన శ్రీకృష్ణభగవానుని గీతాశ్లోకమే నాకు ప్రమాణము (ఎంగలయిండియా, 28-7-25)

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములయందు ఉపయోగింపవలసిన లేహ్యము

ఇది రక్తమునుశుద్ధిపరచును. క్రొత్తరక్తమును పుట్టింది మనోయుల్లాసము గలిగించును. దారువానైన ఆలీపుట్టింది కాయసిద్ధి చేయును. అక్షిరపైత్యరోగములను, సర్వమేహములను, సెగ, సవాయి దుగ్ధములు, రసవట్టు, విర్యవృద్ధిమువలన కలుగు సర్వవ్యాధులను, క్షయ, క్వాస, కాస, క్లేమ్మ రోగములను, పదివిధముల మూలశంకలు నశింపజేయును. కులాసాగా కాలబిరోధము చేయించును. స్త్రీల శ్వేతరక్త కునుములు ప్రదరరోగములనున్న సర్వపిష్టాగుగ్ధులను అద్భుతముగా కుదుర్చును. ఇది మెదడు ననుసరించుచుండు సర్వవ్యాధులను నివారించేసి జ్ఞాపకశక్తిని నేత్రరోగములున్న బాసజేయును. ఈలేహ్యము నవమూలకలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాయలు పున్నట్టు యెవరైన రుజువుపరిచెయెడల రు 500లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోగపడు నటుల తమ్మవధరకు యిచ్చుచున్నాను. ఈలేహ్యము నేవించిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనినవీమ్ముట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్మగలరు. ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి అవశ్యమైనవని నమ్మగలయును. ఇది వాడేటప్పకు ఏ విధమైన పత్తములేదు. 24 తులముల లేహ్యము వెల ఖర్చులు సహార 2-8-0.

యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

కలకత్తా సభల విజయము

జిల్లా శాసనసభ, పరిశ్రమసభ సమీపపాఠశాల
మేల్కొనెను

జాతీయమహాసభ సర్వవిధముల ప్రాతినిధ్యము
వహించు చున్నది.

యోట్లా, జూలై 26:—గతించిన శుక్రవారము, జిల్లా సంఘము, జాతీయ సంఘము, స్వరాజ్య పక్షసంఘముల రాజనాన్యమున జరిగిన సభలో కేంద్రపాఠశాలసభ్యులు, స్వరాజ్యపక్ష జాతీయమహాసభల కార్య నిర్వాహక సభ్యులు నగు యస్. యస్. యానీగారు కలకత్తా సభలయొక్క ఫలితములను గూర్చి యుపన్యసించిరి. అచ్చట ప్రతిభవించునట్లు పాట్లనుటకే, ప్రతిభవయము నాయనకు బాగుగా తెలియును. ముమ్మందు దేశములోని అన్నిసంఘము లను, గూడర్లు ప్రజలను నొక్క యాశయముపట్ల కేంద్రీకరిం చు ప్రయత్నములు జరుగునని నూచించిరి. మహాత్మునిచే నూ చించుబడినట్లు రెండు సంఘముల జాతీయమహాసభయందు స్వతంత్రముగ పనిచేయునెడల దేశమునందు పారిశ్రామికములకు, పారి శ్రామికాధికారులకు గల సంబంధములందు గల చిక్కుల నవన యించుటకు చాల తోడ్పడును. పారిశ్రామిక సంస్థ నులు చంచాపరతులై మహాత్ముని యాజమాన్యమున జాతీయమహాసభయందు దొక భాగముగా నెలకొల్పబడును. ఈసంస్థ మామూలు డబ్బు చందానిచ్చి పద్ధతిపై నెలకొల్పబడిన రాజకీయ సంస్థ కనపరచును సహాయమొనర్చు చుండును. దీనివలన భవనములు, విజ్ఞానచతులును, పారిశ్రామికతలో సంబంధ మేర్పడుకొనుటకు వీలుకలుగును. వారందరు నేకాక యమకొలుకు ప్రయత్నించుట కెక్కువ శుకరముగ నుండుట యేలగాక నుండుపరిశ్రమకు, పెట్టుబడికిగల పరస్పర విరోధభా విముల నవనయించుటకుగూడ సహాయపడును. కావున కలకత్తా సభల ప్రస్తుత రాజకీయములందొక యుత్తేజసంచలన భావ మునుకలిగించెలరేం గాక, చాల కష్టమున విషయమున సమా ధానముకూడ గూర్చుకలుగును.

కలకత్తాలో జరిగిన పని యంతయు నింతియే. ఏవన, రాజకీయచారము లేకుండ నుడివిన బర్నికాపాడు ప్రభువు యుపన్యాసమునకు సమాధానమిచ్చుటయే. అయ్యది మహాత్ముడే యిచ్చెను. తెల్లము యొడంబడికను రద్దుచేసి, జాతీయ మహాసభ యందలి రాజకీయసంస్థను పండిత మోతీలాలు నైహూయం దను, స్వరాజపక్షమంద నునిది తనసమాధానము మహాత్ముడే యిచ్చెను.

ఇప్పుడు జాతీయ మహాసభాధ్యక్షులు సంపూర్ణముగ తెలుసుకొనియున్నది. కాన మితవాదు లెల్లరును చేరుడని యానీగారు కోరిరి. (అ. ప్రె.)

కోయిలకుంట తాలూకాభోధ

జిల్లా బోధువారు తీర్మానించుటకు మునుపు తాలూకా బోధువారి అభిప్రాయము కనుగొనవలదా? యీ మాసము 11 వ తేది జిల్లాబోధువారు తీర్మానము పంపిరి. జి. వెంకటరెడ్డిగారు 14 వ తేదిని తీర్మానమునకులు పంపిరి. సర్కారువారు బోధు ను రద్దుచేయుటకుగాను అగపరిచిన కారణములు రెండు.

మొదటి పార్టీయొక్క మొదటి పార్టీయొక్క మేమాసము లో యొన్నికల విషయమై పరస్పరవిరుద్ధము లయిన తీర్మాన ము లుపేసారనుట యొకటి.

రెండవ కారణము: బోధలో కక్షలున్నవట. అందుచే బోధ కార్యములు చక్కగా జరిగవు పదవికై యిరువురు కో రునపుడు పార్టీలు తప్పు కలుగును. వైషమ్యములు కలుగవు. మొదటి పక్షమువారు ప్రసిద్ధులు అయినచో కార్యములు చక్కగా జరుగవుగాని సెబాటికేవారు ప్రసిద్ధులు అయిన చో పనులే జరుగవు! ఇందునిమిత్తమై మొదటి పార్టీవారు పంపిన తీర్మానములే నివర్తకములు. వారుకోరిన దేమన వారల పక్షింకనుగూడ ప్రసిద్ధులు నెమ్మొకక. తొమ్మిదివందలలో నొకరిని ప్రసిద్ధులుగానొమ్ము కొనెదవనియు నిప్పుడు భావింపదిన స్థానమునకు నంద్యాల సబ్ కలెక్టరుగారిని మెంబరుగా ఏర్పాటు చేయవలయుననియు కోరిరి. బోధుడు రద్దు పరచలేని కక్షలు పెంచుకుంటున్న తన హక్కును మానుకొని ప్రతి కక్షివారిలో నొకరిని ప్రసిద్ధులుగా యెమ్మకొనెదను నని తీర్మానముచేయు కష్టము రాగము కలదా? పిరి తీర్మానము పంపినచో జిల్లాబోధు తీర్మానమునకు అర్థమేమియు లేదు.

గుర్రేటి సరిసిరెడ్డి.

రాజప్రతినిధి సంచారము

కోటమహారావుగారి కేర్పాటచిన విందులో
రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము

కోట, జూలై 26:—రాజప్రతినిధి, వారి సమీపియు కోటలో లేజి యుత్సవమును జూచిరి. (అ. ప్రె.)

కోట, జూలై 25:—నేటి యుత్సవము రాజప్రతి నిధి మార్చి కళాశాల భీమ మైనక బృందమును సందర్శించిరి. సాయంకాలము రాజప్రతినిధి బంది మహారావు రాజగారిచే సత్కరింపబడి లేజి యుత్సవము జూచినచోటనే వారి కల్పా వరము లీయబడినవి. పిమ్మట యుమేద భవానియందు కోట మహారావుగారి చేవిందేర్పాటు పబడినవి. ఆవిందునందు రాజప్రతినిధియు, వారియనుచరులే గాక, డేవను దంపతులు, రెవరెండు టిడ్ హోపుగారు, మిస్త్రిదంపతులు వే మత్తుగారు, ప్రియ్యుగారు, సిమ్మన్నగారు, లిటిక్ జాన్ కన్య, గ్రేకన్య గార్లు కూడ పాల్గొనిరి. విందున కనంతరము కోట సంస్థానములో సర్దారులు రాజప్రతినిధికి పరిచయము నేయబడిరి. పాలాధియవాసులగు ఓంకారసింగు గారు, బియోలావాసులగు కర్నలు ఏ. పి. గోవిందసింగుగారు, కూనారివాసులగు రాజవిజయసింగుగారు బహులియావాసులగు విశ్వవివారనాథటి మహారాజ మెకోతలు సింగుగారు, కూనారి వాసులగు కున్యాదు చంద్రసింగుగార్లుకూడ పరిచయము నేయబడిరి.

రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము

ఈసంస్థానముందు మీరందఱును నాయెడల చూపినమర్యాద కెంతయును గృతజ్ఞుడను. మహారావుగారు తమ యుపన్యాస మందు తమపాపవాక్యములు జూపినందులకే విచారముగ నున్నది. ఏలనదట్టివాక్యములు కెట్టియవసరమును లేదు. మే మిక్కడ నున్న కాలమందు, గాలికూడ చాల బాగుగ నున్నదిసర్వ విధముల మాకు త్రేముగ రోజులు గడచినవి. మేము కోరిన వినోదము లన్నియు జరిగినవి. పులివేలువిషయమున కొంతవర కు మహారావుగారు రనుకొనినట్లు జరుగకపోయినను బాగుగనే జరిగినది. దానికిగూడ విచారించి పనిని చేసిది యు లేదు. ఏలన నాపురికొటసంస్థానములో నిది గాక చుట్టు ప్రక్కల యుద్ధవులనుండి దెప్పించిన దగుటచే నట్లుజరిగెను.

కాని యావిషయమున కించపడినందులకు నే నీసంస్థాన మునకు పులివేలుకయి రాలేదు. సంస్థానాధీశ్వరునితో నేహ ముకేయాటకు వచ్చిని. తద్విషయముననే గృతాధుడ నయి తిని. నేను మీ మహారావుగారి సద్గుణములనుగుఱించి వినియుంటిని. తన ప్రజలవిశ్వాసమునకు బాతుండని వింటిని. ఈవిష యము లన్నియు నేనిచ్చట నున్న స్వల్పకాలములో కనుగొనఁ గలిగితిని. ప్రజాసౌఖ్యమే తన సౌఖ్యముగా చూచుకొనుచుం డుటచే వారి కేర్పాటు కాన్పడఁదాయెను. మహారావుగారు ప్రజలందు సౌఖ్యమునుబట్టి, సంపదలనుబట్టి ప్రభుత్వముయొ క్క మంచి చెడ్డలనుగుర్తించ వచ్చునని బాగుగా నెలవిచ్చిరి.

మేముగూడ భారతదేశమున మేము పాలించు దేశము నకు, మా స్వదేశమున సభివృద్ధిచెందినపద్ధతులపై పరిపాలించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. కాని భారతదేశముయొక్క సందర్భ ములు నేటుగాన నవి సరిపడుటకు కొంచె మాలస్యమునున్నది. మీవి స్వదేశసంస్థానములు. భారతీయులొక ప్రభువు నధికార వండుండుట కలవాలుపడుటచే నట్టి సాం ప్రదాయములు కల సంస్థానములవారికి పరిపాలనా సౌలభ్యమెప్పుడగు నున్నది. మీరుభగవంతుడే యాంక్షయులను హైందవులనిట్లుసంఘటన మొ నర్చినాడనిరి. అది యెంతయు సత్యము. హిందూదేశములొకము కొంతకే రెండు దేశముల సంఘటనము సహమార్చు చున్నదను వారితో గాని, యాంక్షయులలాభముకొంతయనువారితో గాని నేనేకీభవించను. ఇరువురకు లాభమున్నది. ఇరువురును పోరాడు చున్నార! పరస్పర సంబంధము రెండు జాతులును గ్రహించి నంతకాల మిరుజాతులకు లాభములు చేకూరును. ఒక జాతినుం డి మఱియొకరు నేర్పదగిన పాకములున్నననియు వాటిని ద్వేష బుద్ధి లేకుండ గ్రహింపవలయును.

మీరు రాజ్యపదవి స్వీకారము చేసిననాటినుండియు సంస్థాన మభివృద్ధిచేందుచున్నదనుట కెంతయు సంతోషించుచు న్నాను. మీరు పోషించుచున్న విద్యాసంస్థలనుజూచి చాల సంతోషించుచున్నాను. ఇప్పుడు కన్నులార జూచి నేననిన దానిని గృహపఠముకొనుచున్నార. దీని కంతకును మిమ్ముల నెంతయు సభినందించుచున్నాను.

వి. విషయము మీరు చేసిన ప్రయత్నముల కెంత

యు: గృతజ్ఞుడను. అందులకు నాసమీపియు నేనును వందన ము లర్పించుచున్నాము. ఈ సందర్భమువలన చాలసంతోషము కలిగినది. భారతదేశములోని నా ముఖ్యస్నేహితులందు మిమ్ము లనుగూడ కేర్పాటగోరుచున్నాను. మహారావుగారి యాలో గ్యమున కీయ మీరందఱును నిప్పుడు పోనియమును ద్రాగుదురు గాకయని సభ్యులను బ్రార్థించుచున్నాననిరి. (అ. ప్రె.)

ముఖ్యసేనాని పర్యటనము

కూనూరు, జూలై 26:—ముఖ్యసేనాని కార్యక్రమ మును మార్చుకొనుటచే మాపిల్లా తిరుగుబాటు చేసిన ప్రాంత మును సందర్శించుటకు నేటి మధ్యాహ్న మిచ్చటనుండి పడమటి తీరమునకు బోయెదరు. అచ్చటనుండి కన్నూరు వెడలెదరు. కన్నూరునుండి పర్యటనమందుగల యితరస్థలముల సందర్శించె దరు. (అ. ప్రె.)

త్రిప్తార్కటునందు

గుహ బయల్పడుట

వేలకొలదిజనులు చూడవెళ్లెనున్నారు

కల్లికోట, జూలై 26:—దక్షిణ మహారాష్ట్రమందు కుట్టి పురం సమీపమునగల త్రిప్తార్కటునందు శివాలయమునకు దగ్గ రగ నొకగుహ బయలుపడెను. చలువరాయితో నది భూమి క్రింద నిర్మింపబడెను. గుహ చాల పురాతనమైనదియు శివో పాసకులు దీనిని ఉపయోగించుకొనెడివారని నమ్ముబడుచున్నది. ఒక యినుపయొక కొన్ని వృత్తాంతపాత్రలు అందు దొరకెను. అందఱియును ప్రత్యేకపుణ్యము గలదియై రంగగలదిగ నున్నది. తండ్రిపరండుముగ జనులు పోయి గుహను సందర్శించు చున్నారు. (అ. ప్రె.)

ప్రథమమున వ్రాయబడిన

కాశ్మీర కొక్కోక శాస్త్రము

కాశ్మీర సంస్థానము మహారాజగారగు శంభు సింగుగారి ప్రధానమంత్రి పండిత కొక్కోగారి చరి త్రముకూడ ఇందులోగలదు.

72 అధ్యాయములు, "9 + 6" పైజాది, 112 చిత్రపట ములుగలవు కాల్కోబైండుగలవి. ఇందులోగల విషయముల సారాంశము. పద్మినీ, చిత్రీణి, శంఖినీ, హస్తినీ అను నాలుగు స్త్రీజాతుల నాలుగు పురుషజాతుల వర్ణన; స్త్రీపురుషులకు అవయవములు, ముఖలక్షణములందు గలభేదములు; చంద్రుడు, నక్షత్రములు యేయేరాత్రులందు; గంటలందు అనుకూలముగా నుండునది; ముట్టు, అందుకు సంబంధించిన వ్యాధులు, చికిత్సలు గర్భము, ఏయేమాసమునందు ఎట్లుండునది చిత్రపటములతో సహా వివరింపబడినది; గర్భిణీస్త్రీ అనుసరించవలసిన విధులు; ఎట్టిబాధకేక ప్రసవముగలకు కావలసినవిధులు; జీవిలేమును ఎంతకాలము వరకైన వృద్ధిచేసుకొనుటకు కావలసిన చికిత్సలు; ప్రజలకల నరంబడి వారికిగల ఫిలిగతులను బట్టి బిడ్డలు పుట్టుటకేగల సాధనములు; లేలబిడట్టి గుణములుగల మొగలేక ఆడబిడ్డపుట్టుటకు గల విధులు; పుట్టుటకు మునుపే ఆడబిడ్డనా లేక మొగబిడ్డనాయని తెలుసుకొనుట; గర్భముగా నున్నప్పుడు ప్రసవమైనతరువాత స్త్రీకిగల సౌందర్యమును కాపాడుకొను టకు కావలసిన విషయములు, బిడ్డలులేనివారికి బిడ్డలుగలుగు టకు అవలంబించవలసిన విధులు మొదలగునవి ఇందులోగలవు. ఇవిగాక ఆనందమును కలిగించు ఇతర విషయములు; దీర్ఘ వ్యాధులకు చికిత్సలు, యిచ్చట తెలుపుటకు వీలులేని కొన్ని విష యములు మొదలగునవి కూడగలవు. ఈ గ్రంథము ఆంగ్ల, ఆంధ్ర భాషలలో నున్నది. అన్ని విషయములు అతివిపులముగా అందరికి విశేషమునట్లు చక్కగా వ్రాయబడినది. హిందూ కామశాస్త్రమునందు ఇది చాల ప్రాచీనమైనట్టియు, అంతాప మైనట్టి గ్రంథము. యిప్పటికి 56000 ప్రతులు ఇర్లయిననని పూచీగా చెప్పగలము. పుస్తకము 1 కి చిత్రపటములతో సహా ధర రూ 5-0-0.

International Publishing Company, International Buildings, Ludhiana, (Punjab)

ప్రస్తుత దీప సాకర్త
మెట్లు వచ్చినదో

చెక్కుముకిరాయి మొదలుకొని విద్యుద్దీపమువరకు

(ప్రేమేగజన్)

జేసేటట్టి అనునాంగకవయిత్ర కాంతిమహిమ నిట్లు వర్ణించియున్నది:—అంధకారము వెల్తురు నసహ్యించును. దృగ్గోచరము కాకుండ దాగియుండును. ఏకాండగుహలోనో లీనమై యుండి నీలమేఘములను ధోరణిపాపములను అల్లుచుండును. చంద్రకాంతిని తప్పించుకొనును. దానికన్న నెక్కుడు లేజో వంతముగు ముఖము గల సత్యమునుండి దూరముగ దాగియుండును. అంధకారమునకు చెట్టును రంగుపువ్వులను చూచిన నసహ్యము. ఏలయనగా ఇవి సూర్యసంజనితములు. ఇవి కాంతి వస్త్రాలంకృతములు. వివిధవర్ణభీతియు లై ఎర్రని పండ్లును, పచ్చనితకులును, తెల్లని పువ్వులును మొదలగువాటిని కలిగియుండెడి ప్రపంచప్రారంభకాలమహారాజ్యములు నశించి నట్లునిచ్చెత్తగా నేర్పడి నీటిలో కుట్టుచున్న పృథ్వీధంధకారము మిక్కిలి సంతసించినది. వాటికాంతి యంతయు నశించి యవి భూగర్భముల మిక్కిలి లోతుగ అగినవి. అప్పుడు వాటికి నక్షత్రకాంతిగాని చంద్రకాంతిగాని తాకక చిమ్మచీకటియైన రాత్రి వాటికి లభించినది. కాలక్రమే కుట్టినమహారాజ్యపుక్షు ములన్నియు రాతికంటె గట్టియైనగడ్డ కట్టినది. ఇది నల్లనైన గడ్డ. దీనియందు లేజోవికారము లగు మహా చిత్రములు గర్భితమై యున్నవని ఎవరికి తెలుసును? ఖనిజగ్రాహకుడను అవతారపురుషుడు జన్మించి యాబొగ్గనందు బంధీకృతములైన చిత్రములకు ఘక్తియొసంగెను. బొగ్గ పూర్వము వృక్షము, మొగ్గ, పువ్వు అయి యుండెడివి. అంధకారము కాలవశమున వృక్షముల శరీరమును నశింపజేసెను, వాటియూర్పు ఆరు లేజుగ్గును నశింపజేయలేకపోయెను. బొగ్గకాల్చిన పుట్టెడు అగ్ని. దీనికి నిదర్శనము. బొగ్గ కాలనప్పుడు వచ్చెడి కాంతి అంతయు, ఇన్నాగును దాగియుండి యిప్పుడు మోక్షము పొందిన సూర్యకాంతియే. ఓకాంతి! నిన్నుంధకారము వశపర్చుకొలేదు. ఏనుక్రిస్తు ప్రభువునలె నీబాహ్యకారము రూపుమాపినదేగాని నీ ఆత్మ చిత్రవర్ణభీతియులగు కాంతులనెడి పుష్ప రూపమున పునర్జీవ మొందుచున్నది:—

కృత్రిమకాంతికథ

సర్వేంద్రియములయందు నయనము ప్రధానమైనది. ఇది మిక్కిలి జ్ఞానప్రసంగమైనదిని ఆధ్యాత్మికసవ్యరూప మైనదిని. ఆకాశపరమాణువికారమైన మానవదేహము గగనమహాకాశముతో సభేదావిచ్ఛిన్నమై యున్నది. సూర్యునియందలి మిక్కిలి చిన్నపరమాణుకము సూర్యునిమాడ్గమును మార్చగలను. ఆకాశ తరంగములు అంతరిక్షమున ప్రసరింపబడును. మన మెదడునందలి పరమాణువులు దీనిమార్గమును మార్చగలవు. తత్ఫలితముగ మనకు నయనేంద్రియము సిద్ధమగుచున్నది. మానవశరీరమును అందు ముఖ్యములగు నేత్రములును ఏవరమాణుస్వరూపమున నాకాశముచే నిర్మించబడినవో ఆయాకాశమును గగనాకాశమును ద్రవ్యసావ్యము కలిగి అన్యోన్యసంబంధము కలిగియుండనియెడల మన కళ్లకు చూపులేకుండెడిది. జ్వలించుచున్నట్టియు, స్వయం ప్రకాశమానములగునట్టియు వస్తువులు తప్ప తక్కిన దృగ్గోచరముగ నీ విశ్వమంతయు, సమస్తవస్తునికరము రంగులు మొదలగునవి అన్నియు వాటి స్వప్రభావముచేత గాక వాటివల్ల ప్రతిఫలంపబడిన ఆకాశతరంగములవల్లనే గోచరమగుచున్నవని తెలియుట మిక్కిలి విచిత్రదాయకముగ నున్నది. ఆకాశతరంగముల ప్రసారము లేనియెడల మన కేవలపుగాని ఏరంగుగాని కనబడనే కనబడదు. అంతయు చిమ్మచీకటి గ నుండును. వెల్తురును దృష్టిని మనకు ప్రసాదించుచున్న ఆకాశ పరమాణువులు సూర్యునందల నక్షత్రాదులనుండి ఉత్పత్తి జెందుచున్నవి. ప్రాకృతజనులకు పీటికాంతి తప్ప మరియే కాంతి యు తెలియదు. మెరుగుడు పురుగుల వెల్తురును గూడ పీ రెరుగుదును. కాని వెల్తురును పుట్టించుటకుఉపాయములను పీరెరుగుదు. రాతిమీద రాతితో కొట్టి నిప్పు పుట్టించుట నేర్పిననాడు కాంతిని పుట్టించుటగూడ పీరికి తెలిసినది. తొలికాలమున మానవులు అగ్నిని తమ దేహములను కాచుకొనుటకును, వంట వండుకొనుటకును ఉపయోగించుచుండిరి. ఒక్కొక్కప్పుడు అగ్ని ప్రజ్వలింపగా ఆహుతును జూచి యానందించుచుండెడివారు. క్రమముగా మనుజులనువోవికాశ మభివృద్ధిచేసింది, వారికి దృశ్య

వస్తువులనుం దామోగ కలిగియుండు, వారికి లోకయాత్రకు వలయు వ్యాపారమునకు పగలు చాలకపోయెను. ముఖ్యముగా కితకాలమున అహములు మిక్కిలి సన్నములు గనుక వెల్తురును నిర్మించి పగటిని దీర్చుకృతము గావించెను. ఈ క్షేట్రులకు సమీప ప్రదేశములందుకంటె ఉత్తరార్ధగ్రువసమీప ప్రదేశములందు నాగరికత ముందు పుట్టి శ్రీఘ్రాభివృద్ధిచేసింది. కచటిచలియు చీకటియు కారణమై యుండునని ఊహింపవలయును. చలిచేతను చీకటిచేతను వారు నిప్పుచేయుటకు దీపములను వెలిగించుటకు బలవంతమైన ప్రేరణ కలిగినది. కాలుచున్న కర్రలనుంటయే మానవ కల్పితముగ మొదటి దీపము. మండుచున్న చమురుగల కొరకంచులు క్రమేణ కాగడావలె నుపయోగింపబడ సాగినవి. మొన్న మొన్న 1840 సంవత్సరమువరకు చీకటి రాత్రులలో లండను నగరమందు తారుగాని కొవ్వొత్తులను పోసిన దివిబీలితో కుర్రవాళ్లు పీఠులలో జనమునకు ఇల్లకు దారిచూపించు చుండెవారు. ప్రస్తుతము పిక్కిడిల్లీసర్కసునందు (లండనులో నొక చిన్న మూల) పూర్వము 40 ఏళ్ల క్రితము లండను నగరములకి యందు కన్న ఎక్కువ వెల్తురు న్నుది. రెల్లు మొదలగునవి ముంటచేసి ఆమంటను దీపమువలె నుపయోగించుట చిరకాలమునుండి యున్నది. రెల్లు చమురులో తడిపి దానిని శ్రాద్ధకర్మందు దీపముగా వాడుటనుగూర్చి క్రిస్టి తన గ్రంథమందు నుడిమియున్నాడు. బహుశః పుల్లులు చిమగులు చమురులో ముంచి దీపమువలె వెలిగించి వాడుకొనుట అనేక వేల సంవత్సరముల క్రిందటినుంచి ఆచారమై యుండవచ్చును. అనేకవిధములైన గింజలనుండి తీసిన చమురు, చేపలనూనె మొదలగునవి మట్టితోగాని, లోహముతోగాని చేసిన ప్రవిదులయందు పోసి దీపము పెట్టుకొనుచుండెవారు. ఈ తెల్లపాత్రలను క్రూసీలని స్కాట్లాండులో నందురు. గత శతాబ్ద మధ్యమువరకు నచట నివియే వాడుకలో నుండెను. దీపము లుపసరమైన మనుజులు పన్నెన ఉపాయముల వైచిత్ర్యమునకు పాడులేదు. శీఘ్రగామియగు నొకచేపనోటిలో వత్తిపెట్టి వెలిగించి ఆగ్నినీర్వీర్యమందు దానిని దీపముగా వాడుచున్నారు. అలాస్కాలో ముందుచున్న కొవ్వొత్తచేపను నేటికిని దివిబీలివలె నుపయోగించుచున్నారు. కొవ్వొత్తిదీపము తర్వాత వాడుకలోనికి వచ్చినది. కాని దీపాలతోపాటు కొవ్వొత్తులనుగూడ వాడుకలో నిలిపినవి. ప్రాచీన ఫినిషియన్లు కొవ్వొత్తులవాడుక నెరిగియుండిరిని కొందరు పండితులు తలచుచున్నారు. దైవారాధనలందు రోమనులు కొవ్వొత్తులను నిస్సంశయముగా వాడుచుండిరి. రసాయన శాస్త్రవేత్తయు, వైద్యుడగు అరు ఆగ్రాండు అనే వ్యిజ్ఞుడ్రాండు దేశీయునిచే దీపాభివృద్ధి విస్తారముగ జేయబడెను. ఆగ్రాండు లాంఛను ఆతని నామమును ప్రపంచమున కాశ్వేతము గావించెను. ఆగ్రాండున్నూ ఆతని సోదరుడున్నూ కలసి 1784 లో గుండ్రని వత్తిని లాంఛనుచిమ్మిని తగ్గించుకొనిరి. పీటిని కన్నించుటకల్ల పీరు నాగరికతను మిక్కిలి అభివృద్ధిగావించిరి. ఇందుచేత పీరు మహాపయోగమైన నూతన విషయములను కనిపెట్టిన వహాపురుషులలో పరిగణన జేయవలయున్నది. 1859 లో కిరస నాయిలు కనుగొనబడినది. అది లగాయితు అతిశీఘ్రముగా లాంఛనులో నీచమురును వాడుట ఆచారమాయెను. దీనివలన లాంఛను మిక్కిలి ప్రచురముయినది. ఈలాంఛను వెల్తురు 10 మొకలు 20 కొవ్వొత్తులకాంతితో సమముగా నుండును. ఇప్పటిలాంఛనులు, లాంఛనులు, కొవ్వొత్తులు, కరదీపికలు మొదలగునవి మనపూర్వులు తరతరాలు పాటుబడి అభివృద్ధిలోనికి తీసుకువచ్చే వచ్చినవి. ప్రస్తుత మవి మిక్కిలి సౌకర్యముగా నున్నవి. ఏలీపములు లేక పరిపూర్ణసంపద కలిగియున్నట్లు కాన్పించుచున్నవి. కాని 18 వ శతాబ్దానంతరమున, లాంఛనులకంటెను, కొవ్వొత్తులకంటెను, ఎక్కువకాంతి నిచ్చెడు వస్తువాకటి కనుగొనబడెను. ఈవస్తువు బొగ్గగాలి (Coalgas) జను క్షేట్రను అనునతడు బొగ్గునుండి యావాయువును వడగట్టితీసి దానిని సంచలలోనింపి వెలిగించెను గాని యావాయువును దీపములకుగా నుపయోగించుట విల్లియం మర్షులు అనునతడు విల్లులముగా జేసెను. ఈతడు స్కాట్లాండు దేశస్థుడు. ఇతను ఒక్క బొగ్గునుండియేగాక తారు, కర్రలు మొదలగువాటినిగూడ నుపయోగించి పీటినుండి యావాయువును స్వీకరించి గొట్టముల ద్వారా దీనిని కార్బునాలులో తనయింటికి గొంపోయి అచట తనయింట్లో దీపము పెట్టుకొనెను. బర్మింగ్ హామునకు సమీపముననున్న సోహో అనేది ఇనుము పోతపోనే యంత్రకాలలో నీతడు తన పరిశోధనలను కొనసాగించుచుండెను. 1802 లో ఆయంతా గారమున నీతడు ఈబొగ్గగాలిదీపములను వెలిగించెను. ఆ దీపావళి మహాత్మ్యమును జూచుటకు బర్మింగ్ హాము నుండి యనేకులు వచ్చి యానందించిరి. పిమ్మట అనేకులు దీపా

రాధన కీగానిని వాడుటకు అభివృద్ధిపూర్వములను కనిపెట్టుటకు నితనితో పోటీగా కృషిచేసిరి. లండనునగరముందు ఈ దీపములను పెట్టుటకు ఒకకంటెని ఏర్పడెను. క్రమేణ ప్రపంచ మంతయుగూడ యాబొగ్గగాలి దీపములచేతనే దీపివ్యమాన మగుచున్నది. ఈ గాలి పూర్వపు అనాద్యరూపులగుసంజాతము. కావున నాయర్హ్యమహావృక్షములే నేడు మనకు వెల్తురు నిచ్చుచున్నవి. కాలుచున్న బొగ్గునుండి వైకెగయు నూత్న భావ్యరాణువులే నున్నియుగ బొగ్గుగాయెక్కు జ్వాలా కాంతికి కారణము. బొగ్గేగాక, అనేకతరవదార్థములు, నున్న పురాయి మొదలగునవిగూడ కాలుచున్నప్పు డిట్టి కాంతిమంతములకు పరమాణువులను విసర్జించును. కావున ఈరీతి పరిశోధన లారంభమయినవి. క్రమేణ యాగాలి దీపకాంతి సధికము గావించుట కొకగాలిబురకాను (gas mantle) కనిపెట్టిరి. 1886లో జొరువానువెల్లు బాకు అను నాచార్యు డీగాలిబురకా లలో ప్రశస్తమైన డాన్సి కనిపెట్టి వాయుదీపసంస్థాపన నత్యున్నతావస్థకు తేల్చెను. వెల్లుబాకుమెంటిలు అనగా వెల్లుబాకు కనిపెట్టిన గాలిబురకాయందు చూటికి 99 పాళ్లు తోరీయా యును 1 పాలు నీరియాయును ఉన్నవి. ఈ యమూల్యముగల ద్రవ్యము లుండుటచేత నీబురకా బొగ్గగాలి దీపమును 5, 6 రెల్లు అధికకాంతి గలదానినిగ జేయుచున్నది. వెల్లుబాకు తన నామాంకితమైన బురకాను కనిపెట్టనియెడల, బొగ్గగాలిదీప ములకొరకు వాడుకలో నిష్పియుండక పోయెడిది. ఏలననగా యాకాలముననే దీపముల కుపయోగ్యమైన మరెయొకటి కనిపెట్టబడినది. దాని పోటికి దీ ఆగలేదు. అదియే విద్యుద్దీపము. హెంఫ్రీ డేవి అను నతడు 1808 లో 2 వేల రాగి జింకుపాత్రలు గల్గి విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి గావించు నొక యంత్రమును నడుపుచు రెండు బొగ్గుగడ్డలచివరల మధ్యగా నొక ధను రాకారముగల విద్యుద్దీపమును కల్పించెను. ఇదియే ఆర్యవలె నర్థవక్రకారముగ నుండు విద్యుద్దీపముల ప్రారంభము.

(సశేషము)

దేవి మహాలాసాసకుడు

రె. పి రామచంద్రరావుగారు?

వీరిపుడెచటనున్నారు

వీరు తమ తపస్సావర్ణ్యమువలన సకలవిధభోగములను అవలీలగా కుదుర్చుచున్నారని బందరునుండి మామిత్రులొకరు వ్రాసినలేఖ యీ నెల 10 వ తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడెను. దరిమిలాను వీరు నడివాడవెల్లెరిని వసంతిగా తెలిసినది గాన వారిపుడెచటనున్నదియు వారివిరుసావాయును తెలియగోరుచున్నాను. కొందరు మిత్రులు వారిని సంవత్సరం గోరినందున ఈ విషయముల నెరిగినవారుగాని శ్రీయుత రామచంద్రరావుగారు గాని నాకు వ్రాసిన యాపత్రికాముఖమున సర్వజనోపయోగార్థము ప్రకటింపబడును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 27-7-25 } వేదూరుమూడి శేషగిరిరావు సహాయసంపాదకుడు

ఆంధ్రపత్రిక చందా ఏర్పాటులు

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా	రూ	24	0	0
అర్ధసంవత్సరము	12	0	0
మూడుమాసములు	6	4	0
మాసమునకు	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	4	0	0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.					

నూతన సంవత్సరాది సంచిక వెలులు
దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు 1 0 0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు 1 4 0
వారపత్రిక చందాదారులకు ... 1 4 0
ఇతరులకు ... 2 0 0
ప్రస్తుతము పోస్టులు రూల్సు ప్రకారము 2 8 0 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. విాకే ముందుగ మణి యార్ద్ర పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినవో సామ్మూ మారు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ కరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. సంచికలు తపాలాలో పంపుటకు 0-8-0 కేపాలఖర్చు ప్రత్యేకముగాచార్జి చేయబడును. మే నే జ రు.
చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7. తంబుకట్టిపిళ్ళి, మద్రాసు.



సివిలు సర్వీసులబిల్లు: జాయింటుకమిటీ రిపోర్టు

సర్వీసు ఉద్యోగుల సౌకర్యముల సభికము గావించుటలో ఒకరి నొకరు మించిపోవుచున్నారు. లీ కమిషను ఊహలే వివరితముగ నుండ, జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు మరింత వివరీతముగ నున్నది. భారతీయుల స్వరీపాలనాశయముపట్ల విముఖత జూపుటలో అన్ని ఊహములవారును ఏక మగుచున్నారు. సివిలు సర్వీసు లాభములను పెంపొందించుటలో గూడ నందరును అహమహమికను జూపునట్లు దోచుచున్నది. ఎటుజూచినను, సివిలు సర్వీసు చట్టము స్వరీపాలనమునకు భంగకర మని ఎంచవచ్చును. సివిలు సర్వీసు యద్యోగులెంత హెచ్చువేతనములు దీసికొనుచున్నను, ప్రజల నేవకు లనుటకు సందియము లేదు. వారిని నియమించుటకుగాని తీసివైచుటకుగాని, ప్రజాప్రతినిధుల కధికార ముండవలయును. లేనియెడ స్వరీపాలన మెటుల జెరుగును? సర్వీసు ఉద్యోగులచే బని చేయించు టెటులు? రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము విచ్ఛిన్నము, మంత్రులకు తమక్రింద బనిచేయువారిని సరిపించుటకు శక్తి లేనియెడల, అయ్యది నిరుపయోగ మగును. ఉక్కుచట్టముపై స్వరీపాలన సాధమును నిర్మించుట యసంభవ మనుటకు సందియములేదు. సర్వీసుచట్టమును శాశ్వతముగనుంచి ఆ పిమ్మట స్వరీపాలనము నొనగినను, భారతీయులు దాని నాశింపజాలరు.

లాయడు జార్జిగారు ప్రసంగవశమున, సర్వీసుల ఉక్కుచట్టమును బలపరచవలయునని పలికినపుడు, అది చలోక్తియని కొందరును, వ్యక్తిగతాభిప్రాయముగాని బ్రటిషు ప్రభుత్వాభిప్రాయము గాదని మరికొందరును, వేగిరపాటని మరి కొందరును, సమర్థింప జొచ్చిరి. కాని పిమ్మట సందర్భములు చూచిన, లాయడు జార్జిగారు ప్రతిపాదించిన భావములు బ్రటిషు ప్రభుత్వవిధానమును నడుపుచున్నవని విదితమయినది. ముందుగ ఉక్కు చట్టమును బలపరచుచున్నారు. భారతీయులందుకు సమ్మతి జూపిరేని, స్వరీపాలనము నికలపెట్టకుండుట మేలు. భారతీయులను స్వరీపాలనమునందు సుశిక్షితుల గావించుట కిది మార్గము గానేరదు. సివిలు సర్వీసు చట్టము ప్రకారము, సర్వీసు యద్యోగుల వేతనములు, పెన్షనులు, అల్లపెన్షనులు మున్నగునవి శాసనసభ వారి యంగీకారము పొందనక్కరలేదు. ఇట్టిహక్కు ఇండియా మంత్రిగారిచే గాని, సార్వభౌమునిచే గాని నియమింపబడిన యద్యోగులకు మాత్రమే గాక ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాని రాష్ట్రీయ ప్రభు

త్వములుగాని నియమించెడి యద్యోగులకు నయితము, చెందవలయునట. జాయింటుకమిటీ వారి యాదార్యము నెంతని కొనియాడగలము!

పెన్షనులకు వేతనములకే గాక, యితర రాబడులన్నిటికిగూడ, యామివహాయింపు వర్తింపవలయునని జాయింటుకమిటీవారు గోరిరి. ఇందును బట్టి ఏవిధముగ యూరపియను ఉద్యోగులపైనను శాసనసభవారి కధికారము లేదని విదిత మగుచున్నది. ఇట్టిస్థితి ఎంతవిపరీతమో యూహింపవచ్చును. సంస్కరణశాసనపు పీఠిక కిది కడుంగడు విరుద్ధము. శాసనసభల వోట్లపై పల్లికు ఉద్యోగుల జీవిత మార్ధావడియుండుట వారిప్రతిష్ఠకు తగియుండ దని, జాయింటుకమిటీవారు దెలుపుచున్నారు. తమనేవకులు తమవశమందుండనపుడు, సంస్కరణములను నిర్వహించుట తమకు గౌరవ హీనమని శాసనసభలును ఇటులనే దెలుపవచ్చును. బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారు సంస్కరణములను నిర్వహింపుడని కోరుచున్నాడు. ఇట్టియడ్డంకులుండగ, సంస్కరణములను నిర్వహించు టెటులనో దెలియదు. శాసనసభల వశమునుండి యద్యోగులను పూర్తిగ దొలగించుటకు, బ్రటిషుప్రభుత్వము వారు నైతికముగ బాధ్యత వహించియున్నారని, జాయింటుకమిటీవారు దెలుపుటచోద్యము. ఇది ఎట్టి నీతియో తెలియదు. పార్లమెంటరీ స్థాయిసంఘములవలన దేశమున కుపకారము గలుగునని ఎంచినవారు, జాయింటుకమిటీరిపోర్టు జూచిన, భ్రాంతి రహితచిత్తులు గాగలరు.

ఇండియా మంత్రిగారు పేర్కొనిన వారందరకును, పైమినహాయింపు వర్తించునని జాయింటుకమిటీవారు సూచించిరి. ఈ సూచనయొక్క యుద్దేశ్యమేమి? సివిలుసర్వీసు చట్టమువలన ఏరకపు ఉద్యోగు లయినను శాసనసభలవశ ముందుండుచో, ఇండియామంత్రిసభవారి రిట్టి లోపమును సవరింప గలరు. ఇకమీద యూరపియను ఉద్యోగుల కెవరికిని ఏ విధ మగు నిబ్బంది గలుగకుండుటకు, జాయింటు కమిటీవారు తంటాలుపడిరి. నుపీరియర్ సర్వీసు లనియు, తక్కువ సర్వీసు లనియు ఇంతకుమున్ను అమలులో నున్న విభాగమును, జాయింటు కమిటీవారి తీరున గొట్టివైచుచున్నారు. శాసనసభవారు వోటుజేయ వీలులేని జీతములగల యద్యోగుల కందరకును, చట్టపు లాభములు చేకూరునటుల, జాయింటుకమిటీవారు సవరించిరి. వీరిని ఇండియా మంత్రిగారు నియమింప నవసరము లేదు. ఇటుల గావించుటకు చట్టపు పరిమితి యంగీకరింపదని తెలిపినను, జాయింటు కమిటీవారు విన నొల్లరయిరి. పల్లికు సర్వీసు కమిషను నిర్ణయముపైని ఇండియామంత్రికి అప్పీలు జేయుట కధికార ముండుటచే, అయ్యది కేవల సలహాసంఘ మగుచున్నది. జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు సర్వీసు ఉద్యోగులను పూర్ణ నిరంకుశుల గావించుటకు మాత్రము తోడ్పడుచున్నది. సంస్కరణ శాసనమును హిందూదేశపు కోర్కెలను సఫలపరచు నిమిత్తము సవరింపకపోయినను, సర్వీసుల లాభముకొరకై మాత్రము సవరింపవలసి వచ్చుచున్నది. స్వరీపాలనముకన్నను, సర్వీసుల సౌకర్యములు ప్రధానము లని ఇండియామంత్రిగారింపుచున్నపుడు, ఎట్టి యాశయుండును?

జాయింటు కమిటీ రిపోర్టుప్రకారము సివిలు సర్వీసు బిల్లును సవరించి, పార్లమెంటుసభవా రంగీకరించెదరని యూహింపవచ్చును. హిందూదేశమునకు ముఖ్యముగ విషయము త్రోసివేయబడినది. ప్రజల కక్కరలేని చట్టము మాత్రము నిర్మింపబడుచున్నది. సత్వరస్వరాజ్యావశ్యకతను జూపుటకు, ఈ యొక్క సందర్భము చాలదా?

రాజప్రతినిధి: స్వపిపాలనము

కోట సంస్థానాధీశు లొనగిన విందుసందర్భమున ముచ్చటించుచు, రాజప్రతినిధి యగు లిట్టను ప్రభువుగారు చేసిన ప్రసంగమును గమనింపవచ్చును. ఇంగ్లండుకు లాభకర మగు ప్రజాపరిపాలనపద్ధతి తాము హిందూదేశమున ప్రవేశపెట్టితి మనియు, ప్రజాపరిపాలన మీదేశమున బుట్టినది గాక విదేశములనుండి దిగుమతి యయిన దగుటచే, అభివృద్ధి అనుకొనినంత త్వరితముగ జరుగలేదనియు, రాజప్రతినిధిగారు విచారించుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి స్వదేశ సంస్థానములలో ప్రబలెడి వ్యక్తిగత పరిపాలనమే లాభకరమని భావించుచున్నారు. లిట్టను ప్రభువుగారి యభిప్రాయమీ తీరున నుండుట వింత గాదు. మిగిలిన యధికారులుగూడ వీరివలె భావించెదరని యూహింపవచ్చును. స్వరీపాలనము హిందూదేశమునకు నూతనమనియు, బనికెరాదనియు అంతరంగమున తలచువారు, స్వరాజ్యాదర్శమునకు దేశమును నడిపించుట దుర్లభము. హిందూదేశసైన్యాధిపతి ఇంగ్లండులో దెలిపినసంగతుల ప్రకారము, స్వరాజ్యములభ్యమగువస్తువుగాదు. ప్రభుత్వపకటనములు సయితము అసంభవమగు ఆదర్శమును సూచించెనని, వీరి యుద్దేశ్యమై యుండనోవు. ఆ విషయమటుండ, లిట్టనుప్రభువుగారు ప్రతిపాదించిన విషయములందు సత్యము గనుపింపదు. ప్రజాపరిపాలనము హిందూదేశమునకు నూతన మనుట కేవల దుర్భాసము. ప్రాచీనసంస్థలన్నియు ప్రజాపరిపాలనముపై నాధారపడియుండెను. గ్రామపంచాయతులు నేడంతరించినను, వాటిస్వభావమును గుర్తెరింగిన యూరపియను చరిత్రకారు లవి ప్రజాస్వామ్యమును పెంపొందించెనని యంగీకరించియుండిరి. గ్రామపంచాయతులు, ప్రజాభిప్రాయమునే సర్వవిధముల అనుసరించుచు, స్వరీపాలనమును నిర్విఘ్నముగ కొనసాగించుచుండెను. వెలుపల నెట్టిసంగ్రామములు జరిగినను, గ్రామసంస్థలకు భంగము కలిగెడిది గాదు. బ్రటిషు పరిపాలన మారంభమయినపిమ్మట, ప్రాచీన గ్రామసంస్థలు క్రమక్రమముగ నశించెను. అందుచే ప్రజాపరిపాలనము ఇంగ్లండుకు మాత్రమే అనుకూలించునని తలంపగూడదు. స్వరీపాలనము మానవుని జన్మస్వాతంత్ర్యము. అయ్యది దేశకాలముల కతీతము. స్వరీపాలనావిధానములు మారవచ్చును గాని, స్వాతంత్ర్యపు హక్కు మారజాలదు. ఇంతవరకును, హిందూదేశ పరిపాలనము నిరంకుశముగ నడుచుచున్నదని తెలుప నక్కరలేదు. ప్రజాపరిపాలనమును బ్రటిషువారు ప్రవేశపెట్టిరనుట సత్యదూరము. అది యసలే లేనపుడు సత్వరాభివృద్ధి గలుగలేదని దూరిన లాభ మేమి?

మాంటుఫర్డు సంస్కరణములే ప్రజాపాలన మని రాజప్రతినిధిగారి యుద్దేశ్య మగుచో, వారియభిప్రాయము తప్పని యెప్పుడో లీరదు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు స్వపాలనమునకు దోహదమొసగ వని, చాలకాలముక్రిందటనే తేటతెల్లమయ్యెను. బ్రిటీషు పరిపాలనా విధానము హిందూ దేశమునకు సరిపోదని తలంచుచో, తమ కనుకూలించు విధానమును నిర్మించుకొనుటకు ప్రజల కేల హక్కు నీయగూడదు? స్వయంనిర్ణయాధికారము నొసగుట కేల వెనుదీయవలెను? ఇంగ్లండు హిందూదేశముల భాగస్వామ్యము, ఉభయులకు లాభకరమని, లిట్టను ప్రభువు గారు చెలిపిరి. కాని, భాగస్వామ్య మెక్కడ? హిందూదేశము పరాధీనత ననుభవించుచుండు సంతకరకు, భాగస్వామ్య మనుపదమున కర్థముండదు. ఉభయదేశములును సమానస్వాతంత్ర్యము ననుభవించు చున్నపుడే, సామ్రాజ్యమునకును ప్రపంచమునకును మేలొనర్పగలవు. హిందూదేశమునుండి నేర్వదగిన యంశములు, ఇంగ్లండు కింతవరకు గనుపింపలేదు. కారణము విదితమే. పరాధీనదేశముపట్ల పాలకులకు గౌరవ మెట్లు గుదురును? హిందూదేశ మింతవరకు కష్టానుభవము మూలముననే, లోకసేవ జేయుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని బోలు లోకాతీత పురుషుల గన్న భారతభూమి, స్వాతంత్ర్యమున కింకను అర్హముగాకయున్నది. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యము ననుభవించునేని, ప్రపంచమున కెక్కుడు మేలొనగూర్చగలుగు ననుట నిశ్చయము.

బర్మేశాహ్లా ప్రభువు ప్రసంగము:

మహాత్ముని వాగ్దానము బర్మేశాహ్లా ప్రభువు ప్రసంగముగూర్చి, గాంధీమహాత్ము డీవారపు "యంగుఇండియా" పత్రికలో కడు చక్కని వ్యాఖ్యానము గావించెను. ఈ ప్రసంగము, మున్ముందు కొంత భ్రమను పురికొల్పు ననుటకు సందియములేదు. అనుభవ మీ సత్యమును తేటపరచుచున్నది. ఏదియో గొప్ప వాగ్దానము గా వింపబడెనని తలచిన నాయకులు కొందరు గలరు. మహాత్ము డిట్టి భ్రమను పారద్రోలుచున్నాడు. సంస్కరణవిధానమును తయారుజేసికొనవచ్చునని ఇండియా మంత్రిగారు పలుకుట, కొందర కాకర్షవంతముగ నున్నది. కాని, మహాత్ముడు చెలిపినట్లు, "మీ విధానమును తయారు చేయుడు. ఆవిమ్మట మే మూలోచించెద" మని మాత్రమే ఇండియామంత్రి పలికెను. నిర్ణయాధికారమును బర్మేశాహ్లా ప్రభువుగారు తమయొద్దనే యుంచుకొనిరి. ఇందు వలన గలిగిన నూతనలాభ మేమియులేదు. ప్రజలు అర్జీలను విన్నపములను పంపుటయు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటయు నూతనము గాదు. ఇట్టి యాచనపద్ధతి ముప్పదియైదు సంవత్సరములనుండియు జరుగుచునేయున్నది. 1920 సంవత్సరమునం దిట్టిపద్ధతులను వదలివైచి, స్వతంత్రమైన నాధిపత్యముండవలె నని, మహాత్ముడు బోధించెను. అప్పటినుండియు హిందూదేశ దృక్పథము మారిపోయెను. మరల నామార్గమును చేట్టుచో, దేశపరిణామ మౌనము పురికొల్పజాలదు. మడ్డి

మెను కమిటీలోని మైనారిటీసభ్యులగు సుప్రసిద్ధ నాయకులమాటలు పెడచెవిని పెట్టబడెను. నైహూ, శ్రీనివాసశాస్త్రి, ఫజలుల్ హుస్సేనుగార్లు కలసి నిర్మించెడి స్వరాజ్యవిధానమునకు మాత్రము ఎక్కుడు విలువ యుండునా యని మహాత్ము డడుగుచున్నాడు. డాక్టరు బిసెంటుగారి బిల్లు ఉండనే యున్నది. హిందూదేశములోని వివిధపక్షములును గలసి నిర్మించెడి చట్టమును తా మామోదింతుమని ఇండియామంత్రిగారు వాగ్దానము జేయుచో, వారము దినములలో నది తయారగునని మహాత్ముడు చెలుపుచున్నాడు. ప్రజల స్వయంనిర్ణయాధికారమును ముందుగ సంగీకరించినగాని, ఎట్టి లాభము గలుగనేరదు. తుదకు బిసెంటుగారి బిల్లు నయినను, ఇండియామంత్రిగారు సంగీకరించెదరా? లేనపుడు వట్టి యార్భాటములవలన ప్రయోజనమేమి? స్వరాజ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యమగుట చే, అది యసంభవమని సైన్యాధికారి చెలిపిన వాక్యముల కాధారముండనేరదు. దేశము తనపై తా నాధారపడియుండుట ముఖ్యమని, ఇండియామంత్రి ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు శాసనసభలలో బనిచేయుచుండగ, తాను వెలువలనుండి శాంతనిరోధమునకు తగిన వాతావరణమును సృజించెదననియు, దానియందు తమ కెక్కుడు చొరవ గలదనియు, మహాత్ముడు వాగ్దానము జేయుచున్నాడు. మహాత్ముని వాగ్దానము, ఆశాభంగములచే ముకుళించిన వ్యాధి యములకు మరల నూతనతేజోవికాసముల నొసగగలదు. తాము పరాధీనులమని భారతీయులు తలంచుట మానివేయవలయునని మహాత్ముడు గావించిన హెచ్చరికను గమనించుచో, స్వతంత్రవర్ధనమునకు మిక్కిలి ప్రోద్బలము గలుగకమానదు.

కాంగ్రెసు: పరిశ్రమ

నూలుచందా డబ్బుచందాకన్న పరిశ్రమ కెక్కుడు గౌరవము నొసగుచున్నది. హిందూదేశ మింతవరకును వెనుకబడియుండుటకు కారణము పరిశ్రమను చులకన జేయుటయే. ఈలోపమును నివారించి, ప్రజలలో నాత్మవిశ్వాసగౌరవములను పెంపొందించుటకు, మహాత్ముడు నూలుచందాను ప్రవేశపెట్టెను. కాని, మహాత్ముని యుద్దేశ్యమును గ్రహింపజాలక, విద్యాధికులు నూలుచందాపై దాడి పెడలజొచ్చిరి. నూలుచందాను తొలగించినను, మహాత్ముడు నూలువడుకు సంఘమును ప్రత్యేకముగ కాంగ్రెసులో నొకభాగముగ స్థాపింప నెంచెను. కాంగ్రెసు సంచలనము ప్రధానముగ రాజకీయముగ నున్నను, నూలువడుకు సంఘము మాత్రము ప్రత్యేకముగ నూలు పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహ మొసగుచుండును. నూలుచందాను ఇచ్చుటకు వీలుండుచో, కార్మికుల హక్కులను కాంగ్రెసు గుర్తించినటు లగును. కార్మికులకు కాంగ్రెసులో ప్రత్యేకస్థాన ముండవలయునని కోరెడివా రీ ఏర్పాటును నిరాకరింప జాలరు. పరిశ్రమలలో కెల్ల, నీపరిశ్రమ కార్మిక స్వాతంత్ర్యము నధికముగ పెంపొందింప గలదు. ఇట్టిమార్పు జరుగుట యుక్తమని, మధ్య రాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులుగూడ అంగీకరించినటుల చెలియుచున్నది. డాక్టరు ఆసిగారు ముచ్చటిం

చుచు, కార్మికులకు కాంగ్రెసులో ప్రత్యేకస్థాన మేర్పడుట భావ్యమనియు, నూలుచందా యిందుకు తోడ్పడుననియు, విద్యాధికులకును కార్మికులకును సన్నిహితసంబంధ మిందు మూలమున నేర్పడుననియు, సూచించిరి. దూరమాలోచించుచూచిన, నూలుచందావలన కాంగ్రెసు కెక్కుడు బలమేర్పడునని, విద్యాధికులు సయితము గుర్తింపగలరు.

కీ. శి. బ్రయనుగారు

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాధ్యక్షపదవికి నాల్గు మార్లు పోటీజేసి యోడిపోయిన, బ్రయనుగారు హృద్రోగమువలన చనిపోయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. ప్రియంగా రధ్యక్షులుగ నుండగ, వీరు కార్యదర్శులుగ నుండిరి. వీరు సుప్రసిద్ధన్యాయవాదులు, గొప్పవక్తలు, గ్రంథకర్తలు. ప్రతికలకు బహుళముగ వ్రాయుచుండిరి. వీరు ప్రపంచమందంతటను పర్యటనము సలుపునపుడు, హిందూదేశము నకుగూడ వచ్చి, కర్షణప్రభువుగారి కతిధిగనుండిరి. వీరు పిమ్మట అమెరికాకు వెడలి, హిందూదేశపరిపాలనయందలి లోపములను వివరించి ఖండించినపుడు, అధికారుల కాశ్చర్యము గలిగెను. వీరిప్రసంగము హిందూదేశమునకు రాకుండ నిషేధింపబడెను. ఇటీవల వీరు డార్వినుసిద్ధాంతమును బోధించిన ఉపాధ్యాయుని పై ప్రాసీక్యూషను నడుపుట, ఆశ్చర్యకారణ మయ్యెను. వీరు 1860 సంవత్సరమున జననమొందిరి. ఇంపీరియల్ పద్ధతులను, బ్రష్టులను వీరు తీవ్రముగ ఖండించుచు, స్వాతంత్ర్యపక్షమునకు పట్టుకొమ్మగ నుండిరి. వీరి మరణమువలన, అమెరికా సుప్రసిద్ధనాయకుని కోల్పోమె ననుటకు సందియము లేదు.

మాతృభాష

లామెంబరగు గా. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారు కొచ్చినులో ముచ్చటించుచు, ఇంగ్లీషు భాషను మాటలాడమని ప్రతిజ్ఞకై కొనిన పంగదేశీయులను నిరసించిరి. విదేశభాషనే ప్రధానముగ నుపయోగించుచు, మాతృభాషను విద్యాధికులు మూలద్రోయుచున్న సమయమున, ఇట్టిప్రతిజ్ఞ యవసరమగును. విదేశవాజ్ఞయములనుగాని, విజ్ఞానమునుగాని ద్వేషించుట తప్పయినను, మాతృభాషారక్షణము పరమధర్మ మగుచున్నది. మాతృభాషను ప్రభుత్వమువారుగాని, విద్యాధికులుగాని ఆదరించనపుడు, తదక్షణార్థమై కఠిననియమముల నవలంబింపవలసివచ్చును. స్వధర్మానుష్ఠానము అవశ్యకర్తవ్య మనుటకు సందియములేదు. ఈవిషయమై మరియొకమారు వ్రాసెదము.

అయిదు వందల అకాలీలు నాభా జైలునుండి విడువబడిరి

అఖండపాఠము నల్పుటకు వీరు జయతోకు బోవుచున్నారు

అమృతేశ్వరము, జూలై 25-గంగసాధ గురుద్వారమందు మత సంబంధమును పూజాపునస్కారములనుజేయుటకు అధికారులు నిర్బంధములు గలుగుజేయుచున్నారను వదంతు లసత్యములని సర్దారు తారాసింగగారు జయతోకుండి తిండి నిచ్చిరి. నాభా జైలు నందుండి విడువబడిన 500 మంది అకాలీలుయిచ్చుటకు నేడు విచ్చిరి. రిసుబందారములలో వారు జయతోకునంద ఖండపాఠమును పల్పుటకు వెడలుచున్నారు. (ఆంధ్రపత్రిక)



మదరాసు వార్తలు

కుష్ఠరోగనివారణనిధి:— ఈ నిధి కిప్పటివరకు రూ. 86, 896-8-7 వసూలయినట్లు కార్యదర్శిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

సి. కె. లక్ష్మణుగారు:— ఒరిస్సా పోటీ పండుకులలో భారతదేశపు ప్రతినిధులలో నొకరగు సి. కె. లక్ష్మణుగారు శేపు హైదరాబాద్ మైదానంలో కొంతమందితో కలసి గురువారం బోటుమెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చెదరు.

ముత్యాలపేట దీవిజనుసభ:— జిల్లా కాలనెను, కిలూరు స్వరాజ్యసంఘముల సహకారమున క్రింది సత్సనారాయణగారి ఆధ్వర్యమున బలపరచుటకై శేపు 28 తేది సాయంకాలము 6-30 గ. రెండుచెట్టికిధిలో కృష్ణస్వామి కోవిలవద్ద సభజరుగును.

తిరువల్లికేణి అర్చనకో ఆదేశిపు సంఘము:— ఈసంఘపు సాధారణ సమావేశము నిన్నసాయంకాలము సంఘపు భవనమున జరిగెను. ఎ. శివరావు మీనమగారు అధ్యక్షత వహించిరి. దాసుగారి పురస్కారము చింతిల్లదు ఒక తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

హైకోర్టు క్రొత్త కేసు:— ఆర్టిం ప్రధాన న్యాయమూర్తి స్వేచ్ఛరు, న్యాయమూర్తి సి. వి. విశ్వనాథ శాస్త్రి గాను ఈ కేసును హైకోర్టునందు కె. నల్లభేరేంద్రరావు, కె. ఉమామహేశ్వరయ్య, కె. శేషగిరిరావు, వి. యస్. నటరాజయ్య, వి. కుమారస్వామి అయ్యరు గాను హైకోర్టు సీట్లను గా జేర్చుకొనిరి.

హరికథా కాలక్షేపము:— ఈనెల 25 వ తేది శనివారమునాడు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రాంతముత్య మొదటి విభాగమున మ-రా-శ్రీ సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారి (మునిసిపల్ కమిషనరు యం. యల్. సి) యింటియందు జానకీపథము అను హరికథ ఆంధ్రభాషయందు శ్రీమాన్ బుక్కపట్టాం తిరువల రామానుజాచార్యులవారిచే అతిక్రాంత్యముగను వినోదపరముగను శ్రోతల కల్యాణమునకు కలుగజేయు నట్లును జరుపబడెను. ఇట్టి హరికథ యీచెన్నపురియందు ఏదీ జరిగినది లేదనట యధాశక్తము. ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిని లండను ఈ భాగవతము నాచరించి వారు కాలక్షేపములు చేయుట కవకాశము కలిగించి విరి ఆసీతిగా మోక్షసాధనము గావించి తరితురుగాక. వీరి సగమున కొద్దికాలము మాత్రమే యుండునని తిరువక్కేణి హిందూ మోక్షములు ప్రధానాంధ్రపండితులను శ్రీమాన్ ఈ. భావ్యకాచార్యులుగారు మాత్ర ప్రశంసించిరి.

రాకపోకలు:— యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, నిన్నరాత్రి చెన్నపురి వచ్చిరి. గాంధీ వేదమూర్తిగారు శనివారం రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి. గాంధీ సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు నిన్న ఉదయం కొచ్చిన నుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. ఉదయం నుండి సర్జను జనరలు వైమన్సుగారు నిన్న ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. యల్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, జెయింపుర మహారాజుగారు, మీయరుగారు, సర్ పెర్నిధామనుగారు టి. ప్రకాశంగారు తంజావూరు కలెక్టరు వక్టీయగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. జేవిడు పెట్టిగారు (డైరెక్టరు ఇంటికి వెళ్ళి) నిన్న రాత్రి పూనాకు వెళ్లిరి.

లారెన్సు మెమోరియలు పాఠశాల ప్రతిష్ఠాపకుని దినము

కూనూరు, జూలై 26:— కూనూరునందు లారెన్సు మెమోరియలు పాఠశాలయొక్క ప్రతిష్ఠాపకునిదినము సందర్భమున జరుగు ఉత్సవము పెట్టెంబరు 6-వ తేదీన జరుగును. గవర్నరు అధ్యక్షత వహించును. (అ. ప్రె.)

న్యాయస్థాన వార్తలు

పురపాలకసంఘములు-కంపెనీలచట్టు

సివిలు కోర్టు అధికారము

(హైకోర్టు)

న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారు రీదినమున, విజయనగరము, పురపాలక సంఘమువారిపై కృష్ణా జాటు అండు కాటనుమిల్లు కంపెనీవారు దాఖలు చేసిన దావా అప్పీలునందు తీర్పు జెప్పిరి.

కృష్ణా జాటు అండు కాటనుమిల్లు కంపెనీవారు విజయనగరంలో నొక ఎస్టాబ్లిషమెంటు నేర్పరుమకొనియుండిరి. వారచ్చట ప్రతిని, వారను ఖరీదుజేసి ఏలూరుకు రవాణా జేయుచుందురు. ఈ కారణమునబట్టి విజయనగరం మునిసిపాలిటీవారు, కృష్ణా కాటనుమిల్లు కంపెనీవారికి రు. 125 ల వృత్తి పన్ను విధించిరి. ఈ పన్ను అక్రమమని కంపెనీవారు, పురపాలక సంఘమువారికి అప్పీలుచేసిరి! ఈ విషయమున ఎట్టి పరిష్కారమును జరుగకపోయినచో, అట్టిపన్ను విధించుటకు పురపాలక సంఘమువారికి హక్కులేదని మనసము కోర్టులో మరియొక పిటిషనునుగూడ దాఖలుజేసిరి. అనంతరము పురపాలక సంఘమువారు అప్పీలును విచారించి పొరబాటున, వృత్తిపన్ను గా విధించినందు; తాము కంపెనీల పన్ను విధించితిమనియు, ఆ పన్నుక్రింద కొంత మొత్తమును వసూలు కట్టుకొని మిగిలిన మొత్తమును మజరా ఇయ్యవలెననియు తీర్మానించిరి.

దావాపిటిషను విచారణలో మనసముగారు, మునిసిపాలిటీకి, కంపెనీల పన్నుక్రింద నుంచుకొనుటకు ఆత్మప్రకార వధికారముగలవనియు, మునిసిపాలిటీల చర్యసరియైన దాకా దానిని విచారించుటకు సివిలుకోర్టుకు అధికారము లేదనిన్నీ యెంచి దావాను త్రోసివేసిరి.

అందుపైన వాదులు హైకోర్టున రివిజనుపిటిషను దాఖలు జేయ న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారు విచారించి మునిసిపాలిటీవారు చేసిన చర్య శాస్త్ర విరుద్ధమైనదని చాల అధికారము లాసగబడిన ఇటువంటి ప్రజాసంస్థలు శాసనయొక్క నిబంధనలను ఏమాత్రమును తప్పకుండా ననుసరింపవలసి యుండుననియు పురపాలకసంఘ శాసనము 90, 92 సెక్షన్ ప్రకారము, పన్ను విధించుటకు ముందు రెండుపర్యాయములు ప్రజలందరికి దెలియజేయు ప్రకటించవలెననియు, ప్రస్తుతసందర్భముల విజయనగరం పురపాలక సంఘమువారు ముందుగా నట్లు ప్రకటించకుండా కంపెనీలపన్ను వసూలుజేయుట అక్రమమనియు, ఈకారణమునబట్టి పిటిషను విచారణజేయుటకు సివిల్ కోర్టు కధికారం గలదనియు పిటిషనుకు తీరపున న్యాయవాది గావించినవాదలను న్యాయమూర్తి అంగీకరించి దావాను ఖర్చులతో జిక్రీ ఇచ్చెను. మిల్లు కంపెనీ తరపున తాజీకొండ రామచంద్రరావుగారు వాదించిరి.

* * * * * ఒక తప్పు తీర్పు * * * * *

న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారు కృష్ణా జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారిచే పంపబడిన మరియొక క్రిమినలు అప్పీలునందు తీర్పు జెప్పిరి.

ఈ కేసునందు పెద వెంకట అనునతడును మరి ఎని మిదిమంది ముద్దాయిలును బెజవాడలోని ఆనంద్ మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుచే తల 1 కి 80-0-0 ల చొప్పున జరిమానా విధింపబడిరి. అక్రమముగాని తరుల భూమిని ప్రవేశించినందు భూమిదారులను కొట్టినందు వారిపై నేరమాగోపింపబడెను. ఇది పోలీసుకేసు అయినను ఇందు అసలుఫిర్యాది ఒకకమ్మ ముద్దాయిలు ఆదిమాండ్లును ముద్దాయిలు తనభూమిలోనికి అక్రమముగా ప్రవేశించి తన మేనల్లుని కొట్టిన ఫిర్యాది ఆరోపించెను.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటునకు ముద్దాయిలు అప్పీలుజేయగా ఆ స ర రీ మే జ జిస్ట్రేటు తీర్పు అక్రమమని యు ముద్దాయిలు బలవంతముగా ప్రవేశించిన ఆరోపించిన భూమి ముద్దాయిలదా, ఫిర్యాదులదా యనువిషయము ఇంకను వివాదముగ నుండెననియు, ముద్దాయిలను శిక్షించుటచే నా భూమి ఫిర్యాదులదేయని నిర్ణయము నొసగెననియు ఇట్లు ఆనంద్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టున కధికారము లేదనియు నభిప్రాయపడి హైకోర్టునకు రిఫరుజేసెను. హైకోర్టునందు బారిష్టరు వి.ఎల్. ఎ. రాజు, సి. హెచ్. రాఘవరావుగారు ముద్దాయిల తరపున వాదించిరి. న్యాయమూర్తి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అభిప్రాయములతో నేకీభవించి శిక్షల రద్దుజేసెను.

దక్షిణ యిండియా రైల్వే కార్మికుల కాన్ఫరెన్సు

తీర్మానములు

మధుర, జూలై 26 :— ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై రైల్వే కార్మికుల సమావేశమందు నేడు పండ్లెండు తీర్మానములు పాస్ అయ్యెను.

మధురందు సంభవించిన విపత్తుచే కోలుమెనుగారు చనిపోవుటచే కార్మిక సభ్యులు దుఃఖమును జూపును గావించబడిన తీర్మానము ఈ పండ్లెండు తీర్మానములలో గలదు. కోలు మెను గారి మరణము నకు యెంతమాత్రము దక్షిణ యిండియా రైల్వే కార్మిక సమితికి సంబంధములేదని నిష్పక్షపాదము జెల్పబడెను.

ప్రాజ్ఞతపచ్చిన వారికెల్లను దోటువేయు సభికారముండ వలయునని అఖిలభారత కార్మిక సమితి గావించిన తీర్మానమును కాన్ఫరెన్సు ఆమోదించెను. భారతశాసనసభయందు ఉచితమున ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కార్మికుల కుండవలయునని నియామకము బనికొరచనియు గూడ అఖిలభారత కార్మిక సమితి అభిప్రాయమును కాన్ఫరెన్సు ఆమోదించెను. కార్మిక ప్రాబల్యము ప్రకృతమందు జాలకున్న కార్మికులు వారి యంతట వారు అభ్యర్థనల నిలిపి శాసనసభలకు ప్రతినిధులుగ బంపునకును శాసన సభలయందలి కార్మిక చిత్రము కార్మికుల యోగజ్ఞములను గాపాడవలయును.

దక్షిణ యిండియా రైల్వే కార్మిక బోర్డున కనుబంధముగనున్న 12 కార్మిక సమితులను ఎస్. వి. ఆర్. ఏజెంటు సరియైన సమితులుగ గుర్తించి యజమానుల సంఘములకిచ్చిన సౌకర్యములు కార్మిక సమితులకును నీయవలయునని గోరిన తరువాత, రైల్వేలందు హైందవ కార్మికులకు గల యిబ్బందులు వివరింపబడెను. వారికి సమావేశమందు యీ రోడ్డునందు దెలియ పరచిన కోరికలను జెల్పించవలసినదని తిరిగి దెలియ పర్చబడెను. (అ. ప్రె.)

లిట్టను ప్రభువు దేశబంధుల రాయ బారములు

గాంధీ మహాత్ముని భిక్షాపాయములు

పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, జూలై 27:— ఇంగ్లీషుమనుల పత్రికా ప్రతినిధి మహాత్ముని సందర్శించగా లిట్టను ప్రభువు దేశబంధులకు మధ్యజరుగు రాయబారములే జూచుచున్నవని జెప్పలేమగాని వారిరువురు మధ్య కొన్ని యుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నట్లు తెలుగుచునది. వాటిలోని ప్రతియొకము తనకు దెలియక పోయినను, మొత్తము మీద నాటి సందర్భములు తెలియుననిరి. కాని యిది రహస్యములుగాన జెల్లజేసేయ వలెదని. నెహ్రూగారు తన్నా సంతకము చేయుట కొక యుత్తరము పంపెనను మాట సత్యదూరమనిరి.

బెంగాలీ పత్రిక యూహలు

క్రిత వత్సరము జూను మాసాంతమున దాసుగారు లిట్టను ప్రభు లేవరతులపై సంది కంగీరించునో దెలిసి కొనగోరెను. పిమ్మట దాసుగారు జూపిన వరతులు మంత్రుల కొక్కరక్షక సైన్యమును చక్క మిగతవన్నియు దత్తత శాఖల గా జేయునెడల 1929వ సం. ద్వంద్వ పథ్యము సాగించుట కంగీరించినది బెంగాలీ పత్రికా విలేఖరి చెలుపుచున్నాడు.

అమృతబజారు పత్రిక యూహలు

కీ|| శే|| స్వరాజ్యపత్రిక నాయకుడు కొన్ని వరతల సూచించెననియు దానిలో రాజకీయ శిక్షితులను వదలు విషయము లేదనియు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సంపూర్ణముగ దాసుగారి స్థానమునకు వచ్చినందు, నీ రాయబారములం దికముందు పండితుడే నిర్వాహకత్వము వహించునని దానిలో నతడు మహాత్ముని యనుమతిని గూడ గ్రహించుననియు, ప్రతిదినము లిట్టను ప్రభువు వద్దనుండి కబురువచ్చునని యూహించుచుండెననియు నవృత్త బజారు పత్రికా యభిప్రాయ పడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కల్కికోట, జూలై 26:— ఇంగ్లీషు అభివాద్యు ఎన్టీలును చక్కచెట్టుటకు నీలంబూరు సీనియరు రాజాగారు ఎన్టీలును కోర్టునకు వప్పగించుచున్నారని చెప్పుచున్నది. (అ. ప్రె.)

భారతపరిశ్రమల దురవస్థ

మారకపువద్దతియందు ప్రతిపరిశ్రమయొడ ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యము

విద్యకసంఘసభయందు నెత్నాగారి

యువన్యాసము

బొంబాయి, జూలై 26:— హైదరాబాద్ రక్షణసభయందు ఫిరోజ్. సి. నెత్నాగారి రుపన్యసింఁచుచు పరిశ్రమలయొక్క వివిధవిషయములనుగురించి యువన్యసింఁచిరి. ముఖ్యముగా మారకమునుగురించియు, ప్రతి పరిశ్రమనుగురించియు ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యమును తీవ్రముగ నాక్షేపించుచు నిట్లు నుడివిరి.

మారకము

ప్రభుత్వము మారకము విషయమయి యవలంబించిన పద్ధతుల నెంత సమాధానపరచుకొన బ్రయత్నించినను పీలుకాని దయియున్నది. 1920 వ సంవత్సరమునుండియు నీసంస్థాభ్యుత్థత వహించినవారందరు నాక్షేపించుచునే యుండిరి. విలువ యందలి సామ్యమును నెవమును తమ పద్ధతినుండి యీషణ్యాత్రము మారకుండుట స్పష్టపరచుటయేగాక బ్లెకట్టుగా రీసంఘమును విలువ 1 పి. 4 పెన్సెల నిర్ణయమును ఘనముచేయుచున్నారని నొందించిరి. ఆ యన్యాయపు ట్రాలోఫణమునకు వెంటనే సంఘమువారు సమాధానమిచ్చిరి. కొలతలు, బరువులు మొదలగువాటియొక్క పరిమాణమెట్లు మాఅడుగనిదో, దాని నవలంబించుట యెట్లు తప్పనిసరియో, యటులే మారకమందు గూడ నిశ్చయమగువిలువ పరిమాణముండుట, దానిని దాటకుండుట యత్యవసరము. కొలతలు, బరువులు సరిగ నుండుటయందు న్యాయ మవలంబించుట యాక్షేపణీయమగుచో నట్టిన్యాయమునే మారకముపట్లగూడ చూపి నేర మొనరించితి మని యొప్పుకొనుచున్నాము. ఇక మారకమున కొక విచారణ సంఘము భారత పరిశ్రమల కెంత మాత్రము సరిపడునట్లు లేదు. ఏలన నప్పడున్నటుల సంఘమునేర్పఱచి, కేంద్రకాపనసభలో వెంటటపెరికాజాగారి తీర్మానములో వెలిబుచ్చిన సదభిప్రాయములను ద్రోసిపెసి భారతపరిశ్రమల క్షేమమునకు భంగము కలుగజేయుదురు. ఇప్పుడున్నటుల పన్నుల విచారణసంఘము, మారకము విచారణసంఘముగూడ ప్రజాప్రస్థమును పాటించేయుట దక్క నెట్టిలాభమును చేకూర్చునవి కావు. అట్లు ఖర్చుపెట్టి ప్రజలకెట్టి తగు సమాధానము నీయలేదు.

ఆగ్నేయ సంఘమువారి నూచనప్రకారము రైళ్ళబాడు గల నిర్ణయించు సంఘము నేర్పరచుటలో ప్రభుత్వము చేయు నాలస్యముగూడ చాల ఆక్షేపణీయముగ నున్నది.

ప్రతిపరిశ్రమ

ప్రస్తుతావస్థనుబట్టి ప్రతిపరిశ్రమపై పన్ను దీసివేయక పోవుటవలన ప్రభుత్వము భారత పరిశ్రమయందు కొంచెమైన సభిమానము జూపుచున్నారనుట యూహింపరానే విషయమై యున్నది. ప్రస్తుతము దేశముయొక్క యార్థికావస్థ చాలబాగుగానున్నదని యార్థికసభ్యుడే జూపినపు డింక నీపన్ను నుంచుట కెట్టిమాధారము లున్నవో యూహింపరాని విషయమయి యున్నది. పరిశ్రమ విచ్ఛేదనమునకిది కారణమగుచున్నది. దీని కార్థికసభ్యులకు సమాధాన మియ్యఁబడుచున్నది.

యంత్రాలయములందు పనిచేయువారి కూలి పెచ్చు చేయు విషయమును పారిశ్రామిక నాయకులు, యంత్రాలయాధికారులు సమాధాన పడవలసియుండును. వారిరువురును సదభిప్రాయమునకు వచ్చి సమ్మెలు జరుగకుండగను, సమ్మెలవలన గలుగు నష్టములు రావండగను, రోజు పితార్థము సమాధానసరుపవలయును.

మారకపు సంఘమునకు సర్ పురుషోత్తమదాసు రాకూరు దాసుగా రధ్యక్షత నహింతు రనుమాట ప్రతికలలో యూహించి వ్రాసినదేగాని నిజ మెంతమాత్రము లేదని తన కావిషయము తెలియదనియు పురుషోత్తమదాసుగారే నుడివిరి అని నెత్నాగారి రుపన్యసింఁచిరి. (అ. ప్రె.)

వేలకుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0 ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకువోని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితి

సర్వపత్తైక్యమత్యవసరము

ల్లాల్ లజపతిరాయిగారి యభిప్రాయము

లాహోరు, జూలై 26:— తన రాజకీయ నూత్రములను విమర్శించుచు స్వీయసంపాదకత్వమున నిర్వహింపఁబడు 'పిపుత్' పత్రికయం దిటులు వ్రాసెను. "ప్రతిదినము మారుసార్లువచ్చురింప వలసినను, సెంగమోటమి లేక యుచ్చరించు విషయమేమన ప్రస్తుత రాజకీయములం దాండ్లయాల నిచ్చటనుండి వెడలగొట్టు పెట్టును విషయముగాక, దేశమందలి వివిధకక్షలవారిని జాతీయైక్యభావమునకు కేంద్రీకరించు పెట్టులను విషయము ప్రాముఖ్యమైనది. నాకు దౌర్జన్యరాహిత్యము నుల్లంఘనీయనూత్రము విశ్వాసము లేదు. కాని ప్రస్తుతస్థితిలో నదియే యాచరణయోగ్యమనియు కార్యానుసంధాయిని యనియు నంగీకరింతును.

అసహాయోద్యమము ప్రజలందు విజ్ఞానమును వెదజల్లునను నమృతముతో నేను దానిలో జేరితిని. నాకు నమృతము లేని విషయములందు జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ, మిగత విషయములలో బూసుకొని పనిజేయుట కదియేకారణము. నాటివత్సరమం దైకోపాఖండమునకు పోయినప్పుడు, స్వీట్జర్లండు దేశములో గడపు విక్రంతియంతయు, అసహాయోద్యమముపై నొక పుస్తకము వ్రాయుటయందు గడప నుద్దేశించితిని. ఆప్రయత్నము తోడనే దానియందయిదధ్యాయములు వ్రాసితిని. కాని పుస్తకమంతయు పూర్తియగువఱకు బ్రకటింపకుండ నుండుటకు నిశ్చయించితిని. పూర్తియగుతోడనే సంపూర్ణాధారముతో బ్రకటింతును. అప్పు డసహాయోద్యమము నెడల నాయుద్దేశ్యమేమో, నేనెట్లు పనిజేసితిరో యెల్లను బోధపడగలవు. అంతవఱకు నేనే విషయమును నిర్వచింపను. ఈలోపున నేను కార్యానుసాను నవలంబింపడు 1928 ఆగష్టులో నేమి జెప్పితి నో యటులే ప్రస్తుతము వచించుట కేమియు లేదని యూరకుందును. నేజేసినపని ఈలోపున తప్పని యొప్పుకొనుటకుగాని, తుమాఫణ చేసుకొనుటకుగాని యెట్టి యవసరములేదు. మేము తప్పులుచేసితిమి. ఆతప్పులకు శిక్షల ననుభవించితిమి. దానివలన దేశము నమితలాభముగూడ గలిగినది. మా మితవాద స్నేహితుల మమ్యులను పరాజయమందితిమని హేళనజేయ నవసరము లేదు. ఏలన వారిసహకారముగూడ నింతకంటె నెక్కు.

హాకపోయిన నసహాయోద్యమముతో సమానముగనే పరాజయమొందెదమి. అసహాయోద్యమము గలమనను యాశయైనను బుట్టించినది. సహకార ముట్టించుట గాకపోయెను.

ప్రస్తుత సమయమున గావలసిన దేమన రెంటికిని మధ్య మార్గమును వెదుకవలెను. మనకు సహకారము పట్లగాని యసహాయోద్యమము పట్లగాని ప్రత్యేకాభిమానమేమియును లేదు. సంవత్సరములను గమనించి ఏది యుత్తమో, యేది సత్వర ఫలదాయకమో దానిని మనము చేయవలయును. అట్టి యేర్పాటునకు సర్వపత్తైక్యములలోను తీక్షణుని యులోచన, సంపూర్ణ విమర్శనము, నిష్కల్మషమైన బుద్ధిగలిగి, మనము గావించిన నిశ్చయమును పూర్తిగా ననుసరించుటకు పట్టుదలయుం గలిగి యుండవలయును. (అ. ప్రె.)

నోటీసు

భీమవరం లాలా కా పెదకాపనరం గ్రామముయొక్కయు దాని మాలపల్లెయొక్కయు ఆంధ్రప్రజలకు యిందుమాటముగా తెలియజేయునది ఏవనగా:—

పెయ్యలరామి లాలాకు (తూర్పు) పేరిచ్చగ వెంకట్రాజుగారి గోడగ 14.14 లు, దక్షిణం కట్టెడిఅయ్యలరామ వగయరా ఫలం గ 20 లు, పడమర వూసలదావీడు ఫలం గ 14 లు, ఉత్తరం పల్లికొండ గంగిలాలాకు ఫలం గ 20లు, యాహద్దులు మధ్య ప్రమయిన) చ. గ 280 ల ఫలంగుండా ప్రజలు యెవ్వరికినీ నడచుటకు మార్గం ఏమిన్న లేదని ఫీరపరిపించుకొనుటకున్నా సదరు ఫలంకు సరిహద్దుగోడలు పెయ్యల రామి పెట్టుకొనుటలో అభ్యంతరపెట్టుటకు యవరికిన్ని యెట్టిహక్కున్నూ లేదని ఫీరపరిపించుకొనుటకున్నా, అమాలపల్లి ప్రజలు అందరి తరపున Represent చేసి వాదించగలదులకై కోర్టువారి Permission పొంది 1. మన్నమట్లగంగడు, 2. ఈమోకె 3. ఈ. సుబ్బడుఅనే యిస్సాకు, 4. చోడదాసు మారిగాడు అనే ప్రేమానందం, 5. కతారి పొట్టిగాడు అనే సంసోను, 6. ఈ. దేవానందం, 7. ఈ. సరికిగాడు అనే పాలు, 8. పాతజక్కరయ్య అనువారలను ప్రతివాదులుగచేర్చి పెయ్యలరామివాదిగావుండి భీమవరం డిల్లీమునబుకోర్టులో O.S.158 of 1925 నంబరున దావా దాఖలు చేసినది. ఈ దావాను Defend చేసికొనుటకై యితరులు యెవరయినను అడిషనల్ ప్రతివాదులుగా చేరి Contest చేయవలసినయెడల ఆ ప్రకారము జరిగించుకోవలెను.

(Sd) తమిళిశ వెంకటరామచంద్ర అప్పారావు, వాదిస్తేదరు.

పూర్ణచంద్రోదయము

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి

దేహపుష్టికి, శుక్రవృద్ధికి నంజీవి వెల తు 1-కి రు 16-0-0 ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

***** గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!! *****

రాజేశ్వరి

బొర క్కుసబ్బు

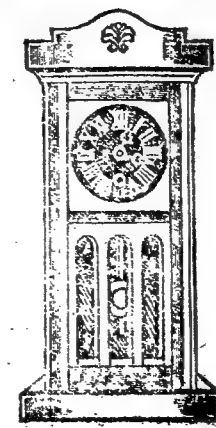
చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము



మైనపునత్తులు, అన్నిరకముల నబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాంి వర్క్సు. బెజవాడ.



ఎల్లరకును ఉపయోగకరమగు మాడరన్ రెగులేటరు అను గడియారము?

యీ గడియారములు జర్మనీదేశమునుండి తెప్పించబడి అతి సుందరమైన వాల్ నట్ కేసు అను అందమైననూనతో నెయ్యబడి, కాలమునకు సరియైనగంటను చూపును. యీలాటిగడియారములు, అనేకులు ఉపయోగించి, యోగ్యతాప్రశంసలను యిచ్చియున్నారు. ప్రతియింట యుండును. కచ్చేరిలలోను యుంచుట అవశ్యము. ధర 1 కి రు 7-0-0.

విలాసము:— కష్టను వాచికంపెనీ, తపాలుపెట్టె 265 మద్రాసు.

శ్రీ శ్రీ బ్రయ ను గారు

లండను 27:—బ్రియను శ్రీనివాసు బ్రయనుగారు డి. యిటనులో (అమెరికా) నిన్న సాయంకాలము 5 గం॥ మృతి పొందెను. ఒక విందారగించివచ్చి విశ్రమించియుండగా ఆకస్మాత్తుగా చనిపోయెను. సోమరులు శవముగాంచి, పరిశీలించగా ఆకస్మాత్తు మరణమని తెలిసెను.

సం॥ 1860 సం॥ బ్రిటన్ లోని నగరమున జన్మించి, చికాగోలో చదివి, జాక్సన్ విల్లిలో 1888 నుండి 97 సం॥ ప్రాక్తికుడైనది. 'ది. కామనరు' అను పత్రికా సంపాదకులుగ నుండిరి. ప్రపంచములో నున్న ఉపన్యాసకులలో నగ్గణ్యులు. అమెరికా ప్రెసిడెంటు పదవికి, డిమాట్రీకు అభ్యర్థిగ నాలుగు సార్లు నియమింపబడెను. 1905 6 సం॥ లో ప్రపంచ యాత్ర గావించెను. పు డ్రో విల్లి ను గారి అధ్యక్షత క్రింద స్టేటు సెక్రటరీగా 1918 సం॥ పనిజేసెను. కర్ణాటక ప్రభుత్వ ఇండియా వైస్రాయిగా నున్నపుడు ఇండియానువచ్చి బ్రిటిషు పరిపాలన యంతయుజూచి, స్వదేశమునకు బోయిన పిమ్మట బ్రిటిషువారి అన్యాయప్రవర్తనగూర్చి, కర్ణాటక విధానమును ఖండించుచు అతి తీవ్రముగ ప్రచురణ గావించెను. ఆ ప్రకటన భారతదేశములోనికి రాకుండ ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరించిరి. ఈచర్య ప్రఖ్యాతిపొందిన సోమనాథులలో వాదించిరి. శ్రీకు విచారానయమున అతని ఉపన్యసింపరాదని అయింక పంపబడెను. తన ఉపన్యాసమును ముద్రించి, దేశమందంతటను ప్రచురముజేయ సంసిద్ధులుగ నుండిరి.

బ్రిటిషుకార్తక పక్షము-ఇండియా

ఆరీవరు ప్రభువుగారి అవవాదులు

సమర్థించ లేకుండుట

స్వరాజ్యపక్షమువారు లంచగొండులనియు, నీతిబాహ్యులనియు ఆరీవియరు ప్రభువు నిందించుచుండెను. దానిపై చెడు చుటలుగారు మూర్ఖత్వమును పత్రికలో సవాలు చేయగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఆరీవియరు ప్రభువు తన రుజువు జూప లేకుండెను బొంబాయి క్రానికలు పత్రికకు ప్రత్యేక వార్త దలిపినది. కాని దానుగారే తన వద్దకు నీతిబాహ్యులైనట్లు ఒప్పుకొని యుండిరి అతని మిత్రులు తనతో జేప్పినట్లు వ్రాసిరి. ఆ మిత్రులు పేరు సూచింపరు.

గోస్వామిగారు ఆపత్రికలోనే యావార్తను నిరసించు తగిన సాక్ష్యము దలుపగోరిరి. ఆరీవియరు ప్రభువుగారి తగవులలో మరింత మాట బడిపోయిరి.

కార్మికనాయకులను నిరసించుట

28 వ తేదీన గోస్వామిగారు లండనులో భారతీయ సంఘ సం దుపన్యసించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను యీ యేడు వకపరచుకొని సంస్కరణ విధానమును రూపు మాపు దురని నుడివిరి.

కర్నలు వెడ్డెవుడుగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు యావిధానమునకు చింతించి స్వరాజ్యయులు సహకారము జేసి తమ సమర్థతను వెల్లడి జేయవలెనని కోరెను.

చమనులూగారు, వెడ్డెవుడు మాగ్దనాల్లు మున్నగువారల చర్యను నిరసించిరి. బర్మిను హెడుగాను, వింటరుటనుగారు, గావించుకొనిన ఒడంబడిక భారతీయుల కొనర్చిన వాగ్దానములకు విరుద్ధమగునన్నదని నుడివిరి. అసహాయవాదులు నిజముగ డెమాక్రసీని సంస్థాపింపనున్నారు. కార్మికులకు, వ్యవసాయ దారుల సౌకర్యములకు బాధ్యత వహించుచున్నారు. కావున వెడ్డెవుడుగారు అజ్ఞానముగ నిందించుచున్నారనెను.

మాగ్దనాల్లు, వెడ్డెవుడుగారి ప్రవర్తనలును, బర్మిను హెడు గారి నిరవయోగ విధానమును ఇండియాలో విప్లవమును ఆహ్వానించు చున్నవని హాస్యముగారు నుడివిరి.

చిమెనులూగారును, జోషిగారును బ్రిటిషు కామను వెల్లు లేబరు సభకు హాజరగుచున్నారు.

అంగ్ల దేశపు ప్రయాణికులు

బొంబాయి, జూలై 25:—నేడు మలీజాయోడలో ప్రయాణముజేసిన వారిలో న్యాయమూర్తి యెడిసనుగారు కా రి సతీగుణి, ఏ. హెచ్. లీ, మేజరుజనరలు సర్ హెచ్. బి. బాకరుగారు సతీమణి, టి. ర్యాసుగాల్లు కలరు. (ఆ. వె.)

సివిలసర్వీసు బిల్లు

జాయింటు కమిటీవారి నివేదిక

సివిలసర్వీసు బిల్లునుగూర్చి ఇండియావిషయములు విచారింప నియమింపబడిన స్టాండింగ్ జాయింటు కమిటీవారి ప్రధమ రిపోర్టు సమక్రముగ నిట్లున్నది:—

సంఘమువారు సమావేశమై బిల్లును విచారించి సభ్యుల ప్రతిపాదించిరి.

బిల్లునుగూర్చి స్టేటు సెక్రటరీగారి ప్రకటనను సంఘము వారు జూచిరి. కొందరు ప్రభుత్వోద్యోగుల వేతనములగూర్చి బడ్జెటు యేర్పాటు ఇండియాలో శాసనసభ్యుల ఓటుపై వాధారపడి యుండరాదని యిందలి మఖ్యోద్దేశము. దీనికొరకై శాసనమును రెండువిధములుగ మార్చవలసియున్నది:—1. ప్రస్తుతము కొందరివేతనములు, పింఛనులు శాసనసభల జోక్యము లేకుండ యున్నట్లే వారికుండు భత్యము, ప్రయాణపు ఖర్చు మున్నగు అలవెన్సులనుగూడ శాసనసభ ఓటునుండి తప్పించుట. 1919 చట్టము ప్రకారము ఉద్యోగుల వేతనములు, పింఛనులు మాత్రమే యిట్లు తప్పించబడినవి. వీటికి ప్రత్యేకార్థము వాడుకలో నుండుటచే ఉద్యోగులు ప్రతికూలము గ్రహించుచున్న కొన్ని అలవెన్సులు 'వేతనములు'గా గమనింపబడుటలేదు. 2. "వేతనములు పింఛనులు" వానితోబాటు యేవి చేర్చినను సరే స్టేటు సెక్రటరీగారిచే నియమింపబడు ఉద్యోగులకు మాత్రమే యీసౌకర్యము గలదని చట్టమునందున్నది. కాని రాయలుకమిషనువారి శిఫార్సులప్రకార మొసంగిన సౌకర్యములలో నట్లు స్టేటు సెక్రటరీగారిచే నియమింపబడు వారికే ప్రత్యేకింపలేదు. (అట్లనిన 'ఆండియా సర్వీసులందుండువారి సంఖ్యతోనే ముగియును). కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులలోగూడ ఇండియా గవర్నమెంటువారిచే నియమింపబడు సుపీరియరు సర్వీసు ఉద్యోగులగుగూడ సీకార్య మొసంగిరి. స్టేటు సెక్రటరీగా రొసంగు సౌకర్యముల బొందుచుండు ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ ప్రతిఫలమునకు ప్రతియేడు వివిధశాసనసభల ఓటుపై వాధారపడియుండుట సమంజసముగ నుండదు. కావున యిట్లు 'నాను వోటబుల్' ఓటింగు అధికారమునకు లోబడిన వేతనములపుచ్చు కొను ఉద్యోగుల తరగతిలో ప్రస్తుత మున్నవానితోబాటు ఇండియా ప్రభుత్వ నియమింపబడు "సుపీరియరు సర్వీసు" ఉద్యోగులనుగూడ చేర్చవలసని బిల్లు సూచించుచున్నది.

బిల్లుయొక్క మఖ్యోద్దేశమును ప్రభువుల సభవారు రెండవసారిగూడ ఆమోదించుటకే, కమిటీవారు యెట్టి అనుమానములేక ఆమోదించిరి. (ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము 1919 నందలి ఆదర్శమును కొనసాగించవలసిన తమ వైతికబాధ్యతను గర్తించి యిట్లనర్చిరేగాని సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారికి శాసనసభల యధికారమును తిరస్కరించు నుద్దేశము లేదు.) మరియు నూతన రాజ్యాంగవిధానము సరిగ పనిజేయునట్లనర్ప వలెనన్న ఇండియాలో ప్రభుత్వోద్యోగుల సంరక్షించుట తమ విధియైయున్నది. ఇప్పుడొసంగిన సౌకర్యమువలన ఉద్యోగులపై అధికారపటిమ తగ్గిపోవునని దలంప నవసరములేదు.

కమిటీవారు బిల్లు సవరించుటకు ముందు ఇండియాస్టేటు అండరు సెక్రటరీగారి అభిప్రాయములను గూడ తెలిసికొనిరి. వారి సవరణలను యీ దిక్పరీక్షిం వివరించుచున్నారు. మొదటి క్లాజులో నొక నూతన సబుసెక్షను సూచించిరి. దీనివలన బిల్లులో డిజిన్ వారేగాక, ప్రధమమున నియమింపబడిన అప్రసర మునుబట్టి స్టేటు సెక్రటరీగారు యే ఉద్యోగి నామము సూచించినను వానికిగూడ వైస చర్చింపబడిన సౌకర్య మొసంగ వచ్చుననిరి.

ఈ సవరణగూర్చి జాగ్రత్తగా విచారించినపిదప కమిటీ వారు ఆమోదించిరి.

సుపీరియరు సర్వీసులు

ఈ సవరణగూర్చి అండరు సెక్రటరీగారు యీదిగువ అభిప్రాయములను కమిటీవారి కెరిగించిరి. ఈ సవరణ అనవసరమని వారి అభిప్రాయము. బిల్లిపుడున్న ప్రకారమే యున్నను, అభిలభారత కేంద్ర ఉద్యోగులతో సరిసమానముగవారి నెవరివైనగూడ సుపీరియరు సర్వీసులందు చేర్చుటకు (నానవోటబులుగా మార్చుటకు) అధికారము గలదు. కావున ప్రత్యేక సవరణ అనవసరము. సుపీరియరు సర్వీసులుగా చేర్చుకోదగ్గ రాష్ట్రీయోద్యోగులను నిర్ణయించుటకై సవరణయందలి యీ సూత్రమును ప్రభుత్వమువారలంభింప జూచుచున్నారు. దీని ప్రకారము చాలమంది దిగువసర్వీసులలో నుండిపోయిరు అందరిని సుపీరియరు ఉద్యోగుల జూచుటకు ప్రభుత్వమువారియ్య

కొనరు. అట్లొనర్చి శాసనసభల అధికారము చాలవరకు తగ్గిపోవునని వారియ్య అభిలభారత సర్వీసులతో సరిసమానముగు రాష్ట్రీయ సర్వీసు ఉద్యోగుల సంరక్షించుటయందు ప్రభుత్వము వారు రాయలుకమిషను వారి శిఫార్సులను గూడ బోవుచున్నారు. ఆ శిఫార్సు లన్నియు రాష్ట్రీయ సర్వీసువారికు వర్తింప జేయవలెను. అట్లు చేసినచో సర్వీసు లన్నియు 1919 యేర్పాటులనుండి తప్పించి మరిల ప్రత్యేకముగ విభజింపవలసివచ్చును.

ఈవాదమును కమిటీవారు శ్రద్ధగ గమనించిరి. కాని సవరణను ఈంపుటకే నిశ్చయించిరి. దాని నాచరణయందు బెట్టుటకు అసరముగు మార్పుల జేయవచ్చుననిరి. వారి ఉద్దేశ మేమనగ కొన్ని ఉద్యోగములు సుపీరియరు ఉద్యోగములుగ చేర్చదగనివి గలవు. కాని వాటియందు నియమింపబడు ఉద్యోగులు తాము పూర్వము నియమింపబడ్డ వరతుల ప్రకారము ఇప్పటికి సుపీరియరు ఉద్యోగులతో సరిసమానముగు సౌకర్యముల ననుభవించవలసినవారున్నారు. అట్టివార నేకులుండరు. ఈ సూచన ఉద్యోగులందరి కేకరితిగా వర్తించును గనుక జాతిభేదము తగవుండదు. మరియు స్టేటు సెక్రటరీగారు నిశ్చయించినపుడు ఉద్యోగియొక్క చరిత్రమంతయు బాగుగ తెలిసికొననిది మార్పు శిఫార్సు చేయదు. అట్టివారి సంఖ్య క్రమేణ తగ్గిపోవును. ఈమాత్రము సౌకర్యము వారి కొనగింపదువలన శాసనసభల అధికారమునకు కొంత వచ్చునని కమిటీవారు దలంపరు. అర్హుల ఉద్యోగుల యిక్కంటలు మాత్రము తొలగును.

కమిటీవారు రెండవ సవరణను స్టేటు సెక్రటరీగారి కోరె ప్రకారము సూచించిరి. 1919 చట్టములో 96 సెక్షను నందు "స్టేటు సెక్రటరీగారు" అన్నపద "సభవారితోగూడ" అని చేర్చుట.

కమిటీవారు సూచించిన మూడవ సవరణ గూర్చి అండరు సెక్రటరీగారిచే మియు దెలుప నందున వారి అభిప్రాయము దెలియలేదు. వేతనములు 'నాను ఓటబులు'గా నుండు ఉద్యోగులందరకు గూడ, 96 (బి) సెక్షనులో స్టేటు సెక్రటరీచే నియమింప ఉద్యోగులకందరి కుండు సంరక్షణయే ఒసంగవలెనని ఉద్యోగులను తొలగించు అధికారమునకు కొంత పరిమితి యేర్పరచకుండినచో, ఉద్యోగుల వేతనములను శాసనసభ ఓటు అధికారమునుండి తప్పించిన ఉపయోగ ముండదు.

ఈసవరణ బిల్లునకు సంబంధించినది కాదని, కమిటీవారికి శిఫార్సుజేసిరి. కాని యీసంరక్షణ యేర్పాటుగూడ అత్యవసరమని యెంచి కమిటీవారు ఆమోదించిరి. ఈసవరణ రాయలుకమిషను శిఫార్సులలో 57 వ శీరా సనుసరించి యున్నది. సవరు శిఫార్సులలో 27వ దాని ప్రభుత్వమువారు సనుసరించుటచే దీనిని గూడ అనుసరించిన మంచిప్రయోజన ముండును. పబ్లికసర్వీసు కమిషనువారు అపీలుచేయదగ్గ విషయమని ముందుగా నిశ్చయించిన పిదపనే ఉద్యోగులు స్టేటు సెక్రటరీగారికి అపీలు జేసికొనవలెనని కమిటీవారు శిఫార్సుజేయుచున్నారు.

స్టేటు సెక్రటరీగారు ఇండియాచట్టము 96 (సి) 2 సెక్షను ప్రకారము యేనూతన నిబంధన లేర్పరచినను తమకు దెలియజేయుదురని కమిటీవారు నమ్ముచున్నారు. ఇండియాలో ప్రభుత్వోద్యోగుల నిలకడయు బలమంతయు పబ్లికసర్వీసు కమిషను చర్చపైనే ఆధారపడియుండుటచే ఆకమిషనుయొక్క నిబంధనను, దానిపై స్టేటు సెక్రటరీగారికి అపీలుజేయు అధికారము గూర్చియు పార్లమెంటుసభవారు పూర్తిగా విచారించనిది ఆమోదింపరాదని కమిటీవారు దలంచుచున్నారు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్లసప్తము అతిమూత్రము మొదలగు, వాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని సంభోగ శక్తిని, శంతానప్రాప్తినిగలిగించువరప్రసాదము. రెండుడబ్బిలు చాలును.

20 తులము డబ్బిలు 1—4—0

పాలగుగంధిలేహ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహము, మేహపాడులు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరోగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బిలు చాలును. 20 తుల డబ్బిలు 1—4—0; వి. పి. ఖర్చులు వేరు. 8

పి. సి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం

పెరిడేపి. (సెల్లూరు)

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

వాతావరణము

కాకినాడ, జూలై 26 :— తుపానుగాలి వీచుచున్నది. దిట్టమైన మబ్బులు వేయుచున్నవి. వర్షము విడువకుండ కురియుచున్నది. వరి ఊడ్చులు జిల్లాలో దాదాపుగా పూర్తియైనవి. పంటలవిషయములో ఇంతవరకు కాలమానము బాగుగానే యున్నదని అనుకునుచున్నారు.

మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు

రాబోవు మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలకు కాంగ్రెసుప్రతినిధులను శ్రీ బిలుసు సాంబయ్యగారు నిర్ణయించునట్లు తెలియుచున్నది.

మ్యూనిసిపలు సర్పంచి

కలెక్టరు సాంక్షిక్ లేనిదే కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు పున్సీపుల్ జాన్ సన్ గారికిని, దేశబంధు చిత్రంజన్ దాసుగారికిని, మాలావా మహాదాల్ గారికిని సన్మానపత్రముల నర్పించుటకు స్వల్పసామ్యులను మంజూరుచేసి వ్యయపరచినందులకు సర్పంచీ చేయబడినదియు, అందులగుంచి జిల్లాకోర్టునందు వ్యాజ్యములు వేసినప్పటికిని సర్పంచీ రద్దుచేయబడలేదనియు పాతకులకు తెలిసియే యున్నది. వ్యయపడిన సదరు సామ్యును మరల మ్యూనిసిపల్ నిధికి చేర్చవలసియున్నది గాన మొదటి రెండు సన్మానపత్రముల వ్యయమును రావుబహద్దరు, పైదా వెంకటచలపతిగారును, దివాన్ బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి నారాయణయ్యగారు నాయుడుగారును భరించినట్లును, మూడవ పత్రపు వ్యయమును అందులకు సమ్మతుల నిచ్చిన సభ్యులు భరించుచున్నట్లును తెలియుచున్నది.

గోదావరి విద్యాసంఘము

గోదావరిజిల్లా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము నిన్నవధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమై నిలయమును విశేషకార్యమును 6 గంటలకు పూర్తి చేసిరి. సభ కార్యక్రమము రాజే క పోయినందున శ్రీయుత దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారిని సభాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నుకొను విషయమును ఆలోచించిరి. పూర్వము ఉపాధ్యక్షురాలుగా నుండిన శ్రీమతి కోకా కృష్ణవేణమ్మగారిని ఏకగ్రీవముగా మరల ఉపాధ్యక్షురాలినిగా నెన్నుకొనిరి. అంతట ఆమె సభాధ్యక్షత వహించి మిగిలిన కార్యక్రమము సంతస జరిపించెను. కొన్ని ముఖ్యతీర్మానము లీక్రింద వివరింపబడెను.

ఆస్పృశ్యులనబడెడు వారి పిల్లలను ఏకాగ్రామముల మేనేజర్లు తమవళ్లలో ఉచితముగ చేర్చుకొనుచున్నట్లు ఋజువనుచున్నదో ఆమేనేజర్లకు నూటికి పదివంతున ఎక్కువ గ్రాంటు యివ్వవలసిన దన్ను సంఘాధ్యక్షుని ఉపపాదన మూలంచొప్పబడెను. ఇట్టి తీర్మానము జేసినయెడల సరిగ నమలులో రానేరకపోవచ్చునను కారణమువలన, దీనిని వదలివేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

నేతనూలు వడకుట

విశాఖపట్టణము ఉత్తరసర్కిల్ బాలికాపాఠశాలల ఇన్ స్పెక్టరీస్ నకు యీక్రిందివిధముగ తెలియజేయుటకు తీర్మానించడమైనది. కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘము తమ బాలికా పాఠశాలలలో నేతయును నూలువడుకుటయును ప్రవేశపెట్టుటకు అనువ్యయములో సగము భరించుటకు సంసిద్ధులై యుండుటవలన యీసంఘమువారికి మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు సదరు వృత్తులను నేర్పించుటకు ఏమి అభ్యంతరము లేదు. మ్యూనిసిపల్ సంఘము వారికి 8 బాలర బడులలోను 10 బాలికల బడులలోను నూలువడుకుట ప్రవేశపెట్టుటకు ఒప్పువలకూడ యివ్వడమైనది.

ఎంతకాలము విద్యనేర్పవలెను?

వారమునకు 5 రోజులు ప్రార్థనను సాయంత్రమునను పాఠశాలలు పెట్టుటకు బడులుగా వేసవికాలములో ప్రతి రోజున ఉదయము 6-30 గంటలు మొదలు 10 గంటలవరకు పెట్టుచు మార్చి నెల నకు 6 రోజులు బడులు తెరువవలసినట్లు కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ చైర్మన్ ఆదేశమైనది. ఎడ్యుకేషనల్ కమిషనరుగారు నో. జి. 1 కి పాఠశాలకు 4 గంటలపనియుండుట లేదుగాన యిట్టి ఏర్పాటుపిలు లేదని డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్స్ అభ్యంతరపెట్టెను. ఎలిమెంటరీ

ఎడ్యుకేషన్ ఆక్టు 56 వ సెక్షన్ ప్రకారము అవసరముకొలది విద్యగరపుకాలము తగ్గించుట హెచ్చించుటకు వీలున్నదిగావున చైర్మన్ యొక్కచర్య సరిగానున్నదని ఎడ్యుకేషనల్ కమిషనరు వారు తీర్మానించుచు, వేసవి తీవ్రముగానుండును గావున ఉదయము 10 గంటలవరకు బడులు పెట్టుకుండ 6-30 మొదలు 9-30 గంటలవరకు మాత్రమే పెట్టవలసినదని మ్యూనిసిపల్ చైర్మనునకు సలహాగాచెప్పిరి.

నిమ్నజాతిపిల్లల వివరము

నిమ్నజాతులు క్రైస్తవమతములో కలిసినంతమాత్రము చేత సెకండరీ స్కూల్స్ లోను కాలేజీలలోను అట్టిపిల్లలకు సగముజీతము విధించుట మానివేయవలసి ప్రభుత్వమువారికిమధ్య ప్రచురించిరి. దానినిబట్టి అట్టిస్కూల్లమును జీతములుపుచ్చుకొనెడి ప్రాథమికబడులలో క్రైస్తవమతము స్వీకరించిన నిమ్నజాతిపిల్లలకు సగముజీతము పుచ్చుకొనేట్లు ఏర్పరచవలెనని దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఉపపాదనచేయుచు, నిమ్నజాతులపట్టికను మరలమార్పుచేయవలసియున్నదనియు, అందు నిమ్నజాతులు, క్రైస్తవనిమ్నజాతులు వివరముగా వ్రాయవలసియున్నదని చెప్పిరి. (అనగా, మాల-క్రైస్తవమాల, ఎరుకల క్రైస్తవ ఎరుకల, ఈవిధముగా) ఎయిడెడ్ బడులలో జీతములు పుచ్చుకొనుచున్నందున, ఇందును గూర్చి ప్రభుత్వమువారి ఆదర్శకు వ్రాయవలసి యున్నదనియు బీదక్రైస్తవుల విషయమై ఎట్లు జేయవలసియున్నదో, అట్టి పిల్లలకు తగ్గ జీతములు విధింపవలసి యున్నదో, వీటిని గురించి ప్రభుత్వమువారి వడికి తెలిసికొనవలసి యున్నదని సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

కమ్మ, క్షత్రియ, తెలగ, వెలమ జాతులను నిమ్నజాతుల పట్టికలో చేర్చవలసియున్నదా అని విద్యాశాఖ చైర్మను దర్బాత్తు చేయగా, ప్రాథమిక విద్యాసందర్భములో యీజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు చేర్చవలసిన అవసరము లేదనియు, సెకండరీ విద్యాసందర్భములో వేలవిధముగా చేయవలసియుండుననియు చైర్మనునకు తెలియబరచుటకు తీర్మానించిరి.

ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ ఆక్టు 56 వ సెక్షన్ క్రింద చేయబడిన రూల్సులో 6-వక్లాజులో నిర్ణయింపబడినప్రకారము నిమ్నజాతులపట్టిక ఉంచవలసిన అవసరము ఇంకను గలదా అని చైర్మను ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్ స్ట్రక్షన్ దర్బాత్తుచేసెను. స్థానిక సంఘముల పాఠశాలలలో ఉచితవిద్య గరపుచున్నప్పటికిని ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో జీతములు వసూలు చేయుచున్నంతవరకు అట్టి తీవ్ర అవసరపడి యున్నదని యీసంఘమువారి అభిప్రాయముగా పంపబడుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఏలూరు
(ఒకవిలేఖరి)

అల్పహారపువిందు

జూలై 24:— రావుసాహెబు వేమూరి సుందరలక్ష్మీ నరసింహారావుపంతులుగారు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు అయినందుకు పి. కుబ్రూర్ గారికి అసిస్టాంట్ రిజిస్ట్రారు అయినందుకు పి. ఎలూరు కో ఆపరేటివ్ యూనియన్ వారిచే అల్పహారపు విందు యీనెల 19-వ తేదీని గావింపబడినది.

కీ. శే. జవాహర్ గంటయ్యగారు

వీరు కుప్రసిద్ధ వర్తక శిఖామణులు. గొప్పపలుకుబడి గలవారు. 1916 నుండి పురపాలక సంఘసభ్యులుగా నుండిరి. యేకుటలోను సంబంధము లేక అందరను సమానాదరముతో చూచుచుండిరి. మాలే కృష్ణారావు జమీన్ దారువారి జనక తండ్రి, ఈనెల 17-వ తేదీ ఒక్కడినమే పాదపడి ఆకస్మాత్తుగా కాలధర్యము నొందిరి. వీరి ఆకాలమరణమువలన సర్వజనులును పరితపించుచుండిరి. వేలకొలది జనులు శ్మశానమువరకును వెంటబడించిరి. వీరి గౌరవార్థమై మాపారాధ్యక్షులు మ-రా-రా-శ్రీ బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు మ్యూనిసిపల్ పాఠశాలలను ఉన్నత విద్యాలయమును ఆఫీసును మూసివైచిరి. మ్యూనిసిపల్ సభవారు ప్రత్యేకముగా సమావేశమై సానుభూతి తీర్మానమును చేసిరి. అభ్యర్థులైన బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు యీ తీర్మానము ఉపపాదించిరి.

యేలూరు నిమ్నజాతులధర్మ సంఘము

ఈ సంఘమువారు 1914 సంవత్సరారంభమున వశ్చిను గోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారు మ-రా-రా-శ్రీ, టాడ్ దొరగారి ఆధిపత్యమున ఆ గిస్తు 9-వ తేదీ చేయనన్నారు. యేలూరు నిమ్నజాతులధర్మసంఘము అనేక సంవత్సరముల

నుంచి దీనజాతులకు గొప్పనేప జేయుచున్నది. ఆంధ్రదేశముంతటను పేరెన్నిక గాంచిన సంఘము కీర్తి శేఖరై నచింతా శేషయ్యగారు, నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు యం. యల్. సి. రాయుడు గంగయ్య, ఎత్తెల నూర్యనారాయణ, బహుగు నాధముని, నీలము వెంకయ్య, మెరుగుమళ్ల చంద్రయ్యగారు మొదలగు కుప్రసిద్ధ ఆదిమాంధ్ర నాయకులు బయలుదేరుట యీసంఘముయొక్క సేవాఫలితమని చెప్పవచ్చును.

నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్య

యేలూరు పౌరసంఘములో 20 బాలురయొక్కయు 7 బాలికలయొక్కయు పాఠశాలలు గలవు. ఆంధ్రదేశములో నున్న పురపాలకసంఘములలో ఆంధ్రదేశమువో, ఏలూరు పౌరసంఘము విద్యాప్రాప్తానునందు అగ్రస్థానములకరించుచున్నది. నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్య ప్రవేశపెట్టుటకు ఒక ప్రణాళికను తయారుచేసి చైర్మనుగారిచేత ఆమోదింపబడి పౌర సంఘము వారిచే జూన్ 24 వ తేదీన సభలో కొన్నివారిచే అప్రణాళిక యోగ్యముగా అంగీకరింపబడినది. ఇందువలన 80 పాఠశాలల వరకు వృద్ధియగును. ప్రతియేట 24 వేలనుంచి 34 వేలవరకు ఇందుకై పౌరవోపసంఘమువారు వ్యయపర్చవలసి యున్నది. అదనముకర్చు సగము ప్రభుత్వమువారును, తక్కినది పురపాలక సంఘమువారును భరింతురు. ఇండ్ల వృత్తిపన్నులైన రు 1 కి 0-1-0 చొ॥ విద్యవన్ను విధించుటకు యేర్పాటుచేయబడినది. ఇతర మ్యూనిసిపాలిటీలలో రు 1 కి 0-2-0 చొ॥ యీపన్ను ఉన్నను ప్రజలకష్టములు లాలోచించి అదా యేర్పాటుచేయడమైనది. విద్యాప్రాప్తానునందు ముందంజ వేయుచున్న మాపురపాలకసంఘము వారిని అభ్యర్థించి బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడు చి. ఏ. యం. యల్. గారిని అభినందింపవలసి యున్నది.

జిల్లా సహకార ఫెడరేషన్

ఈ నెల 19 వ తేదీని జిల్లా సహకార ఫెడరేషను ఒక దానిని స్థాపించుటకు సెంట్రల్ బ్యాంకుల యూనియనులయొక్కయు ప్రతినిధుల యొక్కయు సమావేశము జరిగినది. ఈ సమావేశములో ఫెడరేషనుకు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకు చాల పోటా పోటీ జరిగినది. మ.రా.శ్రీ. రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారిని అధ్యక్షునిగను పోరాంగి వెంకట్రామయ్య పంతులుగారిని కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనిరి.

దివాన్ బహద్దూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు

పంతులు గారు

వీరు వచ్చేనెల 6-వ తేదీని సిమ్లా ప్రయాణమయ్యెదరు. కాండ్రమ్మకవిటిలో వీరు సభ్యులుగాన ఆ సమావేశమునకై వీరు చనుమండిరి తెలియుచున్నది.

పౌరసంఘ ఉన్నత విద్యాలయము

పౌరసంఘమువారి యాజమాన్యమునకు ఈ విద్యాలయము వచ్చిన నాటమండియు దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ప్రప్రథమమున నిందు 380 విద్యార్థులు గలరు. ఇప్పుడు 650 విద్యార్థులతో ఈ విద్యాలయము దనరారుచున్నది. న్నది. పేదాకు జీతసహాయమేకాక పంచమబాలర కందరకును ఉచిత విద్యాదానము ఒసగబడుచున్నది. దాదాపు యిందు 34 పంచమ విద్యార్థులు విద్యాభ్యాసముచేయుచున్నారు. యీ సంలిరము స్కూలుపైనలు పరీక్షలలో నూటికి సగముమంది గలుపాండిరి. మన ఆంధ్రదేశములో స్కూలుపైనలు పరీక్షాఫలితములలో యీవిద్యాలయము అగ్రస్థాన ములకరించుచున్నది. ఈ ప్రతిష్ఠాపనను అత్యంత క్రేడాభక్తులతోను, అరిసమర్థతతోను నిర్వహించుచున్న జి. యేసుదాసు యం. ఎ. ఎల్. టి. గారు ప్రశంసనీయులు.

భూవివిరాళము

ఆదిమాంధ్ర నాయకులలో అగ్రగణ్యులును ఉదార స్వభావులును మదరాసు శాసననిర్మాణసభసభ్యులును ఆగు మ.రా.రా.శ్రీ నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు యం. యల్. సి. గారు తమ గృహమున యీ నడుమ జరిగిన వివాహముహూత్సవ సందర్భమున యేలూరు ఆదిమాంధ్ర సంఘమునకు రు 116 లు భూవివిరాళమిచ్చి ఆదిమాంధ్ర సంఘముయొక్క కృతజ్ఞతను పాత్రులైరి.

వైస్ చైర్ మెను

యేలూరు పురపాలకసంఘమునకు వైస్ చైర్ మెను ఒకరిని ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా కొంతమంది సభ్యులు ఒక ఆర్డీని తయారుచేసి కొన్ని సంతకములతో పారాధ్యక్షునకు పంపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

సుడిసంస్కారము-యేలూరు

యేలూరు కుడిసంస్కారము రాజమండ్రి వాస్తవ్యులు అను షేఖర్ లక్ష్మణరావు అను ఒక క్రైస్తవుని బండి మంగమ్మ అను యేలూరు గ్రామమునకు చెందిన ఒక స్త్రీని హిందూ మతములోనికి సంస్కరించి హిందూ మత దీక్షనిచ్చిరి.

కనిగిరి

(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము

జూలై 22:-సుమారు ఒక వారము దినములనుండి ఆకాశ మంతయు మేఘములచేత ఆవరింపబడియుండినప్పటికిని ఇంతవరకును వర్షము కురిగినానై నను కురియకలేదు. ప్రతిసంవత్సరము జూలై నెల ఆరంభమునకే యీ గ్రామమునందు గల చిన్న చెరువు జలముతో నిండియుండి డిడి. కృషికులు నీటియాధారము లేనందున తమతమపనులయందు నిరుత్సాహులై యున్నారు.

మిషన్ మధ్యమ పాఠశాల

నెల్లూరు జిల్లా విద్యాధికారిగు జనాబ్ గులాంధ్ర ప్రగతి సాహెబు బహదూరుగారు యీ పాఠశాలను తనిఖీచేయుటకు విచ్చేసియుండి నేటిసాయంత్రమున మిషనువారి ఆలయము దగ్గర నూలుబాటలకు కాగిబంతి పోటీపందెమును పెట్టింది. ఆటలో నెచ్చిన ప్రతిబాలునికిని ఒక బనీయను బహుమతిగా నొసంగిరి. తక్కినపిల్లలందరికిని తినుబండారమును పెట్టబడినవి. ఆటలరువాత కొంతకేపు గ్రామభూమి సంగీతము, మతీకొంతకేపు పద్యములును కీర్తనలును బాలరచిత మనోహరముగా చదువబడినది. బాలీను డిప్యూటీ నూపరింపెండ్లగురును, కొద్ది ముసలుగురును, ప్రావీణ్, దొరసాని మొదలుగాగల పురజ సులందరును ఆటజరుగు నంతవరకును ఆచ్చట యుండి బాలురకు ఉత్సాహమును, ధైర్యములను పట్టుటకు యుండునట్లులేరి. ఆటలరువాత పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులైన వ-రా-రా-క్రి, సుంపర్తి చెంచుగమ్మయ్యగారు తమ విద్యాధికారి కమ విద్యార్థులయందు జూపిన ఉదారత్వమును తినినీచుకొనియాడుచు వారికి వందనములొసంగిరి.

మోటారు సర్వీసు

ఇటీవల క్రొత్తలైసెన్సులు జిల్లాబోర్డునా రిచ్చిన పిదప కింగరాయకొండనుండి కనిగిరికి రెండు మోటారుబస్సులును, మరిచేడునుండి కనిగిరికి ఒక బస్సును తిరుగుచున్నవి. ఈ గ్రామము ఎటుచూచినను కైలుప్రేమను 40 మైళ్లదూరము లోపల లేనందున ఇచ్చటికిరచ్చు ప్రయాణికు లందరికిని చాల కష్టముగా యుంటున్నది. ఎట్లబండ్లలన సౌకర్యము లేక బాధపడుచుండి వారు. ఇక మీదట ప్రయాణము చేయువారికి కులభముగా సుండునని చెప్పటకు ఏలాటి సందేహములేదు.

పుంగనూరు-టప్పలుబటువాడ

మహారాసు యిచ్చటకు 145 మైళ్లదూరముననున్నది. అచ్చటనుండి పంపిణీపంటి టప్పలు మరుసటిదినము సాయంత్రం 6 గంటలలోపల బట్టానాయక చుండినవి. ఇట్లు అనేక సంవత్సరములుగా జరుగుచుండినది. ఇదిగాక సంతకల్లు, బల్లారి ప్రాంత్యములనుండి వచ్చిన టప్పలు మహాపల్లెమార్గముగా వచ్చి ప్రొద్దు 10 గంటలప్పుడు బట్టానాయక ఆరచుండినది. రెండుబట్టానాయక యుండినవి. ఈపద్ధతివారెను. ఒక డెలనీ మాత్రము వుంచబడినది. ఈదినమువచ్చిన టప్పలు మరుసటిదినము బట్టానాయకాబునున్నది. ఆముందుదినము సాయంత్రం 6 గంటలకువచ్చిన టప్పలుకట్టుకు రాత్రి అంతయును అట్లనేయుంచి మరుసటిదినము ప్రొద్దున టప్పలు ఆఫీసుకడకు పోయినవండ్లకు బట్టానాయకయొద్దటి చాలాకష్టముగ నున్నది. ఆదినము వచ్చిన టప్పలును ఆదినమే బట్టానాయక చేసే టప్పలును తరపురానినో ప్రజలలో నిండా అసంతృప్తియుండును. ఇట్లుండు యొక్కచరను. ఇది సాధ్యముకాని యడల చిత్తూరు నుండి పుంగనూరు మోటారు బస్సువున్నది. బస్సునాండ్లకు రప్పలుయేర్పాటుచేసిననో ప్రొద్దున 10 గంటలలోపల బట్టానాయక అగును. ఇందువలన అమితముగ గలుగును. దీని విషయమై తిరుచర్లకు టప్పలు డిప్యూటీమెంటు తాతాకు ప్రెవెంటివ్ గవర్నరులు తీసికొని ప్రజలయొక్క కష్టములను నివారించవలెనని మార్గం.

(ఒక విలేఖరి)



విద్యార్థి ఘడియారమును దొంగలించుట

జమ్మలమమన నందలి కాంబెట్ మెమోరియల్ పాఠశాలలో చదువు సుమారు 15 సంవత్సరముల యీడుగల సుబ్బయ్య అను విద్యార్థి ప్రతినెలము ఉదయం ఆపాకాల ప్రధానోపాధ్యాయులకు శ్రీయుత త. యం. కె. చంద్రశేఖరయ్యర్ ఎం. ఎ. ఎల్. టి. గారి యింటికివెళ్లి చదువుకొనుచుండెను. ఈబాలుడు వీధవాడగుటచే శ్రీయుత చంద్రశేఖరయ్యర్ గారు కినియెడల దయతలచి కొద్దిరోజుల క్రిందటనే పాఠశాల మేనేజర్ గారికి వ్రాసి విద్యార్థి నేతనమును కూడా యిప్పించిరి. మూడురోజుల క్రిందట శ్రీయుత చంద్రశేఖరయ్యర్ గారు ఏదో తొందరపని మీద యిల్లుకలపు బీగంవేయకనే 10 నిమిషములు బయటపోయిరి. ఇంతలో మామూలుగానమ్మ ఈబాలుడు ఇల్లు ప్రవేశించి ఆయన కేబుల్ యుండు సుమారు రు 85/- నెల చేయు ఘడియారమును అపహరించి యెచ్చులకోదాచి మరలా ఉపాధ్యాయుడు యింటికి వచ్చిన రెండునిమిషములకే వచ్చి మామూలుగా చదువు కొనిపోయెను. ఆవల కొంతసేపటికి ఘడియారము పోయినదని తెలుసుకొని శ్రీయుత చంద్రశేఖరయ్యర్ గారు యిప్పిల వానిని రావించి అడిగిరి. తనకు తెలియదని చెప్పెను. పోలీసువారు దెలిరించిన యేమైనా కష్టమేమోఅని పోలీసువారిచే దొరించగా థానే ఘడియారమును అపహరించినదని యొప్పుకొని వెంటనే తెచ్చియిచ్చెను. ఆబాలుని కొంతకాలము రిమాండునందుంచి ఆవల జామీనుపై వదలివేరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీలోకమాన్యుని జయంతి-నెల్లూరు

గరువారము (28-7-25) సాయంత్రము పురమండరమున 5-80 ఘంటలకు మహమ్మదు రంతులసాహెబుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై శ్రీలోకమాన్యు బాలగంగాధర తిలకుగారి జయంతి జరిగినది. ఈసభకు బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు, పండిత కడతూరు రామానుజాచార్యులుగారు, కొట్లా ఆదిశేషయ్యగారు, మంగనూరు సుబ్బరావుగారు, నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు, సింహపురి పత్రికాధిపతి గుట్టం సుబ్బరామయ్యగారు ఎం. ఏ. మొదలగువారు సభకు వచ్చియుండిరి. మొదట శ్రీకొట్లా ఆదిశేషయ్యగారు లోకమాన్యుని జీవితమును గురించి ఉపన్యసించిరి. అందు ముఖ్యముగా కడపట శేషయ్యగారు ఉపన్యసించిన మాటలను నిందు వ్రాయుచున్నాను. లోకమాన్యుని రాత్రి ఒంటిగంటకు నిర్మాణము జొందునగా మధ్యాహ్నము గాంధీమహాత్ముడు లోకమాన్యుని సందర్శింపవచ్చెను. లోకమాన్యుడు అంత్య నిమిషమువరకును స్వప్నహాగలిగియుండుటచే మహాత్ముని జూచి నేజబ్బుగానుండినని చూడవచ్చితివా? నేజబ్బుగా లేనే అని ప్రశ్నించెనట. ఇదియంతయు యధార్థము. లోకమాన్యుని ముక్తాక్షుకు జబ్బెక్కడిది. దానికి మహాత్ముడు బదులు జెప్పక లోకమాన్యుని పొట్టలో తన తలయుంచగ ఉభయమును ఒండొరుల కాగలింపకొని ఏపప్పు ఒక్క అరగంట అవిధముగనే యుండిరట. అంతట మొహనదాగుడు లేచినట్లువలెను దాక్కురులు లోకమాన్యుని పరీక్షింపగా లోకమాన్యుని శక్తియంతయు నాయనను విడిచి మహాత్మునిలో నావిర్భవించినట్లు లోకమాన్యుడు విగ్రహితుడైనట్లు కన్పట్టెను. లోకమాన్యుని శక్తియంతర్ధానమయ్యెనుగాని నిర్మాణము తరువాత కొన్ని గంటలవరకును పొందలేదు. ఈ చిత్రరంగమును చూచినయెడల మరియొక పూర్వరంగమును జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. పరుగురామ శ్రీరామల అవతారములు మారుట ఈ కడపటిరంగముతో పోల్చవచ్చును. అని ఉపన్యాసమిచ్చిరి.

శ్రీపాటూరు సుబ్బరామయ్యగారు లోకమాన్యుడు రాజకీయరంగమునందు చేసిన కృషివలననే సహాయనిరాకరణము యిత వున్నతనీతికి వచ్చినదని ఉపన్యసించిరి. శ్రీ గుట్టం సుబ్బరామయ్యగారు యం. ఏ. తిలకుగారు రచించిన భగవద్గీతా రహస్యమునుగురించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు పట్టి ఉపన్యాసములవలన ప్రయోజనము లేదనియు వారు అవలంబించిన పనిని చేసి వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగునట్లు చేయవలయుననియు ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

బందరు తాలూకాబోర్డు

ఈతాలూకాబోర్డువారు విద్యాపన్ను విధించి, అందు కొంతపైకముతో యుపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధి చేయదలచి - 1924 సం॥ అక్టోబరునెలలో యీక్రిందిస్కేలును ప్యాసుచేసి నారు. సదరుస్కేలును శ్రీగవర్న మెంటువారు యనుమతించిరి. ఈస్కేలు 1924 సం॥ డిశంబరు 1వ తేదీ నుంచి అమలులోనికి వచ్చును.

	అక్టోబరుండు	ట్రయిండు
లోవరుగ్రేడు	రు 16/-	రు 16-1-20
మధ్యరుగ్రేడు	రు 18/-	రు 18-1-25
సెకండరీగ్రేడు	రు 25/-	రు 25-1-35

ట్రయింసుదర్శిలా ఈబోర్డులోగల వెనుకటి సర్వీసుకు సం 2 కి రు 1 చొప్పున ఇంక్రిమెంటునిచ్చెదరు.

స్కేలు అమలు చేసినాటికి స్కేలు ప్రకారముకంటె అదనముగా ముట్టుజీతములను మాత్రము అల్ల వెన్నగా నిచ్చెదరు. వానిని దరిమిలా ఇంక్రిమెంటులో జీతములో కలిపెదరు. మాక్సి మములను మించినజీతములను ఎల్లప్పుడు అల్ల వెన్నగా నిచ్చెదరు. అ॥ వెంకటాచలం.

సరస్వతీ గానసభ- కాకినాడ

కాకినాడ పట్టణమున ప్రతియేట జరుగుచున్న సరస్వతీ గానసభ గతసంవత్సరము, డివాన్ బహద్దరు శ్రీకొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారికి ఆరోగ్యక్షీణితుక్కువగా యుండుటచేతను గాన సభ జరిగియుండలేదు. తిరిగి విజయ దశమి సమీపించుచున్నది. శ్రీ నాయుడుగారు గానసభ ప్రయత్నములు జరుపుచున్నారు. బహుశా యీవత్సరము గాన సభకు పెద్ద సంగీత విద్వాంసులే రావట్లును. ఆంధ్రదేశపు జనులు గానసభలు సమీపించుచున్నవను ఉత్సాహ పూరితులు యున్నారు.

* * * * *
బహుమానము! కాకినాడ

మా పట్టణమున మహారాజశ్రీ శ్రీ వైండా శ్రీ రామ కృష్ణయ్య జమీదారుగారి సోదరులగు, వెంకటనారాయణ జమీదారుగారి వివాహసందర్భమున దాక్షిణ్య దేశమునుండి యు, ఆంధ్రదేశపు గాయకుల గానములతోడను, బయస్కీ పులు, టిప్పాట్రిలు, విప్రీమము, కేగింపులుత్సవములతో వివాహము జయప్రదముగా జరిగినది. ఆంధ్రదేశమున శ్రీలలో వీణా గానమున ప్రసిద్ధిగాంచి పేరెక్కిన మెడల్లిమ్మ, మిన, డి. రాజరాజేశ్వరికిన్ని, డివాన్ బహద్దరు శ్రీకొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణ మూర్తి నాయుడుగారి విద్యాభివృద్ధియున్న, పృథంగవాయిద్యమున పెద్దపేరు వెడసిన పిన్నవయస్కులగు కొలంక వెంకట్రాజుగారికిన్ని, నూటపదహార్లు చొప్పున బహుమాన మొసగిరి. ఇంకను వీరసాదలకు అన్నదానము, వస్త్ర దాన మొసగుటకు తన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇచ్చట వర్షములు అధికముగాయుండుటచేతను స్వల్పవ్యయధిలోనే అన్నదానము జరుపవలయున్నారు. ఇట్లు, పురవాసి.

ఖద్దరు నివేదికలు

మ. రా. శ్రీ మనుగంటి వెంకట్రావుగారు అనంతపురం జిల్లా చింతకంట ఖద్దరు నిలయమున వర్తిరకసంపురు లెక్కలను విమర్శించి, నివేదికమును పంపినారు. ఈసంఘమువారు గొల్లపల్లిలో రెండునెలల వాణిమరోజులలో రూ ౬-౦-౪ విలువగల ఖద్దరు కొని, తక్కినది తయారుచేయించి, మొత్తము ఆకాలములో ౨౩౫౯-౨-౦౦ ఖద్దరు అమ్మిరి. ఈ సం॥ మొదటిమాడు నెలలో 3-౬-౨౫ ఖద్దరు కొని ౭౦౮-౯-౯ ల ఖద్దరుగల ఖద్దరు అమ్మిరి. మొత్తము విక్రయము 3౦౬౭-౧౨-౭. వీరికి 3౧-౧-౨౫ వరకు ౬౫౭-౬-౦ ల నికరం లాభము వచ్చినది. తరువాతగూడ లాభము వచ్చియుండును. పని తృప్తి కరముగానున్నది. సంతకీ కొండారెడ్డిగారు వందనీయులు.

తాడిపత్రి లక్ష్మీనారాయణ (అనంతపురంజిల్లా) ఈసంఘమును శ్రీయుత వెంకట్రావుగారు దర్శించి నివేదికమును పంపినారు. ఈసంఘము ౧౧-౧౧-౨౩ మొదలు 3౦-౬-౨౫ తేదీ ౬౩౪౩-౨-౧౫ ఖద్దరుకొని, ౬౪౫౦-౦-౧ విలువగల సరుకునమ్మిరి. మొత్తముమీద లాభము ౧౦౧౧-౧౪-౨౫ గడిచిరి. వీరి పెట్టుబడి రంం మాత్రమే. సంవత్సరమునకు వీరి మూలధనము ౧౦ పర్యాయములు తిరిగినది. పనిప్రశంస నీయుముగా నున్నది.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి



కావేరి - మెట్టూరు ప్రాజెక్టు

ప్రారంభోత్సవము

దేశబంధుదాసు వంగరాష్ట్ర నిధి

5, 22, 000 రూపాయలు

ఇంతవరకు వంగరాష్ట్ర నిధికి 5, 22, 879-0-8 రూపాయలు చేరవని 24 వ న్యాయోపైరు పత్రికలో ప్రకటించబడినది.

సముద్రమందు మునిగిపోవువానిని సంరక్షించుట

మార్కుకింగు ప్రశంసాపత్రముగా సాహసకృత్యము

గుంపు యోక్త అలక్ష్యము

బొంబాయి, జూలై 26:— నూరుమందిగల గుంపు నిండ్లమున అలక్ష్యముతో నెట్లు వర్తించెనో కఠోరము (పంచాయతీరాజ్) కోర్టునందు చెల్లబడినది. బట్టలవర్తకుడగు నూరుమహాస్థుడును నాతని మేనల్లుడును గురువారమునాడు అహోలా బంధుకు వెళ్ళిరి. వారు సముద్రపుటాడ్డున యెత్తెనగోడపై గూర్చుండిరి. బండి నోకచానిని దీసికొనినప్పుడు నూరు మహాస్థుడు మేనల్లుని బంపెను. మేనల్లుడు బండిదీసికొని వచ్చునప్పటికి నూరుమహాస్థుడు కనిపించలేదు. ఇంకొకటి చూచునరీకి సముద్ర భీరంగములందు కొట్టుకొనుచున్న నూరుమహాస్థుడు కనిపించెను. వెంటనే మేనల్లుడు కేకలువేసినుగాని యెవ్వరను సముద్రములోనికిపోయి నూరుమహాస్థుడును కాపాడుటకు సాహసించలేరి. హెటారు మెకానిక్కిగు మార్కుకింగు అను పంపింపుచి సంపత్తిరములు వయస్కులయువకులు తక్షణమే నీటిలోనికిదుమికి మునిగిపోవుచున్న నూరుమహాస్థుడును రక్షింప యత్నించెను తోలకల్లెము నోకచానిని నూరు మహాస్థుడునకు గట్టి యాతడు లాగెను. నూరు మహాస్థుడు అనుపత్రికి గొంపోబడెను కాని యందచ్చట నాలెడు చనిపోయెను. నూరు మహాస్థుడు అప్పలపాలయ్యననియు, అందుచే నాలెడు ఆత్మహత్య గావించుకొనబ్రయత్నించెననియు పంచాయతీ విచారణయందుదేలెను. ఆత్మహత్య చేసికొనెనని పంచాయతీదాగు అభిప్రాయమిచ్చిరి. మార్కుకింగు గావించిన సాహసకృత్యమునకు పంచాయతీదాగు యాలెని ప్రశంసించిరి. చనిపోవుచున్న తోడ్పడక నిర్లక్ష్యముగ జూచుచున్న గుంపుయొక్క నడవడిని పంచాయతీదారులు తీవ్రముగ నిరసించిరి. ఈ కేసుసందర్భమున చురుకుగ బనిచేసిన యిద్దరి పోలీసు వారల చర్యల నుతింపబడినది. వీరు మార్కుకింగునకు నూరుమహాస్థుడును నీటిలో నుంచి ఒడ్డునకు లాగుటయందు తోడ్పడిరి. (అ. ప్రె.)

సింగపూరు నాకాశ్రయము

ప్రభువుల సభలో థామ్సును ప్రభువుగారు సింగపూరు నాకాశ్రయము విషయమై అడిగినప్రశ్నలను ప్రభుత్వమువారి చ్చిన ప్రత్యుత్తరములు వింత పురికొల్పుచున్నవి. నాకాశ్రయమున కొంత వ్యయపడువలయునో ఇంకను నిర్ణయించబడలేదు. గ్రేటింగుడాకు విషయమై ఎట్టి నిర్ధారణ జరుగలేదు. మొదట అనుకొనిన దానికన్న ఖర్చును తగ్గించు విషయమై ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నది. ఒకప్పుడు సింగపూరు నాకాశ్రయము సామ్రాజ్యసంరక్షణమునకు క్షేమమునకు ప్రధానమైనదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచుండెడివారు. ఇప్పుడు చర్చిలు గారి ఆధికపరిపాలనా ఫలితముల ననుభవించుచున్న ప్రభుత్వమువారు ముందు అనుకొనినంత వ్యయపడుట అసాధ్యమని తలచుచున్నారు. ఈ నాకాశ్రయనిర్మాణమును వెనుకకు త్రోసివేయ నుద్దేశించుచున్నారు. కాని నాకాశ్రయపు ఖర్చులలో ఒకటి లేక రెండు మిలియనులు తగ్గించినంత మాత్రమున లాభములేదు. ఇప్పటికే ఎంతయో చెడువు గలిగినది. జపానువారు మన సదుద్దేశములను సందేహించుచున్నారు. బాల్చుగు ప్రభువు గారి సామగ్గ్యమును తెలిపిలేటను మేము నిరసించుటలేదు. కాని సింగపూరునందు నాకాశ్రయమును నిర్మించుట జపానువారిని కియ్యమునకు పురికొల్పుట యగును. వ్యాపారసంరక్షణమునకు సింగపూరునందు మన కొకనాకాశ్రయ ముండుట అనవసరము. కాని యుద్ధసమయములందు జపానువారిని నైవావారిని ఇబ్బంది పెట్టుటకు లాభకరముగ నుండును. జపానువారు ఆస్ట్రేలియాపై దండెత్తి నచ్చెదరేమోయను భయమునకు ఎట్టి ఆధారము లేదుగాని సింగపూరునందు నాకాశ్రయమును మనము నిర్మించిన జపాను నిజముగ భయపడవలసిన అవసరము ఏర్పడును. అంతే కాక ఈనాకాశ్రయనిర్మాణప్రయత్నములు అంగ్ల జపాను మైత్రి చిరస్థాయిగ నుండునను నమ్మకము మానకు లేదనియు, వాపిండుట ఒకంభికిపై విశ్వాసము మానకు లేదనియు నిరూపించుచున్నవి. ఇప్పుడే జపానువారు కలనరపడియున్నారు. కావున ధైర్యముతో ఈనాకాశ్రయనిర్మాణప్రయత్నములను సంతార్థముగ విడనాడు ఆస్తివిధుల ప్రభుత్వమువారికి గౌరవముగ నుండును. (నేమను.)

కీ॥శే॥ దేశబంధు దాసుగారి జీవితము

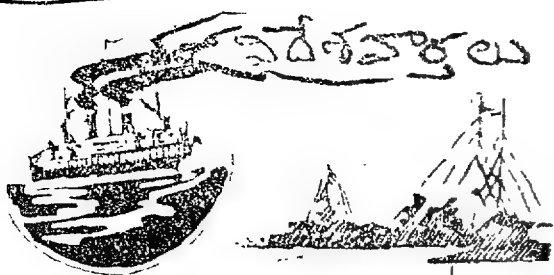
వ్యవస్థాపకరాజ్యముగా వ్రాయుచున్నారు. కలకత్తా, జూలై 25:— ప్రతికానిర్వాహకుల డనువు వ్యవస్థాపకరాజ్యముగా దేశబంధు చిత్రంజనుని జీవితచరిత్రను వ్రాయుటకు బానుకొనెను. పుస్తకము వచ్చే సంవత్సర ప్రారంభమున నాంగ్లదేశమున నచ్చువడగలదు. (అ. ప్రె.)

వర్ష సాతము

సిమ్లా, జూలై 26:—నిన్న బెంగాలు డెల్టాయందుగల వర్షపతనపు శీతక యింగనుగలదు. పశ్చిమమున కది సాగుచున్నట్లున్నది. కాన ఉత్తర బంగాళవందు వర్షపాతము తరిగెను. గంగామైదానముందు వర్షము చురుకుగా నురియుచున్నది. దక్షిణ బంగాళయందు వాన బాసగ కురియుచున్నది. కాని యితర ప్రదేశములందు వర్షపతనము క్షీణించినది. దక్షిణ బంగాళా నాగపురం, తూర్పుసంయుక్త రాష్ట్రములు, తూర్పుమధ్య యిండియా, తూర్పుమధ్య రాష్ట్రములు, వరంగల్ము, ఉత్తర కర్ణాటక, తీరములందు వర్షము మామూలుగ నేయున్నది. అస్సాము, ఉత్తరము, బీహారు, పశ్చిమ సంయుక్త రాష్ట్రములు, తూర్పు పశ్చిమ పంజాబులు, పశ్చిమ మధ్యరాష్ట్రములు, కొంకణము, మార్ఘం దప్పటచ్చట వర్షించెను. ఉత్తర బంగాళా, బెంగాలు, ఉత్తర పరిపాలన రాష్ట్రము, తూర్పు రాజపుత్రిస్థానము, బొంబాయి దక్కను, దక్షిణ హైదరాబాదులందు స్వల్పముగ వానగరిసెను. మొగ్గూ 1, మార్వేను, డెయిండు దీవి 2, టావాయి రంగూను, డెస్సీను, కోల్కత్తా, అయోలు 1½, లాషియా 1 గోరక్షపురం, అలహాబాదు, ఆగ్రా 1½, మిస్సోరీ, సత్నా 1. పంజా 1½, కల్లికోట 2, కొచ్చి 1, కాకవాడలందు 3 అంగుళముల వర్షము కురిసెను. నాదన:—విశేషము మార్పులేదు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి తెలిఫోను కంపెనీ

బొంబాయి, జూలై 26:—బొంబాయి తెలిఫోను కంపెనీవారుమాడ కలకత్తాలో నెలను రుసుము ఒకరూపాయ తెలిఫోను మాటలాసినపు డెల్లరు రుసుము నమూనా యుట కాలాచిందుచున్నారు. ఇదివరకు సాలు కొకపారిగ వసూలు చేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)



పారిశ్రామిక ఆందోళనము

గనులపనివాండ్ల ప్రతిగతు

నూలు ఉన్ని నేత పనివాండ్లు

పనిచేయుకుండ పోవుట

లండన్, జూలై 24:—గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు మరల రాయబారములను ప్రారంభించు విషయమై బ్రిష్టిష్ మేజిస్ట్రేట్ గారితో చర్చించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

బొగ్గ యజమానుల ప్రతినిధులను గనులపనివాండ్ల ప్రతినిధులను వేర్వేరుగ ఎవరిమట్టుకు వారు బ్రిష్టిష్ మేజిస్ట్రేట్ గారిని గలిసికొనిరి. కార్మిక న్యాయవిధానముతో క్రొత్త ఒడంబడిక ప్రకారము రాయబారములను ప్రారంభించుటకు కష్టములను గూర్చి చర్చించుటకు వచ్చిరి.

ప్రత్యేక సమావేశము

పనిలేనివారిని గూర్చియు గనుల పనివాండ్ల యొక్కయు నేతపనివాండ్ల తగవునుగూర్చి ఆలోచించుటకు క్రేడ్ యూనియనుల ప్రతినిధు లందరును ప్రత్యేకముగ సమావేశమైరి.

గనులపనివాండ్ల వైఖరి

గనుల పనివాండ్లు శాంతియుతముగ ఏర్పాటులను గోరుచున్నారనియు పనిలోనికి రాకూడదని ప్రకటననున్న ప్రకటనముల నాపుతేయ వలెననియు తేక రద్దుతేయ వలెననియు కాని ఏమిరానున్నను సరే లక్ష్యబైట్టుక తమ ప్రకటనములను జారీచేయుటకు గనుల యజమానులు మొండిపట్టుతో నున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఈ ప్రకారము గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు చెలయజేసిరి. క్రేడ్ యూనియనులవారూ రందరను గనులపనివాండ్లకు సహాయము చేయవలె ననుచున్నారు.

సంయుక్త సభ నాపుతేయుట

నేటియువయము బొగ్గ యజమానులు గనులపనివాండ్లు సమావేశమై 29 తేదీనకు సభ నాపుతేసిరి.

గనుల పనివాండ్లు జీవనముగడచుటకు వీలగు వేతనములు గోరుచున్నారని తెలియజేసిరి. యజమానులు తమ ప్రకటనములను రద్దుజేసెదరని తెలియుచున్నది.

నేతపనివాండ్లకు ఉన్ని పనివాండ్లకు క్రేడ్ యూనియను కౌన్సిలు సహాయముచేయునని క్రేడ్ యూనియను కౌన్సిల్ అభ్యుత్తుకు తెలియజేసెను.

ఉన్ని పనివాండ్లు నేతపనివాండ్లు సమ్మెగట్టుట

ఉన్ని పనివాండ్లు నేతపనివాండ్ల సమ్మె అపుడే ప్రారంభమైనది. విదేశీయుల పొట్టి నెనుగొనుటకు జీవనవ్యయములో నూటికి రెండువంతున వేరనుములను తగ్గింపవలెనని యజమానులనిరి. గనుల పనివాండ్లు తూడదనిరి.

దనిమాలయను ఇంగ్లం లగ్గించుట సమ్మెగట్టిరి. వేతనములకు తగ్గించని పనివాండ్లను సమ్మెలో జేర్చుటను తమ నాయకులన్నను వివర యంత్రాలయములకు బోయి పనివాండ్లను సునిశ్చయించు సమ్మెదారులు బలవంతు పెట్టిరి. కాని బొగ్గనువారు బీదీయత్తుములను సాగనీయలేదు. యంత్రాలయములపై రాళ్లను రుద్దిరి. కిటికీలు బ్రద్దలెనవి. ఇద్దరుపాలీసువారికి కొంచెముగ గాయములు చేసిరి.

ట్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్ల ఆక్షేపణ

ప్రత్యేక వైద్యమునకు మెకానికలు ట్రాన్సుపోర్టు శాఖను కలకత్తాకురావనిరి. దీనివలన ట్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్లు పైనిక పరీక్షలకు, అధికారమునకు లోబడవలసివచ్చుననిరి. తక్కిన వారందరను పని మానవలెననిరి. లేదా ఇప్పుడు ఈ సిద్ధాంతములనుగాను కొంచుడును వారికి లోకావృత్తి గావలెననుచున్నారు.

వెస్ట్ లైడింగులో పని ఆగిపోవుట

లండన్, జూలై 25:—నేతపని ఆంతయు ఆగిపోయినది 135000 మంది ఇందులో జేరిరి.

కర్మాను గంగమండలో ఒక భాగము అంటుకొనెను. కాని నూరుకుంటలలో చల్లార్చిరి.

కనడాలో బంగారుగని దొరుకుట

లండన్, జూలై 22:—అంటారియోలో క్రొత్తగ బంగారు గనులను గొల్పెరు. అందుచే ఈ గనులలో పనిచేయుటకు ఎంతో వచ్చుచున్నారని ఇంజనీరులు గనులందు పరిష్కానముగలవారు పరిశోధనలను గావించుచున్నారు. కాని ఇంతవరకు ఏమి దొరికెనో తెలియలేదు.

ఉత్తర ధృవమునకు

వైమానిక పయనము

జెపిలిక్ పయనము నార్వేవారి ఏర్పాటు

మస్కో, జూలై 24:—నార్వే వైమానికాధికారి బెర్లినునకువచ్చెను. 1927 లో ఉత్తర ధృవమునకు జెప్సెనులో బోవుటకు ఏర్పాటులను వైమానిక నిపుణులకు చెలియజేసెను. యూరపు అమెరికాకు పైవీరియూ జపానుకుండా ట్రాన్సు ఆర్క్టిక్ కు వైమానిక మార్గము నేర్పాటుజేసెదరట. 50 గంటలు ప్రయాణము పట్టునట.

సోవియటు కుట్ర దారులు

రషియావిద్యార్థుల నురిదీయుట

ప్రాతరషియామంత్రిగతి

ప్యారిస్, జూలై 24:—2-తేదీని కెనిక్ గ్రాడులో అలగ్జాండరువైస్ గారి ప్రాతివిద్యార్థుల 18 గురు విచారణ లేకనే ఉరిదీయబడిరి. 60 మందిని కడుదురముగ ఉత్తరదేశమునకు ప్రవాసమున కంపిరి. బందీలుగజేసిరి. ఉరిదీయబడినవారిలో 76 ఏండ్లు వయసుగల ప్రాతిషియాప్రధానామాత్యుడుగూడ గలడు. వీరు సోవియటు ప్రభుత్వముపై ప్యారిసులో కుట్ర బన్నిరని ఉరిదీసిరట. తిండిలేక దిక్కులేకయున్న వైస్ గారి శిష్యులను తప్పించుటకు చందాలను ఎన్నాలజేసిరట. ఇది యొక నేరము.

లండను క్రొత్తపోలీసు కమీషనరు

గ కర్నలు హ్యూసీ పెన్సెక్ గారు నియమించబడిరి.

యూరపుక్షేమము

చర్చకు ఆధారము

లండన్, జూలై 22:—మనప్రత్యుత్తరము మరల చర్చించుటకు నెంచివారి కవకాశమునిచ్చెను. సైన్యములను దగ్గించువిషయమై ప్రత్యేకాధికారముగల ఒకసంఘ మేర్పడినది. మిత్రమండలితో రాయబారములను సల్పెదరు. వా రేమిగోరినను నెరవేర్చెనము. కాని వారు కోరుసంగతులలో కొన్నిటిని చర్చించవలసియుండును. అయ్యవి ఒడంబడిక హద్దులను మించియున్నవి. అందుచే పరీక్షించవలెను. అని దావారు ప్రెస్ బ్యురో గారనిరి.

ఖండనము లేదు

జర్మను ప్రత్యుత్తరమును ప్రెంచి పత్రికలు సహజముగనే సమీక్షింపనే విసుర్చించినవి. సఖ్యులనే మా పి న వి. ఇదివరలో మారినలుల జర్మనీ నిపుడు దూషించలేదు. అనుకొననివారుగూడ జర్మనీతో రాయబారములను జరుపుటకు అనకాశము నీయవలె ననుచున్నారు. ఉభయపక్షములవారును చాకచక్యముతో సంగతులను పరిష్కరించిరి. అందుచే వికాస్ మేర్పడినది. ప్రాంసుకు బ్రిటను లోడ్పడిన అంతయు సుఖముగ తేలు ననుచున్నారు.

అనుకూలచిహ్నము

జర్మనీ జాతినమిలిలో జేరెన ననుట అనుకూలచిహ్నమే. కాని వారు గోరువరతులపై ఇంకను చర్చ జరగవలసివచ్చును. రాయబారము జరుగవలెను. ఇవన్నియు జర్మనీ సమితిలో జేరుటకు ముందే జరుగవలెను. ప్రెంచి జర్మను లేఖలు తెండును వారు నిజముగ వ్యవహారమును కుదుర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నటుల తెలుపుచున్నవి. ఇంతయు బాడ సెక్యూరీటీ వ్యాప్తు కుదురుటకు మరుకుగ రాయబారములు జరుగుటకు, ఇప్పుడు వీలున్నదనచున్నను.

ఆస్ట్రేలియాలో అమెరికను

నౌకాదళము

మెల్బోరనులో ప్రమాదము

అమెరికా నౌకాదళాధికారులు పోవుచుండ సినిమావసారా ప్రేక్షకులతో నిండియున్నది ఎరుగుటచే 181 మందికి నౌకాదళములు తగిలెనని చెప్పుచున్నారు.

రిఫ్టునంకులము

ప్యారిస్ జూలై 24:—వెర్గను కిరుప్కలను ప్రెంచి సేనలు శత్రులనిరోధము తీవ్రముగ నున్నను చొరుచుకొని పోయినవి. శత్రువులు చాలమంది బందీలుగ చేయబడిరి.

పేజ్ కు తర్రముగ విస్తారము ప్రదేశము ఖాళీఅయినది. అబ్దుల్ కరీంగారి సంధివరతులను వార్తాపత్రికలు ఆక్షేపించుచున్నవి. జర్మనులు బోల్షివికులు, తురుష్కులు సప్లయజేసిన ఆయుధములతో బాటు సంధివరతులను ఆయుధముతో అబ్దుల్ కరీం గారు క్షులబన్నుచున్నారని ఈకోడీ ప్యారిసు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఒడంబడికలలో ఏర్పాటుజేయబడిన రాష్ట్రములను కొన్నిటిని ప్రాంసుకు లేకుండజేయుటకు కరీంగారు ప్రయత్నించుచున్నారని ఓవరుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

అబ్దుల్ కరీంగారి మరతులు విజయల జేయునట్టి విగా నున్నవి. అట్టివాటి కొప్పుకొందురేని మనకు న్యాయతగ నుండును. దానివలన ముస్లిం ప్రపంచములో గలగ ఫలితమును జెప్ప నలవిగాదని ఫిగరోపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

తంజీరు ప్రదేశము

దండెత్తదలసలేదు

అబ్దుల్ కరీంగారి అభయము

లండన్, జూలై 22:—తంజీరు ప్రదేశమును దండెత్త నుద్దేశించలేదనియు ఆచుట్టుప్రక్కలనున్న తెగలవారికి ఆప్రదేశముపై నెంతమాత్రము పోగూడదని ఆజ్ఞాపించినటులను ఒక వేళ శత్రువులు మీదబడినను రోషమును గలగజేసినను సరే ఆప్రదేశము నెంతమాత్రము ముట్టడించరాదని యాత న ఆధికారములో నున్న తెగలవారు ఏమైనను సరే తంజీరు తాటప్రభువును భంగముజేయరనియు ప్రెస్టు పత్రికా విలేజిరి చెబుచున్నాడు.

సాక్షాంతుగారి బొమ్మలను 145000 పానులకు విక్రయించిరి. ఒకబొమ్మకు 7000 గిన్నిల నిచ్చిరట.

మహమ్మేరాను ఆకస్తికముగ

ముట్టడించుట

ఆరబ్బులు బజారులను దోచుకొనుట

టెహరాన్, జూలై 25:—గతరాత్రి 400 ఆరబ్బులు హతాత్తుగ-మహమ్మేరాను ముట్టడించిరి. పెరిషియను సైనికులు తిరిమిరి. కాని బజారులను దోచుకొనిరి. ఇద్దరు భారతలేఖకులు తురిగ్గాతులైరి. బ్రిటిష్ న్యక్తులకు అపాయము గలగలేదు. బ్రిటిష్ వారి ఆక్షిప్త సప్లము గలగలేదు. ఆంగ్లో పెరిషియా చమరు కంపెనీవారికి సప్లము రాలేదు.

ప్రెంచి ఋణములు

యునైటెడ్ స్టేట్సు, బ్రిటనుతో రాయబారములు
లండన్, జూలై 22:—ప్రాంసు ట్రిటనుకు, యునైటెడ్ స్టేట్సు కీ యవలసిన ఋణమును తీర్చు విషయమై తక్షణము స్పష్టముగ రాయబారములు జరుగుననుచున్నారు. అమెరికనుల కీయవలసిన ఋణవిషయమై వాషింగ్టనుకు గట్టి రాయబారి పంపినట్లు. మంత్రి మాటలలో నున్న మంత్రిగూడవెంట బోవుననుచున్నారు. లండనులో సున్న ప్రెంచి రాయబారి ద్వారా మొదట బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముతో రాయబారములను జరిపెదరట. లండను వాషింగ్టను రాయబారములు రెంటిని కేయ్ లోగారే జరుపదలచుకొనిరి. కాని ఇంతవరకు ఏమియు నిశ్చయించలేదు.

బిటిషు వైమానిక ప్రయాణములు

నిరుత్సాహము జెంద నక్కరలేదు
లండన్ జూలై 22:—జర్మనులే వైమానిక ప్రయాణములను ప్రస్తుతమున్న వారిని తొలగించి జరుపుటకు పూనుకొనెదరనుటకు ఆధారములేదు. నిరుత్సాహము జెందనక్కరలేదు. వైమానిక ప్రయాణమున గావించుటకు పరిస్థితులను బలపరచుటకు ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. నిరుత్సాహపడనక్కరలేదు.

ఆఫ్రికాయ నౌక తగవు

భయ మెక్కు వగుట

మెల్బోర్న్ జూలై 24:—నౌకా సమ్మెనుగూర్చి భయ మెక్కువగుచున్నది. పనిలేని వారిసంఖ్య హెచ్చిపోవుచున్నది. ఉభయపక్షములవారును త్వరలో నిష్పాదమును పరిష్కారము జేసికొనవలెనని బ్రూసుగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

డాక్టరు గంగులీ

ప్రాశ్నలకు గంగులీగారికి లండను విశ్వవిద్యాలయమువారు 'డాక్టరు ఆఫ్ ఫిలాసఫీ' డిగ్రీయునిచ్చిరి. తత్వశాస్త్రోపాధ్యక్షునిగానున్నమాట.

బొగ్గు తగవు

బాల్వినుగారు బ్రిడ్జిమన్ గారితో గంటసేపు మాట్లాడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 27:—బొగ్గుతగవు విషయమై బాల్వినుగారు బ్రిడ్జిమన్ గారితో ఒకగంట మాట్లాడిరి. ప్రస్తుతముందున్న చిక్కులను దప్పించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు బొగ్గుపరిశ్రమకు తాత్కాలికముగ సహాయము చేయుటకు ఆలోచించెదరటం. ఈ ప్రకారము విచారణసంఘమువారు సిఫార్సుజేసెదరటం. ఈ సమస్య శాంతిముగ పరిష్కారమగుటకు ఆకలు గన్పించ వని గనుల పనివాండ్రు కార్యదర్శి కుక్కగారనిరి. బొగ్గుగనుల యజమానుల ఏర్పాటులు హేయమైనవి కాశిస్తమిని వాడుకగా చేసిరి. గనులపనివాండ్రు కోర్కెలు అసాధ్యములు గావనిరి. ప్రభుత్వమునా రాకోర్కెలను నెరవేరునటల జాడవలె ననిరి.

హంకాంగు సమ్మె

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

హంకాంగు, జూలై 26:—

అయిదుసమ్మెలైనవి. కాని నగరము చెక్కుచెదరలేదు. న్యర్థప్రయత్నాలైరి సమ్మెదారులు. లాభములు పోకుండ సమ్మెదారులను మరల పనిలో జేర్చుకొనుటకు పెద్ద యజమానులు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటచే చాలవంద పని నిమిత్తము దరఖాస్తు జేసిరి. హోల్ శ్రేణివాండ్రును ఇండ్లలో పనిచేయువారును సమ్మెదారుల ప్లానే ఫనిచేయుచున్నారు. రేవులలో కూలీలు విస్తారముగ నున్నారు.

మరణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

న్యూయార్క్, జూలై 26:—విలియం కెన్నింగ్స్టన్ రక్తగారు చనిపోయిరి

పీర్ల పండుగ

హిందూ మహమ్మదీయుల పోరాట భయము

కలకత్తా, జూలై 25:—రాబోవు పీర్ల పండుగయందు హిందూ మహమ్మదీయులు పోరాడెదరని భయముగలుగుచున్నది. ఇరుసంఘములకును గోపకారణమును వ్రాతలు వ్రాయనలరని వార్తాపత్రికల సంపాదకులు గోరబడుచున్నారు. కాంతిని గాపాడుటకు యిరుపక్షములందరి నాయకులను ప్రయత్నములు సల్పుచున్నారు.

సాండుహార్టు కమిటీ

పండిత నైహూగారు సభ్యులుగనుండుట
[అమృతబహు పత్రిక సిల్లా విలేజుకు ఆపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.]

కడచిన సంవత్సరము మజ్జిమెను కమిటీయందు సభ్యుడుగనుండవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పండిత మోతీలాలు నైహూగారిని కోరిరి గాని వారందులకంతమాత్రము అంగీకరింపరేరి. ఇప్పుడు వారు ఇండియన్ సాండుహార్టు కమిటీయందు సభ్యులుగ నుండుటకు అంగీకరింపుట ఒక గొప్పవిశేషము. అధికారులు కొంతపరకు సంతసించుచున్నారు. అసహాయాద్యమును సంపూర్ణముగ అంతమొందిన దనియు, బర్మన్ హెడ్ పభువులసభలో గావించిన హెచ్చరికను ఇది మొదటి ఫలితమనియు కొందరు తలచుచున్నారు. మిగులముఖ్యముగ సంస్కరణముల విచారణసంఘమునందు సభ్యత్వమును తీరస్కరించిన స్వరాజ్యపక్ష నాయకుని దారికి తెచ్చినందులకు అధికారులు తమకు తామే అభినందింతురనుచున్నారు.

అనధికారుల ఆశ్చర్యము

సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులును స్వరాజ్యపక్షమునకుచేరి నవారును అను పండిత కృష్ణకాంతమహేశ్వరగారు ఈ వార్తవినగానే ఆశ్చర్యమును వెల్లించిరి. “కడ చి న స న వత్సరము నైహూగారు మజ్జిమెను కమిటీ సభ్యత్వమును అంగీకరించియుండిన ప్రస్తుతము మెనారిటీ రిపోర్టు మెజారిటీ రిపోర్టుగ మారియుండెడిది. ప్రస్తుతము ఈ కమిటీ సభ్యత్వమును అంగీకరించుటవల్ల ఎట్టి లాభము కలుగనో తెలియకున్నది. నాకు చూడ అసహాయాద్యముపు పటుత్వము తీజించుచున్నది. వెనుకటివలె స్వరాజ్యపక్షమువారికి దేశమునందు పలుకుబడి యుండదేమో యను భయము కలుగుచున్నది” అని కృష్ణకాంత మహేశ్వరగారు అభిప్రాయపడిరి.

పండిత నైహూగారు ఈ కమిటీ సభ్యత్వమును అంగీకరించుట మధ్యపరగజాల స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రిపదవులను అంగీకరించుటకు దారి చూపుచున్నదని అధికారపక్షమువారు సంతసించుచున్నారు. దాసుగారు ఫరీదుపురమున ప్రకటించిన విధానమును అనుసరింపు విషయమై పండిత నైహూగారు ఉత్సాహము చూపుచున్నారనియు, ఈకారణమువల్లనే వారి సభ్యత్వమును అంగీకరించినదియు అనధికారులలో కొందరు తలచుచున్నారు.

ఇండియన్ సాండుహార్టు కమిటీవారు విచారణ సభాపు సందర్భమున ఇంగ్లాండునకు విరోధాభిప్రాయమునందలి కొన్ని దేశములకుకల్గి, సైనికశిక్షణవిషయమై ఆదేశము లవలంబించు విధానములను పరిశీలించి, భారతదేశమున వాటిని ఆచరణ యందుంచువిషయమై ఆలోచించెదరని తెలియుచున్నది.

బొంబాయి శాసనసభ బ్రాహ్మణతరసభ్యుల ఆక్షేపణ

పునహా, జూలై 25:— బొంబాయి శాసనసభయందలి బ్రాహ్మణతరసభ్యులు నేడు సమావేశమై, భారత సాండుహార్టు కమిటీయందు మరాఠీవారి తరపున సంఘమునం వొకసభ్యు నైనను ప్రభుత్వము నియమించవలయుల దొరలెవరను ఆక్షేపించుచు నొకతీర్మానమును గావించిరి. సరవాసన దొరలెవరను సవరణ గావించవలసినదని తీర్మానము గోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

అయిదురూపాయల కరెన్సీనోట్లను సృష్టించుట

పోలీసువా నొక కుటుంబమును అరెస్టుజేసిరి

అయిదు రూపాయల కరెన్సీ నోట్లను సృష్టించినందులకు పోలీసువారి నొక కుటుంబమును అరెస్టుజేసిరి. మరాఠీ కుటుంబము యాత్రాధమై చెడలేదు. అచ్చట కుటుంబము తాలూకు నొక ప్రాంతము యిరువది నోట్లు గన్పించెను. ఆమె అప్పును బహుళలోనుండెను. పోలీసు విచారణచేయగా నామె ధీరవద్ద 250 నోట్లు గన్పించెను. ఆస్తియు నూ 5 ల నోట్లు. వారల నిచుకు దీసికొనినట్టి పోలీసువారి కప్పగించబడిరి. ప్రత్యేయొక్క ఆర్థికారిని ఇద్దలనుయిచ్చిపోలీసు వారు అరెస్టుజేసిరి. (అ. ప్రె.)

పాట్టిడియందు పోరాటము

అలహాబాదు, జూలై 25:—పాట్టిడియందు హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములు పోరాడినట్లు వార్తలువచ్చుచున్నవి. ఒక కోలీవాని కుమారుడు గన్పించలేదు. అందుపై కోలాహలము మొదలుపెట్టిరి. అతని బంధువులు దీసికొనిపోయి రని అనుమానముగలిగెను. భోజాఖానాను పరికరనియంతరిన దని హిందువులు పట్టుబట్టిరి. భోజాఖానాయందలి కొన్ని భాగములు కోలీలకు జూపలేదు. అందుచే వారు లుప్తకులైరి. మరీకొందరు హిందువులపై భోజాలను బాదిరి. వెంటనే పోలీసు యిక్ పెట్టరవచ్చి కోలీలను పారదోలెను. గ్రామమున కొక మైలుదూరమునందు తప్పిపోయిన బాలుని మృతకశేబరము మరనాడు గన్పడెను. శవము నొసటిపై మాడు గాయములుండెను. మరునటి దినమున పోలీసు సిప్యాయ్ నూపరించుండెను పాట్టిడి వెల్లి బొమ్మినేరముక్రింద దెక్కు హిందువులను అరెస్టుచేసి జామీనుమీద వదలెను. ఇద్దరు భోజాలు నరహత్యగావించినట్లు కోలీచేసిన ఫిర్యాదు అంగీకరించెను. కాని భోజాలను అరెస్టుచేయలేదు. శేను విషయమై పోలీసువిచారణ జేయుచున్నారు. ఈలోకల భోజాలపై సంఘభీష్మాగ్రమును గ్రామము వారు గావించిరి. చుట్టుపట్ల హిందువులవిహిష్కారములో చేరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

గుజరాతీ హిందువులు చూలియా మహమ్మదీయుల పోరాటము

రంగూన, జూలై 25:—చూలియా మహమ్మదీయులకును గుజరాతీ హిందువులకును పోరాటములు జరిగెను అందుచే బియ్యపున రైతుడును నొక గుజరాతీన రైతునకు మొగలిసిద్దియందు నేటి ఉదయమున తీవ్రముగ దెబ్బలు తగిలెను. వెంటనే పోరాటము జరుగుచున్న ప్రదేశమునకు పోలీసు కమిషనరు సిబ్బందితో బోయి శాంతిని, ఆర్డరును నెలకొల్పెను. మొదలుపెట్టి, చుట్టుపట్ల ప్రదేశమును పోలీసువారు గస్తీ గాయుచున్నారు. ఆదినమంతయు భాస్యపు బజారు మాసివేయబడెను. చూలియా మహమ్మదీయునికని గుజరాతీ బియ్యపున రైతునకును జేరమును గరించి ఘర్షణ నిన్నును జరిగెను. తునకు పోరాటము సంభవించెను.

నేటి ఉదయమున గొందరు చూలియామహమ్మదీయులు మొగలిసిద్ది యందున్న గుజరాతీలపై దండెత్తిరి. అప్పుడే పైన వివరింపబడిన గుజరాతీన రైతునకు గట్టిగ దెబ్బలుదగిలెను. వానికి తలమీద గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు తీవ్రగాత్రుని ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి. అతనిస్థితి సందేహముగ నున్నది ఇద్దరు చూలియాలు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి సహకార సంఘముల చట్టము

శాసనసభయందు వ్యాసుచేయబడెను

పునహా, జూలై 22:— మామడినములు దీర్ఘచర్చ గా వింపబడిన పిమ్మట బొంబాయి సహకారసంఘముల చట్టము రెండవసారి శాసనసభయందు నేడు ఆమోదించబడెను. 1918 వ సం. ఏత్యరహితు గావింపబడిన అద్దెశాసనమును సవరణగావించుటకు ప్రతిపాదించబడిన చట్టము శాసనసభయందు రెండవసారి చదువుట కంగీకరింపబడెను. పదిహేనుగురు సభ్యులు ఖదాభిప్రాయములను వెల్లుచున్నారు. తిరిగి యీచట్టమును సభ్యులమీద విచారణమిత్త సాంపబడవలయునని మాల్వేగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ప్రోక్షివేయబడెను. సహకారమునాడు యీచట్టము పై విచారణ ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె.)

చిహారు-ఒరిస్సాగవర్నరు

పొట్నూ, జూలై 26:—గవర్నరును సర్ మోగ్రీవీలరు గారు కట్టెను మెన్సూములో సహాబొంబాయియందు “విశ్రాంతి” పీఠముండి దిగి సరాసరి రంచికి 24 వ తేదీని బయలుదేరి నేటి యుదయమున చేరిరి. చేరగానే తమ గవర్నరు పదవి యధికారమును సర్ మోగ్రీవీలరుగారియొద్ద నంకి స్వీకరించిరి.

రాజకీయ క్రాంతి కలకత్తా

సర్ దిన్నా వెంటిటూరి ప్రత్యుత్తరము

1. ఆధినివేశములకు యియ్యలవిన స్వపరిపాలనమును పోషించి ప్రతిభా సామ్రాజ్యంతర్గతమును స్వపరిపాలనమును భారత దేశమునకుగూడ బడయుటే మన ఆశయమని స్పష్టపరుపవలెను.
2. ధనహాపమున చంచా ఎల్లవారికి ఒక్కరేయి నే యుండవలెను.
3. కాంగ్రెసువా రెవ్వరెడను విధానము పైననే అది ఆధార పడి యుండును.
4. కాననసభలలో అన్ని పక్షములవారును కలిసి పనిచేయవలెను. మన దేశమునకు హానికరములని తోచిన చట్టముల నన్నిటిని తిరస్కరింపవలెను. కాని ప్రతి చట్టముయొక్క యొక యోగానుపయోగములను ప్రత్యేకముగా చర్చించి పనికి రాని వానిని త్రోసివేయవలెనుగాని సకలు మోకాలుబంటిగా మంచి వానిని చెడ్డవానిని గూడ త్రోసివేయవలెను. ఇప్పుడు దేశము నందు హిందూమతానుభూతియ మతములకు చెందిన పిడిపాదుల నలననే మన కలహముల ప్రబలుచున్నవి గావున వారిని నశప గును కొనుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఈతగవుల నలన మన దేశమునకు చాల అపఖ్యాతి కలుగుచుండుటయేగాక స్వపరిపాలనా ప్రయత్నమునకు గూడ చాల నిరోధము కలుగుచున్నది. కొని వలననే భిన్నమతముల వారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును గోరుట గూడ తలపించుచున్నది. అందువలన సమగ్రగునారి కట్టి స్థానముల నొసంగ వీలులేక పోవుచున్నది. అసమగ్రుల కాస్థానముల నొసంగవలసి వచ్చుచుండుట చేత దేశమునకు హాని కలుగుచున్నది. ప్రజలు ఆ సంతృప్తి లగుచున్నారు. ప్రకృతికాస్త్రములు (సయిన్సు) పరిశ్రామిక కాస్త్రములు, వాణిజ్యకాస్త్రములు మున్నగువాని నభ్యసించి మన దేశమునం దావియములలో అభివృద్ధిని కలిగించుటకు మన యవకులను విద్యాభ్యాసమునిమిత్రము ఐరోపా అమెరికా ఖండములందలి దేశములను జపానుదేశమునకును పంపవలెను. ఈ విషయములలో మనము చాల నెనుకబడి యున్నాము. మనము వారితో సమానముగా పాండిత్య కాశలమును బడయు వరకును మనలను వారు సరిగా గౌరవించరు.
5. 4వ ప్రశ్నకు నేనొసంగిన ప్రత్యుత్తరమునందు నుడి వివరించి మనము చేసిన చాలును.
6. దేశమున స్థిరాస్థులు లేనివారు మాత్రమే పన్నులను చెల్లింపకుండుటకు పూనుకొనగలరు.
7. ఇప్పుడు నేను ధరించుచున్న బట్టలకు సరిపోలగలిగిన ఖద్దరుబట్టలు లభించునెడలను, స్వదేశ ఉత్పత్తిములను స్వరాజ్యము వచ్చునను నమ్మకము నాకు కలిగినయెడలను నేను ఖద్దరుబట్టలను ధరించెదను.
8. నే నంగీకరింపను.
9. 4-వ ప్రశ్నకు నే నిచ్చిన సమాధానమే దీనికిని వర్తింను.
10. కాననసభలలో ఆధికపక్షములను తిరస్కరించుట వలన లాభములేదు. ప్రపంచమున మనము పరిహాసపాత్యులమగుదుము. దొరతనమువారికి బల మధికమును.
11. పన్నులను చెల్లింపకుండుటకు భూమిసరియి తర ఆస్తినిగలవా రెవ్వరును సమ్మతించరు. దానివలన స్వరాజ్యము రాదు.
12. మన కోరికకు బలము కలిగించునిమిత్రము యితర పక్షములవారితో కూడ కలియవలెను.
13. వ్యక్తిపంధమును రాగద్వేషములును ఉద్దేశములును లోలగవలెను.

బొంబాయి. దిన్నా వెంటిటూరి.

యాకూబు హుస్సేనుగారు.

- 1 కాంగ్రెసు క్రీడను మార్చి నవనరములేదు. స్వరాజ్య శబ్దమున కలుపునను ఆర్థము చేయ నవకాశము గలదు.
2. నూలు చందాయే తగియున్నదని నాఅభిప్రాయమై చను యితరులకు అభ్యంతరము కలదు గాని దానిని ధనము చందాగా మార్చుటకు సమ్మతించెదను.
3. కాంగ్రెసువారు రాజకీయ విధానము నేర్పరపవలెను. కాంగ్రెసు సభ్యులలో స్వరాజ్యపక్షమువారే ఆధికసంఖ్యాకులుగానున్నచో వారి విధానమే కాంగ్రెసువిధానముగా

అమోదింపబడును. ఇపు డున్న పద్ధతినలన కాంగ్రెసువారు రాజకీయములను బహిష్కరించుటయు ఆశాఖను స్వరాజ్యపక్షమునకు వశపరచుటయును తలపించినవి. ఇది గౌరవ కరముకాదు. గాని దీనిని వెంటనే మార్చవలెను. కాంగ్రెసు వారెవ్వరెడను విధానమును నేను తప్పక కొనసాగించెదను.

4. ఈనెల 16 వ తేదీని కలకత్తా నగరమున జరిగిన భారత స్వరాజ్యసభలలో అమోదింపబడిన తీర్మానముల విషయమున దొరతనమువారేమి చేయునదియును చూచినట్లుము నే కాంగ్రెసువారు కాననసభలలోను దేశమునందును జరుగదగిన విధానమును నిర్ణయింపవగును.
5. కేసలము కాననసభ ముగ ఆందోళనలను మూత్రమే జరుపుచుండినచో ప్రతిభా వారు స్వరాజ్యము నియ్యరు.
6. పన్నులను చెల్లించుట మున్నగు కాననోల్లంఘనపద్ధతుల నవలంబించుటకు తగినస్థితిలో దేశీయులను లేరు. ఇకముందుగూడ నుండజోరు గాన వానినినే నామోదింపబడును.
7. నేను విదేశీబట్టల నిదివరకేవలదేసెతిని. దేశీయులు నిర్వ్యా విధానమునందలి యీ యొక్కయంతమునయిన దీక్షతో కొనసాగించి విదేశీవస్త్రులహిష్కారమును కొనసాగింపవలెను.
- అటుల మనముచేయగలిగినచో మన ఆర్థిక క్రియను దృఢపరచుటయును ప్రపంచమునకు నెల్లడికాగలవు. విదేశీవస్తువులనున్నటినిగూడ బహిష్కరింపవలెనని 1920 లో కాంగ్రెస్ మహాసభలోనొక తీర్మానమామోదింపబడెను. అదికేవలము పతాకాపమే.
- విదేశీవస్త్రులహిష్కారము దానిలో నొక అల్పాంశము మాత్రమే యగును.
8. 9. నాల్గవ ప్రశ్నకు నేనిచ్చిన సమాధానమే యీరెంటికినిగూడ చెల్లును.
10. నాకీక్షమలేదు.
11. నిర్వ్యావిధానమును గూర్చి స్వరాజ్యపక్షమువారు బాగుగా పనిచేసియుండనిచో బహిష్కారం పక్షమువారును తావియమున స్వరాజ్యపక్షమువారితో తుల్యులుగానేయున్నారు.
12. ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు అసహాయోద్యమమును విరమించిరిగాన అన్ని పక్షముల వారును కలిసి పని చేయుటకు ప్రబలనిరోధమే దియును కనపడదు. రాజకీయవిధానమును గూర్చి లిబరలుపక్షమువారి పద్ధతి మొదలునుండియు ఒక్కరేయిగానే యున్నది. కాంగ్రెసువారు మాత్రము 1920లో దానినవదలి క్రొత్తదానిని త్రొక్కిరి. ఇప్పుడు రెండుపక్షముల వారునుగూడ మరల ఆలోచించవలెను. లిబరలుపక్షమువారు వేగమున కొంచెము పొచ్చించుటయును కాంగ్రెసువారు తగ్గించుటయునుగూడ అనవరమే బర్హెనుపొడు ప్రభువు నూచించిన సహాయపద్ధతిని దాదాపుగా అంగీకరించినను గూడ కాంగ్రెసువారి ప్రతిష్ఠకు భంగము కలుగదు. కాంగ్రెసును రాజకీయసంఘముగ మార్చరలెననియును "స్వరాజ్యపక్షమువారే కాంగ్రెసు యాజమాన్యమును నహింస పరిపనియును మహాత్ముడుచేసిన ప్రకటననుచూచాల సంతసించితి. కి|| కే|| దాసుగారు నూచించినదిని దొరతనమువారికి సహాయము చేయుటకు లిబరల్ ఇండి పెండెంటు, పక్షములవారు గూడ కాంగ్రెసులో చేరినచో త్వరలో స్వరాజ్యము రాగలదు. యాకూబు హుస్సేను, మైలాపూరు, మదరాసు. (బొంబే కానికలు)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

విద్యార్థులకు సైనికవిద్యగరుపబడవలయునని సెనేటు తీర్మానించుట

కలకత్తా, జూలై 25—పాఠశాలలందును, కళాశాలలందును దేహదారుధ్యమును పెంపొందించుటకు విద్యార్థులకు శిక్ష నీయవలయునని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు సమావేశ మందు చర్చజరిగెను. విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగ నున్న యెల్ల పాఠశాల, కళాశాలలందును యేదో నొకవిధమున యిట్టి విద్య బాలరకు గరపబడవలయునని తీర్మానింపబడెను. కళాశాలలందు విద్యనభ్యసించుచున్న విద్యార్థులెల్లరును నిర్బంధ సైనిక శిక్ష నొందవలయుననియు, పాఠశాలల అధికారులు బాలరకు ఉచితచారము నిర్దుటయందు అజ్ఞాయాషీ చేయవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. (అ. (పె.)

వాతావరణ ప్రితి

1925 సం॥ జూలై నెల 27-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యతీర్మానము	గ్రామీణులలో అత్యధికముగ 24 గంటలలో	గ్రామీణులలో అత్యల్పముగ 24 గంటలలో	గ్రామీణులలో అత్యధికముగ 24 గంటలలో	గ్రామీణులలో అత్యల్పముగ 24 గంటలలో	గ్రామీణులలో అత్యధికముగ 24 గంటలలో
గోపాలపురం	82.3	77.0	...	11.74	44.96
విశాఖపట్నము	79.5	74.7	0.86	6.63	37.09
కాకినాడ	76.6	73.9	3.06	19.34	39.09
మచిలీపట్నము	41.59
కర్నూలు	89.0	73.2	0.48	6.15	26.01
బళ్లారి	88.5	75.3	...	0.29	20.51
కడప	88.4	77.7	...	5.42	31.28
నెల్లూరు	89.4	78.5	...	4.03	37.98
మద్రాసు	88.7	79.0	...	3.50	50.74
కడపూరు	93.2	78.2	...	3.07	52.94
నీలము	96.5	73.9	...	4.75	39.80
కోయంబూరు	85.5	70.3	0.04	3.12	22.29
తిరుచనాపల్లి	93.6	79.7	...	4.40	32.18
నాగపట్నము	93.2	79.6	...	0.98	54.98
మధుర	94.2	79.8	...	2.52	33.58
పాంబన్	88.3	79.4	...	0.15	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.34
తిరువేండురు	82.2	73.9	...	12.08	64.51
కొచ్చిక్	81.0	73.7	0.25	37.72	114.51
కాలికట్టు	82.7	74.9	0.43	70.05	117.16
మంగలూరు	87.5	73.2	1.68	81.07	125.68
తెంగులూరు	74.9	64.6	...	4.86	35.37
మెర్కార	70.0	61.2	0.46	68.92	125.46
కొడెకనాల్	64.4	50.2	...	10.38	62.18

సర్కారులు:—మచిలీపట్నమునుండి కలుగు తెలియ లేదు. కాకినాడలో 3.06 డిగ్రీలు సంతతధారగ 12 గంటలు కురిసెను. విశాఖపట్నములో 0.86 వర్షింపెను. మేఘములు దట్టముగనున్నవి. విశాఖపట్నము, కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 12½ డిగ్రీలు కాకినాడలోను, విశాఖపట్నములో 9, గోపాలపురంలో 5 డిగ్రీలు తక్కువ. మొదటి రెండు ప్రదేశములందును రాత్రివేడిమి 4, 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—కర్నూలులో 0.48 వర్షింపెను. బళ్లారిలో మేఘములు పలచగున్నవి. తక్కినచోట్ల దట్టముగనున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 6½ డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు దట్టముగనున్నవి. పగటి వేడిమి 6½ నుండి 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

పడమటితీరముననే వర్షించవచ్చును. సర్కారులందు కురియవచ్చును. తక్కినచోట్ల స్థానికచినుకులు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు, వాతావరణ కాస్త్రజ్ఞుడు.

ఘూర్జర రాష్ట్రజాతీయ సంఘము

రాబోవు కాన్ఫరెసు సభ కధ్యక్షులుగా సరోజినీదేవిని సూచించుట

అహమదాబాదు జూలై 26:—ఘూర్జర రాష్ట్రజాతీయ సంఘ కార్యసభ వల్లభ భాయి పటేలుగారి యధ్యక్షత క్రింద గూడి కాన్ఫరెసులో జరుగనున్న 40వ సహాయసహసభకు సరోజినీదేవిగారి నధ్యక్షులుగా సూచించిరి. మహాత్ముని స్థానమున ఖాళీగా నున్న జాతీయ మహాసభాకార్యసభకు చందాలూరు దేశాయిగారి నెన్నుకొనిరి. పిమ్మట రాష్ట్రమహాసభను జరపు విషయ ములోచించి తువకంఠు నట్టి సభ జరుపుట యవసరమని యభిప్రాయకమును సూచించిరి. కావున ప్రస్తుత మా ప్రయత్నమును మానివేసిరి. (అ. (పె.)

ఆంధ్ర సత్య - మద్రాసు

కన్యాశుల్కము - ప్రతాపరుద్రునిము

శ్రీ నాట్యసభ తెనాలివారు మద్రాసునందు ఆంధ్ర సభవారి తరపున యీనెల 18, 19 తేదీలను కన్యాశుల్కమును ప్రతాపరుద్రునిమును ప్రదర్శించిరి. అప్పుడు సేను మద్రాసునం దుండుటయు ప్రైవదర్శనముల చూచుటయు నాభ్యాగృహని తలచెదను.

18 వ కన్యాశుల్కము:- శ్రీ రామానుజాచార్యులవారి గిరిశము, ఆంజనేయులుగారి రామప్పంతులు, వెంకటేశ్వర్లు గారి కరటకశాస్త్రీ ప్రేక్షకుల నానందములతో ముంచినవి. మధురవాణిపాత్రధారికి బొత్తిగా ఆడవొడ్డికలు లేవని చెప్పటకు సాహసించుచున్నాను.

19 వ ప్రతాపరుద్రునిము:- సే నిదివరకు యీనాటక మును ప్రదర్శించు అన్ని సమాజములను చూచితినిగాని యిటు వంటి ప్రదర్శనమును యెన్నడు చూచియుండలేదు.

జనార్దనుడు: మంత్రవాది శేషయ్యగారు:- వీరివేషము గానమాధుర్యము చక్కనివై యుగంధరునితమ్ము డనిపించిరి.

వల్లిఖాను: నంధూరి శేషాచార్యులుగారు బి. యే:- ఉచ్చారణయందేమి, భావప్రకటనయందేమి, గంభీరాకారము నందేమి వీరు చూపినవి ప్రేక్షకుల మనస్సుల నాటుకొని పోయినవి.

చక్రముకి: పులిపాక వెంకటేశ్వర్లుగారు:- వీరి సంగీతము శ్రవణానందము. వీరు చూపవలసిన తంత్రాంగమును కడు చాక చక్కముతో నెరవేర్చిరి.

ఖున్నాఖాన్: తంగిరాల ఆంజనేయులుగారు:- వీరిది పర్వనాతీతము. వీరి సభకు ఆయువుపట్టిని స్పష్టముగా తెలియు చున్నది.

ప్రతాపరుద్రుడు: పాతూరి సూర్యవారాయణగారు:- రాజావేషమునకు తగియుండిరి. వీరి గానమాధుర్యము, భావ ప్రకటన, వీరు సాక్షాత్తు ప్రతాపరుద్రులవారే యని చెప్పిన బాగుండును.

విద్యానాథుడు: ఏలేశ్వరపు కుటుంబశాస్త్రీగారు:- చక్కని యొడుగుబడిచారము గలిగి వారిపాత్రను చక్కగా పోషించుకొనిరి.

యంగంధర: డాక్టరు గోవిందరాజు వెంకట సుబ్బా రావుగారు: ఎల్. ఎమ్. అండు ఎస్:- వీరు జగమెగిన బ్రాహ్మణులు- అభినయంగంధరవిరుదము వీరికే చెల్లును.

శేరిగాడు: యమ్. రామానుజాచార్యులుగారు. శేరి గాడు చాకలియనియు, యుగంధరులవారివద్ద భయభక్తులు గలి గినవా డనియు వీరు కనుపరచిరి.

యెల్లి: కాకుమాను నరసింహారావుగారు:- వీరు విక్రీ ణ నిపుణులు- సిఫాయిగాను, నాట్యమునకు బోగయదానిగాను వీరు వచ్చి ప్రేక్షకుల సంతోష పెట్టిరి.

ప్రతాపరుద్రుడు నాటకప్రదర్శనము లన్నిటియందును వల్లిఖాను, ప్రతాపరుద్రులు- తృప్తికరముగ చేయువారుండరని యిదివరకు తలంచితిని. ఇప్పుడు నాతప్పును గ్రహించి దిద్దు కొంటిని.

శ్రీ నాట్యసభవారి కొక మనవి: ప్రతాపనివద్యములు కొన్ని తీసికేయుటేగాక వచనమునకూడ మధ్యమధ్య త్రోసి వేసితిరి. అందును దుఃఖరసము బొత్తిగా కనుపరచినారుకారు. కారణము తెలిసికొనవలయునని సేను నాన్నే హీతులు మద్రాసు నందు శ్రీ డాక్టరు సుబ్బారావుగారిని ప్రశ్నించితిమి. వారు దానికి తగు సమాధాన మియలేదు.

మల్లెల వెంకటశాస్త్రీ, బి. యే.

భారతీయమితి - పెద్దాపురం

పెద్దాపురం నిర్మిరియా మిమోరియల్ ట్రస్టు హాలులో 10 జూలై 1925 తేదీని పలువురు పండితులు మ|| రా|| రా|| శ్రీ శిలపాక వెంకట సూర్యప్రకాశముగారి యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమై ఆంధ్రసారస్వతాభివృద్ధికై యీక్రింద వివరించిన నిబంధనలతో "భారతీయమితి" యను పేరిట నొకసభను నెలకొల్పిరిని తెలియజేయుట కంతయు సంతసించుచున్నాను.

నిబంధనలు

1. పాత్రాచితిపట్ల తప్ప తదితర విషయములలో సల కుతాంధ్రభాషనే యుపయోగించవలెను.
2. ప్రతిసభ్యునకు గీర్వాణాంధ్రాంగ్లము భాషలలో నే రెండింటియందైనను పాండిత్యముండవలెను.

8. మాసమున కొకసారియైనను సభసమావేశమై వ్యాస మాలను పరిశీలించి సభామోడము నందిన వ్యాసములనే భారతి, శారద మున్నగు పత్రికలకు ప్రకటనార్హమై పంపవలెను.

4. ప్రతి వర్షాంతమున సమితి వార్షికోత్సవమును జరిపి పండితసన్మానము గావింపవలెను.

5. సమితి యామోచమును బడయని వ్యాసములను సభ్యులు సమితిపేరను ప్రకటింపగూడదు.

6. ప్రతి సభ్యుడును సంవత్సరమున కొక యాపాయికి తక్కువకాని చందాను చెల్లించవలెను.

కేశవరపు కామరాజు.

కార్యదర్శి.

శ్రీ ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యాసంఘము-విజ్ఞప్తి

మన సంఘపక్షమున మహాజన సభ జరిగిన తరువాత సేడు మాసములు గడచినవి. మంత్రీ పుంగవుల సందర్శనమయి యా. మాసము లయినది. మాడుమాసముల క్రితమువరకును నా యోపి నంతవరకు వ్యవహరించి సంఘములు ప్రత్యుత్తరమైన నీయమం టచే కర్తవ్యమును నిశ్చయించుకొనజాలక తత్తరపడు సమయ మున నెల్లూరు జిల్లా సంఘ కార్యదర్శిగారు స్వయముగ దయ చేసి సంతరించి సలహా నొసంగినందున దీనిని వ్రాయ వలసిన వాడనైతిని.

మన మెల్లర మొకసారి కూడుకొనుట క్షేమకరము. చర్చ నీయాంశములు చాలగలవు. 1. సంఘమును రిజిస్టరుచేయుట. 2. తాలూకా జిల్లా సంఘముల యభివృద్ధినిగూర్చి ప్రభోధనో పాయము లరయుట. 3. జరిగిన కార్యక్రమమును, తీర్మానముల ను, జమా ఖర్చులను, వివర్ణించుట. 4. కాళిగానున్న సంఘ సభ్యులస్థానములను భర్తీచేయుట మున్నగువి పెక్కు విషయ ములు గలవు.

ఆగష్టు నెలలో మాడవ ఆదివారమునాడు బెజవాడ పురమునగాని తెనాలిపురమునగాని కూర్చులదితిని. ఈ విజ్ఞప్తి ని చూచిన - వినిన ప్రతియొక్కరును తమ తమ యభిప్రాయ ములను తెలుప ప్రార్థించు చున్నాడను. సంఘ కార్యదర్శులు జాబులనైన వ్రాయనినో నీ ప్రయత్న మునుకూడ విరమించుకొన వలసిన వాడ నయ్యెదను.

తెన్నేటి వేంకట కామేశ్వరరావు

తాళ్లపూడి

కార్యదర్శి.

ది లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్., లాహోరు

శ్రీయుత లాల్. లజపతిరాయిగారు, ఛైర్మన్ మొదటి సారి రమునందు జరిగినపనియొక్క వివరములవట్టిక. వచ్చినప్రపోజన్సు మొత్తము. రు. 87,50,000 జారీచేయబడిన పాలీసీల మొత్తము. రు. 28,00,000 1-6-25 వరకువచ్చినప్రపోజన్సు/అనగా 14 నెలలకు } రు. 46,000,00

హిందూదేశపు యే లైఫ్ అసూరెన్సుకంపెనీలో కూడ ఇంతి అమాఘమైన పని జరిగి యుండలేదు.

ది లక్ష్మీ గోల్డ్ పాలీసీ పరిపూర్ణమైన స్క్రీము లాభము లకు, బోనసుకు పూచీనిచ్చెను. మీరు జీవముతోమాత్రముం డిన అన్నియు నిజమని మీకు తెలియును.

మీరు త్వరలో మరణించినను లేక దీర్ఘ కాలమువరకు జీవముతో నున్నను మీకు లాభము గలదు.

20 సారిరములలోగా మరణించిన లక్ష్మీ కంపెనీ యిదిగను తెలుపబడినప్రకారము చెల్లించును.

1. ఇచ్చెదమని రూఢిగా చెప్పిన మొత్తము.
2. మొదటి సారిరము చెల్లించిన ప్రీమియమునకు తప్ప తితిమ ప్రీమియమునకు 1000 కి సారిరం 1 కి రప్ప 80 ల నొప్పన బోనసు పూచీగా చెల్లించబడును.

20 సారిరములకు పైగా జీవముతోనున్న:- 1. పూచీ యివ్వబడిన నగదు రు 1000 చెల్లించబడును.

2. మరణానంతరము రు 1000 లు పాలీసీ యివ్వబడును. వారి వారి ఇష్టప్రకారము నడుచుకొనుటకు వీలుగలదు. దీనివివరములు తెలిసికొనుటకు మీరేమియు ఖర్చు పెట్టు నవసర ము లేదు. విచారణచే మీకు గల మరణభయమును జయించుటకు వీలుగలదు.

కె. సంతానం, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేటరు: 16 గుంపుల ముచ్చెట్టిపిట్ట, మద్రాసు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వసం|| జూలై నెల 27-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వఱకు		
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 14 0 0 15 8 0		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 15 8 0 17 0 0		
డిల్లి ,, డిటా ,, 16 0 0 18 0 0		
రాగులు - రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0		
నవ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 8 0 18 8 0		
సెనగలు ,, డిటా ,, 11 12 0 12 4 0		
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 15 4 0 16 8 0 0		
ఉలము ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 154 0 0 155 0 0		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1కి ,, 55 0 0 60 0 5		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50 0 0 58 0 0		
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 186 మి.కా.నూ.నె 182 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 127 0 0 128 0 0		

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 100 0 0		
కూరపసుపు ,, ,, 45 0 0 50 0 0		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,, 100 0 0 110 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 50,50		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, ,, 70,75		
తెల్లము బా 1-కి రు 85 0 0 45 8 9		
చింతపండు బా 1-కి ,, 40 0 0 60 8 0		

5. ఇనుము

పల్లారకం బా 1-కి ,, 80 0 0 81 0 0		
చదరం ,, 80 0 0 82 0 0		
రవుండు ,, 80 0 0 40 0 0		

6. లోహములు

వెండి 100 రులంకు ,, 71 0 0 74 0 0		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 10 0 21 12 0		
సవరము 1-కి ,, 18 7 0		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 268 0 0 264 0 0		
రాగి డిటా ,, 285 0 0 288 0 0		
అస్కాచక్కెర 226 పా గలవి 81 0 0 81 8 0		

7. రంగులు అలిజరైను

ఆవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు		72 0 6
తొట్టికృష్ణుడు డిటా ,, ,,		
సింహం డిటా ,, ,,		
గుర్రం డిటా		70 0 0

8. దూది

బో. పెట్టుబాదవ 1-కి రు 800 0 0		
ఎల్నాడు దూది ,, ,, 215 0 0		

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 7 4 0		
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 4 12 0		
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 7 4 0		
అనామదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 7 4 0		
నూళియేనుగ నెం 20 ,, 9 8 0		
జపాక్ నెం 20 ,, 9 8 0		
,, నెం 40 ఏ లేటిలు అయినను ,, 12 0 0		
వడ్డాకో నెం 24 1/2 ,, 10 0 0		
14 1/2 క్విల్క్ పక్షి ,, 7 8 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,, 10 8 0		
నెం 22 ,, ,, 10 12 0		
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్కసు ,, 8 0 0		
నెం 14 1/2 ,, ,, 8 12 0		
నెం 12 1/2 అలైన్సు ,, 7 4 0		
నెం 12 1/2 కొయిలుపట్టి ,, 7 4 0		
కెం 22 1/2 రంగవిలాస ,, 9 10 0		
నెం 14 1/2 రాదాకృష్ణుడు ,, 7 4 0		

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన



మహాబాగా 25 సెల్లల నుండి నేను లోకమయహరకస్తూరి మాత్రలను తెలియింపవచ్చును. ప్రతి సెల్లరము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలచూప్టేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి వప్పువనన్ను నురచులేదు. నాపేరు (లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త కీర్తనలు, సకలజ్వరములు, మాంషము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, తీర్గించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు, శ్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్షుప్తాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0. 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దివ్యవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.



కామినియా నూనె

వెంట్రుకలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వర పడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును అట్లుకాకుండా నేడే కామినియా నూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకలకే జాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యౌషధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లు చేయును ఒక పరిక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతి శుభ్రపరచును బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్ల ఖరీదు రూ 2-10-0. వీశీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు



మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0] మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపించును. పై కామినియా నూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులను ప్రతివోటను విక్రయింప బడును. లేకున్న సోల్ ఏ శెంట్లగు:—

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

మానసోల్లా సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలసలభము! (పోస్టుఖర్చులను ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యౌషధము. అశీర్గము, అరుచి, ఆపులంతలు, అగ్నిమాంషము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్షేణు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్చును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసప్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ధర స ర స ము

జర్నల్ ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును

ఓవల్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
సెడ్ లెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్రెపుల్ లెన్స్	3 0 0
సెంట్రల్ బిగ్ లెన్సు	3 8 0
చేతిలాంచరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆటోసిగార్ లెటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లెటు 1 కి	0 12 0

1803 ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము
లక్ష్మీ వర్తకశాల
తాపాలు పెట్టె నెం. 85. మద్రాస్!

అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమ్మళముగా నుండెదరు

అయితే నిమ్మళ మైనమనస్సు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు.

శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమై మా ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను వాడుడు. అది తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంతేగాక నరములబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్గము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణముగను. 32 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర రు 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఆతంక నిగ్రహ పార్సన్స్
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.